

TANULÁS ÉS TÁRSADALOM (2025)

PROGRAM ÉS ABSZTRAKTOK

TANULÁS ÉS TÁRSADALOM (2025) – PROGRAM ÉS ABSZTRAKTOK

Szerkesztő:
Mező Ferenc:

(2025)

TANULÁS ÉS TÁRSADALOM (2025) – PROGRAM ÉS ABSZTRAKTOK

Szerkesztő:
Mező Ferenc

(2025)

Kiadó:
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Szerkesztő: Mező Ferenc (Ph.D., Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Magyarország)
Lektorok: Gál, Katalin (Ph.D., Partium Christian University, Romania)
Hanák, Zsuzsanna (Habil., Ph.D., Eszterházy Károly Catholic University, Hungary)
Horák, Rita (Prof., Ph.D., University of Novi Sad, Serbia)
Mező, Katalin (Ph.D., University of Debrecen, Hungary)
Mogyorósi, Zsolt (Ph.D., Eszterházy Károly Catholic University, Hungary)
Muntean, Loredana (Ph.D., Universitatea din Oradea, Romania)
Pšenáková, Ildikó (Habil., Ph.D., Trnava University in Trnava, Slovakia)
Szabó, Tibor (Ph.D., Constantine The Philosopher University in Nitra, Slovakia)
Szabóné, Balogh Ágota Márta (Ph.D., Gál Ferenc University, Hungary)
Szűts, Zoltán (Ph.D., Eszterházy Károly Catholic University, Hungary)
Ujfaludi, László (CSc., Prof.emeritus, Eszterházy Károly Catholic University, Hungary)
Varga, Zsolt (Ph.D., University of Debrecen, Hungary)
Kiadja: Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
3300 Eger, Eszterházy tér 1.

DECLARATION OF THANKS

The project is implemented with the support of the National Research, Development, and Innovation Fund of the Ministry of Innovation and Technology and on the basis of the Grant Certificate issued by the National Research, Development, and Innovation Office.

Project ID: MEC_SZ_24_149026

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által kibocsátott

Támogatói Okirat alapján valósul meg.

Pályázati azonosító: MEC_SZ_24_149026

TARTALOM

PROGRAM	7
OPENING AND PLENARY LECTURES / MEGNYITÓ ÉS PLENÁRIS ELŐADÁSOK	8
SECTION / SZEKCIÓ: 1	9
SECTION / SZEKCIÓ: 2	10
SECTION / SZEKCIÓ: 3	11
SECTION / SZEKCIÓ: 4	12
SECTION / SZEKCIÓ: 5	13
SECTION / SZEKCIÓ: 6	14
SECTION / SZEKCIÓ: 7	14
SECTION / SZEKCIÓ: 8	16
SECTION / SZEKCIÓ: 9	17
SECTION / SZEKCIÓ: 10	18
SECTION / SZEKCIÓ: 11	19
SECTION / SZEKCIÓ: 12	20
SECTION / SZEKCIÓ: Posters / Poszterek	21
EXHIBITION / KIÁLLÍTÁS	21
ABSTRACTS	23

PROGRAM

PLACE / HELYSZÍN: Líceum (Eger, Eszterházy tér 1.). GPS: 47°54'02" N, 20°22'09" E

URL: <https://uni-eszterhazy.hu/tanulas-konferencia>

Date / dátum (yyyy.mm.dd)	Time / Idő*	Event / Esemény	Room / terem**
2025.10.03.	14.00-16.00	Opening and plenary lecture / Megnyitó és plenáris előadás	112
	16.00-18.00	Section / szekció: 1	112
		Section / szekció: 2	212
		Section / szekció: 3	214
		Section / szekció: 4	314
2025.10.04.	10.00-12.00	Section / szekció: 5	112
		Section / szekció: 6	212
		Section / szekció: 7	214
		Section / szekció: 8	314
	14.00-16.00	Section / szekció: 9	112
		Section / szekció: 10	212
2025.10.05.	10.00-12.00	Section / szekció: 11	112
		Section / szekció: 12	214
	12.00-13.00	Closing / Zárás	112

* Hungarian time (UTC+2) / Magyar idő szerint (UTC+2)

** Place: Eszterházy Károly Catholic University main building (Hungary, Eger, Eszterházy tér 1.) /
Helyszín: Eszterházy Károly Katolikus Egyetem főépülete (Magyarország, Eger, Eszterházy tér 1.)

The rooms are located inside the building / A termek az épületen belül találhatók:

- Room 112 is located on the ground floor. / A 112. terem a földszinten található.
- Rooms 212 and 214 are located on the 1st floor. / A 212. és 214. terem az 1. emeleten található.
- Room 314 is located on the 2nd floor. / A 314. terem a 2. emeleten található.

Accompanying programs / Kísérő programok

- 2025.10.03-05.: Art and Poster Exhibition / Művészeti és Poszter kiállítás. Room / terem: near the entrance on the ground floor / a bejárat közelében a földszinten
- 2025.10.03., 18.00-18.30: Military history model exhibition / Hadtörténeti makett kiállítás. Place / helyszín: in front of Room 319 on the 2nd floor / a 319. terem előtt a 2. emeleten
- 2025.10.04., 9.00-10.00: Filming, interviews (closed event) / Filmfelvétel, interjúk (zártkörű esemény). Room / terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.
- 2025.10.04., 16.30-17.30: Science show in the astronomy tower / Természettudományos show a csillagászati toronyban. Place / helyszín: Astronomy tower / Csillagászati torony
- 2025.10.04., 18.00-19.00: ILEARN session / ILEARN ülés. Place / helyszín: Unicornis Étterem.
- 2025.10.04., 20.00-22.00: Conversation circle / Társalgó kör. Felkért hozzászólók: Dudás Éva, Halasi Szabolcs, Juhász Dániel, Mező Ferenc, Nagy Kanász Viola, Papp Zoltán, Pintér Krekic Valéria, Udvaros Anna, Udvaros Borbála, Varga Zsolt. Place / helyszín: Unicornis Étterem
- 2025.10.05., 10.30-12.00: "Innovation – from the aspect of learning and society" workshop / „Innováció – a tanulás és társadalom aspektusából” workshop. Place / helyszín: 2nd floor 314 / II. emelet 314.
- 2025.10.05., 14.00-16.00: Organizing Committee Meeting (closed event) / Szervezőbizottsági ülés (zártkörű esemény). Room / terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

OPENING AND PLENARY LECTURES / MEGNYITÓ ÉS PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.03.

Room / terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Time / Idő	Speakers / Felszólalók	Title / Cím
14.00-04.10	Mező, Ferenc (PhD)	Opening of the event / A rendezvény megnyitása
14.10-14.15	Szűts, Zoltán (Prof. PhD)	Dean's welcome / Dékáni köszöntő
14.15-14.35	Horák, Rita (Prof. PhD)	The Responsibility of Education in Environmental Protection: Perspectives from Serbia / Az oktatás felelőssége a környezetvédelemben: szerbiai perspektívák
14.35-14.55	Nagy, Melinda (Dr. Habil. PaedDr.)	Learning and Society: Expert Dialogues and Community Engagement in Addressing Local Challenges / Tanulás és Társadalom: Szakértői párbeszéd és közösségi bevonás a helyi problémák kezelésére
14.55-15.15	Pásztor, Rita (PhD) & Gál, Katalin (PhD)	Promoting Student Success and Equal Opportunities: Needs Assessment for the Foundation of Disadvantage Compensation Programs in Secondary and Higher Education / A hallgatói siker és az esélyegyenlőség előmozdítása: szükségletfelmérés hátránykompenzációs programok megalapozásához középiskolai és felsőoktatási környezetben
15.15-15.35	Mező, Ferenc (PhD) & Mező, Katalin (PhD)	The OxIPO Project: increasing the human information processing performance/ Az OxIPO Projekt: a humán információfeldolgozó teljesítmény növelése
15.35-15.45	Szebeni, Rita (PhD)	Fejes Adrienn „Rezdülések III. - Rész és egész” című képzőművészeti kiállításának megnyitója / Opening of the fine art exhibition "Vibrations III. - Wholes and Parts" by Adrienn Fejes

SECTION / SZEKCIÓ: 1

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.03.

Room / terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Chairmen: Szabóné Balogh, Ágota (PhD) and Szabó, Tibor (PhD)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
16.00-16.10	Szabó Tibor, Hegedűs Orsolya és Jakab Zsófia	Kreatív történetmesélés Ozobotok segítségével
16.10-16.20	Kósa Andrea	A számok útvesztőjében: kockázati és védő tényezők a korai matematikai fejlődésben - Longitudinális adatok a matematikai nehézségek dinamikájáról
16.20-16.30	Sáfrány Judit	Nevelési környezet és szorongás - történeti áttekintés
16.30-16.40	Juríková Tünde, Szekeres László; Lehot'áková Eva és Žitný Rastislav	Az iskolakert, mint ideális képzőművészeti motívum
16.40-16.50	Juhász Kovács Cintia	Oktatástechnológia a tehetséggondozás szolgálatában
16.50-17.00	Molnár Balázs	A művészeti nevelés megítélésének változása a törvényi háttér tükrében
17.00-17.10	Szabóné Balogh Ágota	Mesterséges intelligencia használata a digitális társadalomban / The use of artificial intelligence in the digital society
17.10-17.20	Győri-Karádi Réka	Társadalmi tendenciák- és tanulási jellemzők változása a lovassportokban
17.20-17.30	Tóth Zsuzsa és Edvy László	A testnevelés sokdimenziós társadalmi szerepe: mozgás, képességfejlesztés és szociális tanulás
17.30-17.40	Fekete Dorottya és Ceglédi Tímea	Hátrányos helyzetből értékes előny? – Reziliens pedagógusok értékrendje
17.40-17.50	Fenyő Imre	Photovoice – vizuális narratíva az óvodapedagógiában (Képelemzési módszerek és tapasztalatok)

SECTION / SZEKCIÓ: 2

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.03.

Room / terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Chairmen: Szűts, Zoltán (PhD) and Mogyorósi, Zsolt (PhD)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
16.00-16.10	Kovacs, Zoltán-János and Dejica-Carțiș, Daniel	Bridging the Gap: A Survey-Based Study of Translation Training and Industry Expectations
16.10-16.20	Király, Krisztina	Exploring the Potential of Large Language Models in Foreign Language Teaching
16.20-16.30	Mali, Izabella and Dejica-Carțiș, Daniel	Bridging Theory and Practice in Website Localization: A Comparative Case Study of English and Romanian Interfaces
16.30-16.40	Mezey, Kinga Noémi; Sógor, Csilla Zsuzsa and Murányi, Zoltán	Gamification in chemistry education: development and impact of a digital learning tool for students
16.40-16.50	Bárdos, Ilona Kinga	The possibilities of self-regulated learning in modern education
16.50-17.00	Phosuwan, Saran	Interdisciplinary Approaches to Teaching Mathematics through Art, Probability, and Intercultural Learning: Experiences from Greece and Turkey
17.00-17.10	Yoeurng, Sak	Implementing a school-based mentoring program at a secondary resource school in Takeo province, Cambodia
17.10-17.20	Vida, Gergő	COVID-19 and the Development of Preschool Children: An Umbrella Review of Long-Term Effects

SECTION / SZEKCIÓ: 3

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.03.

Room / terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Chairmen: Gál, Katalin (PhD) and Hanák, Zsuzsanna (Habil., PhD)

Time / Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
16.00-16.10	Hanák Zsuzsanna és Mészáros Aranka	Pszichológusképzés az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen: lehetőségek és kihívások „Képzés, kutatás, hivatás.”
16.10-16.20	Gál Katalin és Pásztor Rita	Szakmai gyakorlat fejlesztése és a hallgatók munkaerőpiaci integrációjának támogatása: projekt-tapasztalatok
16.20-16.30	Túri Ibolya	A Semmelweis Egyetem képzéseinek átfogó curriculum-fejlesztése
16.30-16.40	Frank Tamás	Innováció a felsőoktatásban – a 21. századi egyetemi hallgatói generáció oktatásának kihívásai és az ezekre adható válaszok néhány kurzus esetében a Pető András Karon
16.40-16.50	Gergely Viktória	Nyelvi háttér és interkulturális attitűdök vizsgálata turizmus szakos hallgatók körében Szlovákiában
16.50-17.00	Németh Nóra és Szöllősi Tamás	Mitől félnek a hallgatók? A befogadás és kapcsolódás dilemmái a felsőoktatás kezdetén
17.00-17.10	Aux Eliza és Hajdú Anna	A keresztény pedagógia fogalmi dilemmái és helye a neveléstudományban
17.10-17.20	Rácz Márk	Az OTDK marxizmus-leninizmus szekciójának története 1969-1989 között
17.20-17.30	Gál Katalin és Pásztor Rita	A vallási civil szervezetek szerepe az előregedő közösségek támogatásában egy romániai mikro-régióban
17.30-17.40	Pásztor Rita, Ardelean Tímea és Gál Katalin	Nemzetközi mobilitás, mint esélyteremtés: hallgatói és oktatói perspektívák
17.40-17.50	Belényesi Emese, Korpics Márta és Gyórfyné Kukoda Andrea	Mesterséges intelligencia a felsőoktatásban: kihívások és lehetőségek egy intézményi kutatási program tükrében

SECTION / SZEKCIÓ: 4

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.03.

Room / terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Chairmen: Horák, Rita (Prof., PhD) and Mező, Katalin (PhD)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
16.00-16.10	Révész László, Mező Ferenc, Majorosné Kovács Györgyi, Radics Krisztina, Molnár Anita és Kaknics-Kiss Barbara	Nemzetköziesítés, nyelvi kompetenciafejlesztés és digitális innováció a pedagógusképzésben: szekunder kutatási eredmények a mobilitási jó gyakorlatokról
16.10-16.20	Schmidt Ildikó és Márku Anita	Ukrajnai gyermekek iskolai inklúziója Magyarországon: egy részvételi kutatás részeredményei
16.20-16.30	Imre Angéla, Szanati Dóra, Földesné Szűcs Krisztina és Szűcs Antal Mór	Kétnyelvű gyermekek nyelvi integrálása magyar oktatási intézménybe
16.30-16.40	Rábai Dávid	Módszertani lehetőségek a gyermeki munka jellegű tevékenységek kapcsán
16.50-17.00	Orgoványi Anikó	A természetpedagógia interdiszciplináris kapcsolatai
17.00-17.10	Laskay Anna	Bibliodrama, in the Service of Interdisciplinarity / Bibliadráma, az interdiszciplinaritás szolgálatában/
17.10-17.20	Kecskeméti-Székely Katalin Zsuzsa, Fejes Adrienn és Szebeni Rita	Kisgyermeknevelésbe ágyazható módszertani lehetőségek vizuális művészetek által
17.20-17.30	Moldován Katalin	A képzőművész és tanár identitás a nevelés szolgálatában
17.30-17.40	Suha Tamás	Az iskolai jóllét, a serdülőkori szerhasználat egyik védőfaktora
17.40-17.50	Kovács Boglárka és Mező Katalin	Az intellektuális képességgavarral élő személyek esetében megjelent, a szerelem és párkapcsolat témakörében végzett hazai és nemzetközi vizsgálatok szakirodalmi áttekintése
17.50-18.00	Zongor Klára	A vizuális kreativitás vizsgálati lehetőségei

SECTION / SZEKCIÓ: 5

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.04.

Room / terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Chairmen: Müller, Anetta (Prof., PhD) and Urbinné Borbély, Szilvia (PhD)

Time / Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
10.00-10.10	Müller Anetta és Tóth Elektra	Mozgás és fejlődés autizmus spektrum zavar esetén
10.10-10.20	Herpainé Lakó Judit, Váczi Péter, Varga Attila és Boda Eszter	A sportönkéntesség lehetőségei a felsőoktatásban tanulók körében
10.20-10.30	Moravec Marianna, Centeri-Baraksó Eszter és Sikolya-Kertész Kinga	A sport, fizikai aktivitás szerepe a Z generációs egyetemista hallgatók fenntartható attitűdjeiben
10.30-10.40	Bíró, Melinda	The Role of Swimming in Health Promotion, Disease Prevention, and Rehabilitation
10.40-10.50	Hegedűs, Kata	Play as a Pedagogical Method: The Concept of Game-Based Learning
10.50-11.00	Horváth, Tamás	The Relationship Between Change-of-Direction Speed, and Motor Abilities in Young Football Players
11.00-11.10	Karap, Bálint	The Role of Artificial Intelligence in Education and Physical Education: Opportunities and Challenges
11.10-11.20	Patkó, Katalin	The Role of Yoga in Recreation and the Development of a Health-Conscious Lifestyle Introduction
11.20-11.30	Kinczel Antonia	Az egészséges életmód sajátosságainak vizsgálata sporttudományi hallgatók körében
11.30-11.40	Kinczel Antonia	Digitális világban aktívan: hogyan sportol a Z generáció?
11.40-11.50	Horváth Dániel	Mivel kell megbirkózni? – küzdősportok iskolai oktatását meghatározó tényezők
11.50-12.00	Borbély Szilvia, Markovics Kristóf, Biro-Tilki Andrea és Urbin Zsófi	Sportolói értékek és generációs attitűdök szerepe a tehetséggondozásban

SECTION / SZEKCIÓ: 6

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.04.

Room / terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Chairmen: Mező, Katalin (PhD) and Mező, Ferenc (PhD)

Time / Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
10.00-10.10	Mező, Ferenc	The First 10 Years of the Journal „Special Treatment”
10.10-10.20	Bundzik Blanka	A református hittan és az etika szerepe és hatása a sajátos nevelési igényű, felső tagozatos tanulók szociális fejlődésére
10.20-10.30	Hegedűs Roland	SNI tanulók a kompetenciamérésen
10.30-10.40	Falucska Veronika és Mező Katalin	A projekt, mint élménypedagógiai módszer használatának lehetőségei a tanulásban akadályozott tanulók történelem tanításában: szakirodalmi áttekintés és egy projektterv
10.40-10.50	Tolnai Tímea-Katalin	Második esély az oktatásban: Roma közösségek társadalmi integrációja Bihardiószezen
10.50-11.00	Forai Brigitta	Legkisebbek a kisebbségben – roma gyerekek oktatási hátrányai
11.00-11.10	Bagin Barbara	Szikra az életben – Az idegrendszer interdiszciplináris tanítása Mary Shelley Frankenstein című regényének felhasználásával
11.10-11.20	Révész, László; Mező, Ferenc; Orgoványi Gajdos, Judit and Kaknics-Kiss, Barbara	Internationalization and innovation in Hungarian public education institutions: good practices in light of the Erasmus+ program
11.20-11.30	Csatári, Fanni	Foreign Language Anxiety among University Students
11.30-11.40	Petrovics Arabella és Mező Katalin	Robotika az élménypedagógiában: Bee-bot alapú fejlesztés kognitív, szociális és érzelmi hatásainak vizsgálata
11.40-11.50	Mező, Ferenc (PhD) & Mező, Katalin (PhD)	The Horizon of Applied Psychology: Space Psychology

SECTION / SZEKCIÓ: 7

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.04.

Room / terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Chairmen: Bogárdi, Tünde (PhD) and Frank, Tamás (PhD)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
10.00-10.10	Vigh Ivett Barbara	Amikor a játék komolyra fordul: Társasjáték-pedagógia szerepe a felsőoktatásban
10.10-10.20	Zilahi-Brányi Panna	Mediáció a zeneiskolában?
10.20-10.30	Moravszki Jolán és Bernáth Ágnes	A rajongói viselkedést motiváló tényezők felderítése a paraszociális kötődés relációjában
10.30-10.40	Borosz Örs Jácint	Az érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei irodalomórán nagyvárad általános iskolások körében
10.40-10.50	Gyulai Katalin	A továbbtanulás küszöbén – Érettségizett budapesti leánygimnazisták életpályái az 1940-es évekből
10.50-11.00	Nagy Péter és Varga Lilla Zsuzsanna	Iskolai stressz és megküzdési stratégiák a nagyvárad magyar középiskolások körében
11.00-11.10	Mező Ferenc, Csajbók Gábor, Szentgyörgyi Kitti Mária, Cz. Tóth Csenge Flóra, Szabó Klára, Hegedűs Marcell, Aleva Zsófia, Bodnár Aliz és Mező Katalin	A mesterséges pszichológia pedagógiai vonatkozásai
11.10-11.20	Varga Lilla Zsuzsanna	Tanítónő-képek egy romániai szocialista nőlapban
11.20-11.30	Klement Mariann	Átfogó gyermekvédelmi fejlesztés az egeri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégiumban - Emberi Méltóság Csoport működtetése
11.30-11.40	Frank Tamás	Oktatáspolitikai és szakértelem a Székesfővárosban – Zilahi-Kiss Jenő és Purebl Győző székesfőváros oktatási tanácsnokainak sajtóprezentációja
11.40-11.50	Bogárdi Tünde	Az oktatás és a szociális segítség kihívásai az Ózdi járásban

SECTION / SZEKCIÓ: 8

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.04.

Room / terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Chairmen: Pšenáková, Ildikó (PhD, Habil.) and Simándi, Szilvia (PhD, Habil.)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
10.00-10.10	Biró Éva, Darcsi Evelin, Horváth Bíborka, Korpics Márta Katalin és Molnár István Jenő	Híd a tudás és a közösség között: egy önkéntes egyetemi program fejlődése/ „Bridging Knowledge and Community: Evolution of a University Volunteer Program”
10.10-10.20	Czipczerné Bartók Erika	Az óvodai élet fontossága a gyermekek számára – az óvodapedagógus professzió újszerű értelmezése a köznevelésben
10.20-10.30	Pšenáková Ildikó	Az oktatási folyamat átalakulása a fordított osztályterem révén
10.30-10.40	Udvaros József	Oktatástechnológiai innovációk az Ipar 4.0 időszakában
10.40-10.50	Erdei Mónika	Élethosszig tartó tanulás generációs motivátorai egy észak-magyarországi tűzvédelmi szervezetnél
10.50-11.00	Simándi Szilvia	A gyermek- és ifjúkori tanulási élmények és az élethosszig tartó tanulás
11.00-11.10	Tódor Imre	Tanári perspektívák a mesterséges intelligencia középiskolai idegennyelv-oktatásban betöltött szerepéről: kvalitatív vizsgálat Hargita megyében
11.10-11.20	Árkosi Julianna	Betekintés Kokas Klára komplex művészetpedagógiai módszerébe, avagy miért lettem Kokas oktató?

SECTION / SZEKCIÓ: 9

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.04.

Room / terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Chairmen: Pšenáková, Ildikó (PhD, habil.) and Pšenák, Peter (PhD)

Time / Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
14.00-14.10	Pšenák Peter és Pšenáková Ildikó	Módszertani keretrendszerek a flipped classroom kutatásaiban
14.10-14.20	Pšenák Peter, Pšenáková Ildikó, Szabó Tibor és Udvaros József	A mesterséges intelligencia lehetőségei a fordított osztályteremben
14.20-14.30	Zábrátsky Éva	Hagyomány és innováció: Oktatási célú digitális megoldások az Észtt múzeumok gyakorlatában
14.30-14.40	Kalmár Laura és Zority Lea	A szülői mindset szerepe a tanulási zavarral küzdő (SNI státuszú) tanulók tanulmányi eredményességében
14.40-14.50	Antal Katalin és Láng Éva	A zenés-táncos mozgásformák affektív, szociális és kognitív hatásai az általános iskolai testnevelésben
14.50-15.00	Láng Éva és Antal Katalin	Módszertani lehetőségek és jó gyakorlatok a testnevelők képzésében: Zenés-táncos mozgásformák
15.00-15.10	Farmosi Andrea	Az iskolai szociális segítők és pedagógusok közötti interakciók: a magyarországi iskolai szociális segítség fejlődése iskolai kontextusban
15.10-15.20	Lampek Sz. Bettina	Játékosan a tudás felé – A tanuláselméletek és a játszva tanulás kapcsolata
15.20-15.30	Névay Lili Marinetta	Filozófiától a pedagógiáig: az élmény idejének teremtmő ereje

SECTION / SZEKCIÓ: 10

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.04.

Room / terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Chairmen: Vida, Gergő (PhD) and Mikelayi, Wumaier (Drs)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
14.00-14.10	Mikelayi, Wumaier	The Importance of Climate Change Education for University Students
14.10-14.20	Elian, Rama	Biological Rhythms and Environmental Influences: Understanding Seasonal Patterns in Human Fertility and Libido
14.20-14.30	Ibadova, Asmar	The Role of Mobile Technology in Language Learning: A Study on Azerbaijani University Students

SECTION / SZEKCIÓ: 11

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.05.

Room / terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Chairmen: Ujfaludi, László (Prof. CSc.) and Muntean, Loredana (PhD)

Time /Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
10.00-10.10	Ujfaludi László	Az eltűnt idő nyomában – életünk legboldogabb időszakai
10.10-10.20	Mező Katalin és Mező Ferenc	A kreativitás kulskomponenseinek (fluencia, eredetiség, flexibilitás) konceptualizációjának és operacionalizációjának kihívásai: elméleti és módszertani áttekintés
10.20-10.30	Sörfőző Szügyi Judit, Papp Zoltán és Takács Márta	Szakképző tanárok motivációjának modellezése a mesterséges intelligencia alkalmazásában: egy Fuzzy Cognitive Map megközelítés
10.30-10.40	Muntean Loredana és Morel Koren	A digitális pedagógia és a hagyományos zenei nevelés integratív megközelítése
10.40-10.50	Forgács Fanni	Promptolható képzelet – A Sora alkalmazása általános iskolások szövegértési, szövegalkotási és vizuális képalkotó készségeinek fejlesztésére
10.50-11.00	Mátó-Buchholcz Katalin	Első lépések egy digitális és mozgásalapú élménypedagógiai kísérleti program hatásvizsgálatának megvalósításához
11.00-11.10	Szabó Zoltán	IT jövője a nagyvállalatoknál
11.10-11.20	Muller Nikoletta	A természettudományos gondolkodás fejlesztése óvodás és kisiskoláskorban „kémiai” kísérletek segítségével
11.20-11.30	Nouar Amina	Hiszton H 3 foszforilációs mintázatok dinamikája Malus × domestica Borkh. (alma) szomaklónokban
11.30-11.40	Horváth Péter László	Szövegértelmezés mérése könnyen érthető feladatlappal
11.40-11.50	Váczi Péter, Herpainé Lakó Judit és Boda Eszter	A stadion névhasználati jog jelentősége a sport szponzorációban

SECTION / SZEKCIÓ: 12

Date / Dátum (yyyy.mm.dd): 2025.10.05

Room / terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Chairmen: Lestyán, Erzsébet (PhD) és Kós, Nóra (PhD)

Time / Idő	Authors / Szerzők	Title / Cím
10.00-10.10	Lestyán Erzsébet	Kommunikációs technikák a szülők és a pedagógusok kapcsolatában
10.10-10.20	Horvath Yvette	A tanulás mint az életminőség javításának eszköze időskorban
10.20-10.30	Kós Nóra	A kötődés hatás a gyermek személyiségfejlődésre
10.30-10.40	Kós Benedek Tibor	A szorongás szerepe a sportolók teljesítményében.
10.40-10.50	Bíró Gyula	Az interdiszciplináris megközelítés ereje: Korszerű etika és filozófiaoktatás néhány didaktikai kérdése
10.50-11.00	Szűcs, Tímea	Music programs for disadvantaged children
11.00-11.10	Szabó Anita	„Kihívás vagy lehetőség? Az inklúzió pedagógusszemmel”
11.10-11.20	Baráz Eszter Bianka	Az eTwinning projektek kompetencia fejlesztő hatása az idegen nyelvtanításban az általános iskola felső tagozatán
11.20-11.30	Polyák-Pásztor Diána	A sikeres pedagógus képe tanárszakos hallgatók interjúiban – kognitív diskurzuselemzés a neveléstudomány szolgálatában

SECTION / SZEKCIÓ: Posters / Poszterek

Room / terem: near the entrance on the ground floor / a bejárat közelében a földszinten

Chairman: Mező, Ferenc (PhD)

Authors / Szerzők	Title / Cím
Bala, Abdullahi Magaji; Babangida, Aminu; Kunya, Abdullahi Bala and Szemes, Péter Tamás	Optimal Design of Linear Quadratic Regulator for Vehicle Suspension System Based on Bacterial Memetic Algorithm
Bene Viktória	A civil társadalom szerepe a médiaértés fejlesztésében
Bene Viktória és Töviskes Imre	Adatbiztonság és társadalmi felelősség MI környezetben
Juhász Erika, Gyányi István és Pető Lilla	Közművelődés és tőkéik hálózata: statisztikai elemzés vármegyei szinten
Szerepi Sándor	Gasztronómia az óvodában – egy innováció tapasztalatai
Szöllősi, Tamás	Forms and Functions of School–Family Contact in Hungarian Secondary Schools; Legal Norms, Institutional Diversity, and Pedagogical Outcomes
Trixler, Bettina and Pusztafalvi, Henriette	Artificial Intelligence and Autism Spectrum Disorders: Diagnostic and Educational Perspectives
Žitný, Rastislav és Tibor Szabó	Az animációk használata az oktatási folyamatban

EXHIBITION / KIÁLLÍTÁS

Room / terem: near ground floor 112. / Földszint 112. környékén

Artist / Művész	Title / Cím
Fejes Adrienn	Vibrations III. – Wholes and Parts: The Playful Possibilities of Surfaces and Their Technical Adaptivity in Creation and Education / Rezdülések III. - Rész és egész: Felületek és technikai adaptivitásuk játékos lehetőségei az alkotásban és az oktatásban

ABSTRACTS

Author(s) / Előadó(k):

Antal Katalin és Láng Éva

Title / Cím:

A ZENÉS-TÁNCOS MOZGÁSFORMÁK AFFEKTÍV, SZOCIÁLIS ÉS KOGNITÍV HATÁSAI AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI TESTNEVELÉSBEN

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 15.00-15.10

Abstract / Absztrakt:

A tanulmány a zenés-táncos mozgásformák általános iskolai testnevelésben betöltött szerepét vizsgálja a testnevelő tanárok véleménye alapján, három fejlődési dimenzióban: affektív, szociális és kognitív. Elméleti háttérként korábbi kutatásokra támaszkodunk, amelyek a mozgás érzelmi (Lesté & Rust, 1984), szociális (Maczák, 2014) és kognitív (Duberg et al., 2013) hatásait bizonyítják. Célunk feltárni, hogy a tanárok miként értékelik ezen mozgásformák pedagógiai értékét az affektív, a szociális, és a kognitív képességek fejlesztésében.

Mintánkat N=150 fő általános iskolai testnevelő tanár alkotta, melyből nő n=122 (81,3%); ffi n=28 fő (18,7%). A testnevelők 86,7%-a heti 5 órában tart testnevelést, ebből a pályakezdők aránya 23,3%. A tanárok több mint a felének (53,3%) nem volt korábbi táncos tapasztalata. Az iskolák fenntartó szerinti megoszlása: állami (80%), egyházi (18,7%), alapítványi (1,3%). Vizsgálati módszerünk egy saját szerkesztésű, online kérdőív volt. A válaszadás önkéntes és anonim volt. A kérdőív 30 zárt végű kérdést tartalmazott, melyben a vizsgált dimenziókat 4-fokú Likert-skálán vizsgáltuk (1 – egyáltalán nem jellemző; 4 – teljes mértékben jellemző). Az adatok feldolgozása és elemzése leíró statisztikákkal (átlag, medián, szórás) történt.

Az affektív dimenzióban a stresszlevezetés („Le tudják vezetni a feszültséget”: M=3,43; Md= 3,00; SD=0,384) és a hangulatjavítás („Érzelmileg pozitívan hat rájuk”: M= 3,66; Md= 4,00; SD=0,300) kapcsán a tanárok egyértelműen pozitív hatást jeleztek. Az örömszerzés („Örömet okoz nekik”: M=, Md=4,00 SD= 0,311) és a felszabadultság („Felszabadultabbak lesznek tőle”: M=3,65; Md= 4,00; SD= 0,573) is erős megerősítést kapott.

A szociális dimenzió vizsgálatában a „Szeretnek társaságban lenni” tétel kapta a legmagasabb átlagot (M=3,28; Md= 3,00; SD=0,637), míg az empátia és türelem kérdései (pl. „Türelmesebbek egymással”: M=2,62; Md=3,00; SD=0,683; „Toleránsabbnak érzik magukat”: M= 2,66; Md= 3,00; SD: 0,735) inkább közepes értékeket mutattak, ebből arra következtettünk, hogy kevésbé tapasztalják a társas érzékenység erősödését a táncos órák hatására.

A Kognitív dimenzió eredménye azt mutatja, hogy a koncentrációt („Jobban tudnak koncentrálni”: M=2,99 Md=3,00, SD=0,590) a motivációt („Motiválja, ösztönzi őket”: M=2,96; Md= 3,00; SD=0,632) és a kihívás élményét („Kihívást jelent számukra”: M= 2,90; Md=3,00; SD=0,788) a tanárok inkább jellemzőnek találták.

További eredményeink alapján a válaszadók 68 %-a szerint a zenés-táncos mozgásformák javítják a figyelmet, 57 % szerint a tanulmányi eredményeket is. 61 % tapasztalja a pozitív változást a tánc hatására a

gyerekek viselkedésében. A testnevelők kimagasló arányban (84 %) szükségesnek tartják a táncos mozgások integrálását a testnevelésbe, és 54 %-uk jelezte, hogy szívesen részt venne táncos módszertanokat tartalmazó pedagógus továbbképzésen.

A leíró adatok is megerősítették, hogy a zenés-táncos mozgásformák komplex módon támogatják a tanulók érzelmi, társas és kognitív fejlődését. Elméleti szempontból a vizsgálat kiegészíti a testnevelés-pedagógiai irodalmat (Molnár & Prisztóka, 2021; Láng 2025), gyakorlati jelentősége pedig a tantervi fejlesztések és tanári továbbképzések irányának kijelölésében nyújt segítséget.

Irodalom:

- Duberg, A., Möller, M., és Sunvisson, H. (2013). „I feel free”: Experiences of a dance intervention for adolescent girls with internalizing problems. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, 167(1). 27-32.
- Láng, É. (2025). A táncoktatás tartalmi és módszertani kérdései a mindennapos testnevelés keretei között. PhD értekezés- EKKE, Eger
- Lesté, A., és Rust, J. (1984). Effects of dance on anxiety. *Personality and Individual Differences*, 5(1), 61-63.
- Maczák Ibolya. (2014). A tánc segít megismerni önmagunkat. *Új Köznevelés* 2014/9
- Molnár, Á., & Prisztóka, G. (2021). A ritmusos mozgásformák hatása a gyermekek személyiségfejlődésére. *Oktatáskutatás*, 9(4), 41-56.

Author(s) / Előadó(k):

Aux Eliza és Hajdú Anna

Title / Cím:

*A KERESZTÉNY PEDAGÓGIA FOGALMI DILEMMÁI
ÉS HELYE A NEVELÉSTUDOMÁNYBAN*

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.00-17.10

Abstract / Absztrakt:

A keresztény pedagógia fogalmának megítélése körül nincs konszenzus. A keresztény pedagógia fogalom többértelmű, még a kifejezés keresztény használói sem egészen ugyanúgy értik. Felvetése különféle reakciókat, véleményeket vált ki. Bán (2006) gondolatai is ezt a sokszínűséget tükrözik: „A kereszttyén nevelés hatékonyságának mérlegelése kapcsán az elsődleges cél nem az ítéletalkotás, következtetés-levonás, majd állásfoglalás valamelyik elmélet mellett. Sokkal fontosabb saját értékrendszerünk megvizsgálása a Szentírás tükrében. Az értékrendszer az objektív világhoz való szubjektív viszonyulásmódunkban jut kifejezésre” (Bán, 2006, 47).

A tanulmány ismerteti a fogalom körüli főbb vitákat, betekintést nyújt a hazai és nemzetközi releváns szakirodalomba. Emellett kísérletet tesz a keresztény pedagógia fogalmának körülhatárolására. A kutatás módszertani keretét egyrészt a hazai és nemzetközi szakirodalom szisztematikus elemzése, másrészt empirikus attitűdvizsgálat adja, amely keresztény pedagógusok nevelési elvekkel és gyakorlatokkal kapcsolatos viszonyulásait hivatott feltárni.

A szakirodalmi viták rávilágítanak arra, hogy a keresztény pedagógia fogalma több szempontból is tisztázásra szorul. Ennek egyik elterjedt definícióját az 1997-es Pedagógiai lexikon adja meg: Az 1997-es Pedagógiai lexikon szerint: „Keresztény/kereszttyén nevelés a keresztény/kereszttyén hit és erkölcs szellemében való nevelés. (...) a keresztény nevelésben a hit a nevelés alapvető célját, az erkölcs pedig az alapvető módszereit, a kettő együtt pedig a keresztény nevelés embereszményét határozza meg. (...) Az Istenre irányultság egyúttal a keresztény nevelés céltetele, és minden egyéb csupán ennek alárendelt eszköz.” Ezt megerősítve Gloviczki kutatása alapján a keresztény pedagógiáról szóló szakirodalmak jó része a hitoktatásig vagy legalábbis a keresztény hitben való fejlesztésig terjed (Gloviczki, 2018).

Kutatásunk részeként attitűdvizsgálatot végzünk keresztény pedagógusok körében, amelynek célja a keresztény nevelési elvekhez és gyakorlatokhoz való viszonyulásuk feltárása. Vizsgálatunk során arra keressük a választ, hogy létezik-e keresztény pedagógia, megkülönböztethető-e más nevelésméleti megközelítésekétől, illetve, milyen gyermekképet közvetít? Bemutatjuk továbbá, hogy hogyan vélekednek a tanárszerepről az egyházi gimnáziumban tanító pedagógusok. Ahogyan azt Papp kiemeli, a hívő tanár abban különbözik más pedagógustól, hogy szakmai tudása mellett, egész mentalitását és pedagógiai tevékenységét a Krisztustól nyert szeretet hatja át. Szerinte ebben a krisztusi szeretetben foglaltatik a többlet (Papp, 2008, 45). Semmiképpen nem gondolhatjuk, hogy a kereszttyén nevelés kimerül a lexikális tudásátadással (hittanórák, vallási alkalmak stb.). „Nem a kereszténységről tanítunk: A jó ismerete még nem tesz jóvá. (...)

A keresztény nevelés életcél, világnézetet, lelki érettséget ad (Szontagh, 2018). Ez az értékrend az egyházi iskolák programjaiban is visszaköszön, ahol a nevelés nem csupán tudásátadás, hanem a személyiség és a lelki fejlődés alakítása is. A téma aktualitását az adja, hogy az egyházi iskolák 2010 óta növekvő népszerűsége (Hermann & Varga, 2016) újra és újra felveti a keresztény nevelés sajátosságainak és jelentőségének kérdését.

A kutatás együttal diskurzust is kíván indítani arról, hogy létezik-e önálló keresztény pedagógia, és ha igen, miben különbözik más neveléseméleti megközelítésektől.

Irodalom:

- Bán, É. (2006). Hogyan neveljünk eredményesen a keresztény értékrendszer tükrében?. *Magiszter*. 3(4). 46-51.
- Báthory, Z., & Falus, I. (szerk.): *Pedagógiai lexikon I-III.*, Budapest, Keraban kiadó, 1997., 208-209.
- Gloviczki, Z. (2018). Bevezetés a pedagógiába. Akadémiai kiadó. <https://mersz.hu/gloviczki-bevezetes-a-pedagogiaba/>
- Hermann, Z., & Varga, J. (2016). Állami, önkormányzati, egyházi és alapítványi iskolák: Részarányok, tanulói összetétel és tanulói teljesítmények. <https://real.mtak.hu/42018/1/15hermann.pdf>
- Papp, Cs. (2008). A keresztény pedagógus sajátosságai, in Pompor Z. (szerk.): *Református Pedagógus Identitás I.*, RPI, 45.

Author(s) / Előadó(k):

Árkosi Julianna

Title / Cím:

BETEKINTÉS KOKAS KLÁRA KOMPLEX MŰVÉSZETPEDAGÓGIAI MÓDSZERÉBE,
AVAGY MIÉRT LETTEM KOKAS OKTATÓ?

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.10-11.20

Abstract / Absztrakt:

Kokas Klára (1929–2010) Kodály Zoltán tanítványa, karvezető, zongorista, zenepedagógus, pszichológus 1929-ben született Szanyban, Magyarországon. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen végezte. Kodály mély hatással volt pedagógiai nézeteire, és munkásságában központi szerepet kapott a Kodály-módszer alkalmazása és továbbfejlesztése.

A Kokas pedagógia kialakulása a zenei nevelés transzferhatásainak vizsgálatával kezdődik, ezt követi a zenei nevelésen alapuló képességfejlesztés gyakorlati és elméleti vizsgálata, melyeket maga Kokas Klára és kutató társai eszközölnék. Kodály Zoltán lelkes tanítványaként Kokas Klára is vallja, hogy a legemberibb és leghatékonyabb zenei nevelés az éneklésen keresztül valósítható meg, hiszen ez egy komplex, teljes embert igénybe vevő folyamat. Éppen ezért pedagógiájának egyik fontos eszköze az ének, mert „...az éneklés vezet a legközvetlenebbül a zene átéléséhez, megértéséhez. Az éneklés teljes élményt ad, az egész test részt vesz benne. Fiziológiai szempontból is sajátos hatást gyakorol a szervezetre a légzés és a belső rezonanciák folytán” (Kokas, 1977).

Komplex művészetpedagógiaként került a közismeretbe és gyors nemzetközi elismerésre tett szert a Kokas pedagógia. A jól ismert kodályi koncepciókban gyökerezik, azonban túlmutat a zenei nevelés hagyományos lehetőségein. A zenei érzékenység művelésének színtere ez, a zene megérzésnek, befogadásának a lehetősége védett, elfogadó és fejlesztő közegben. Az igényes zenei anyag (klasszikus zene vagy autentikus népzene) mélyreható megismerése, megérzése, szabad mozgással való befogadása és átélése valóságos táncos történeté és műalkotássá alakul, így a foglalkozás minden tagja divergens képet kaphat zenei igazságokról. Az itt bemutatásra kerülő tanulmányban betekintést nyerhetünk egy biztonságos, védett, elfogadó és fejlesztő világba, amelyet volt szerencsém megismerni, pedagógiai képességeimet ezzel a módszerrel gazdagítani és ezt örömmel művelni.

Irodalom:

Deszpot, G. (2009). Zenei Átváltozás. Kokas Klára komplex művészeti programja, mint pedagógia és terápia. In: Parlando (2009). 51. évfolyam. 6. szám, 5-11.

Kokas, K. (1992). Félfigyelemből teljes figyelembe. In A zene felemeli a kezeimet. Akadémiai Kiadó

Kokas, K. (1996). Szivárvány úton. Terápia zenével. In: Parlando (1997). 39. évfolyam. 3-4.szám, 39-43.

Kokas, K. (1977). A Kodály-módszerről. In: Barkóczi Ilona–Pléh Csaba (1977: Kodály nevelési módszeré pszichológiai hatásvizsgálata. Kodály Zoltán Zenepedagógia Intézet, Kecskemét

Author(s) / Előadó(k):

Bagin Barbara

Title / Cím:

*SZIKRA AZ ÉLETBEN – AZ IDEGRENDSZER INTERDISZCIPLINÁRIS TANÍTÁSA
MARY SHELLEY FRANKENSTEIN CÍMŰ REGÉNYÉNEK FELHASZNÁLÁSÁVAL*

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.00-11.10

Abstract / Absztrakt:

Az oktatás mai környezetében egyre nagyobb hangsúly helyeződik az interdiszciplinaritásra, azaz a tantárgyak közötti határok lebontására és az összefüggések felismerésére. Ez a megközelítés nemcsak a tananyag elsajátításának hatékonyságát növeli, hanem a diákok kritikai gondolkodását és problémamegoldó képességét is fejleszti (Beane, 1997; Vars, 2001). Az irodalmi művek bevonása a természettudományos oktatásba lehetőséget ad arra, hogy a tanulók érzelmi és kognitív szinten is kapcsolódjanak a tananyaghoz, miközben a tudományos fogalmak narratív kontextusban válnak érthetővé és emlékezetessé (Egan, 1997; Haven, 2007).

Az előadás egy interdiszciplináris oktatási projektet mutat be, amely az idegrendszer működését Mary Shelley 1818-ban megjelent *Frankenstein*, avagy a modern Prométheusz című regényén keresztül vizsgálja. Shelley műve nem csupán irodalmi klasszikus, hanem a 19. század eleji tudományos felfedezések lenyomata is, különösen a bioelektromosság korabeli kutatásaié. A regény villám- és „élet szikrája” motívumai közvetlenül kapcsolódnak Luigi Galvani békáláb-ingerlési kísérleteihez és Giovanni Aldini dramatikus galvanizációs demonstrációihoz, amelyek során elektromos árammal idéztek elő izomösszehúzódásokat állati és emberi tetemeken (Piccolino, 1997; *The Body Electric* – Smithsonian Libraries).

A projekt során a diákok párhuzamosan végeznek irodalmi elemzést és természettudományos vizsgálatot. Az irodalmi részben a regény kulcsjeleneteit – a tölgyfát szétzúzó villám, Victor Frankenstein egyetemi tanulmányai, a teremtmény életre keltése – értelmezik történeti és tudománytörténeti kontextusban. A biológiai modulban az idegrendszer felépítését és működését tanulmányozzák: a neuron szerkezete, az akciós potenciál és ingerületvezetés, a szinapszis működése, az ideg-izom kapcsolat és az agytörzs életfunkció-szabályozó központjai kerülnek fókuszba. A tanulók kísérleti bemutatókkal és digitális idegrendszer-modellekkel ismerkednek meg a bioelektromosság jelenségével, miközben összevetik a tudományos tényeket a regény fikciós ábrázolásával (*Animal electricity from Bologna to Boston*).

Az interdiszciplináris módszer előnye, hogy egyszerre épít az érzelmi azonosulásra és a tudományos kíváncsiságra, így erősíti a tanulói motivációt. Az irodalmi narratíva tartós kontextust teremt a biológiai fogalmak megértéséhez és megjegyzéséhez, emellett lehetőséget kínál bioetikai dilemmák megvitatására is – például a tudós felelősségéről és a tudományos kísérletek határaitól.

A bemutatott projekt illeszkedik a korábbi elképzeléseinkhez, amelyek során a keringési rendszer oktatását Bram Stoker *Drakula* című regényével és a Sweeney Todd-mítoszzal integráltuk. A Frankenstein története

lehetőséget ad a módszer bővítésére az idegrendszer és a bioelektromosság területére, valamint a diákok természettudományos és humán műveltségének egyidejű fejlesztésére.

Kulcsszavak: interdiszciplinaritás, idegrendszer, bioelektromosság, Mary Shelley, galvanizmus, tantárgyközi tanítás

Források:

Beane, J. A. (1997). Curriculum Integration: Designing the Core of Democratic Education. Teachers College Press.

Egan, K. (1997). The Educated Mind: How Cognitive Tools Shape Our Understanding. University of Chicago Press.

Haven, K. (2007). Story Proof: The Science Behind the Startling Power of Story. Libraries Unlimited.

Piccolino, M. (1997). Luigi Galvani and animal electricity: Two centuries after the foundation of electrophysiology. Trends in Neurosciences, 20(10), 443–448.

Vars, G. F. (2001). Can Curriculum Integration Survive in an Era of High-Stakes Testing?. Middle School Journal, 33(2), 7–17.

The Body Electric – Smithsonian Libraries. <https://library.si.edu/exhibition/fantastic-worlds/body-electric>

Animal electricity from Bologna to Boston. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11202063>

Author(s) / Előadó(k):

Bala Abdullahi Magaji, Aminu Babangida, Abdullahi Bala Kunya, and Péter Tamás Szemes

Title / Cím:

OPTIMAL DESIGN OF LINEAR QUADRATIC REGULATOR FOR VEHICLE SUSPENSION SYSTEM BASED ON BACTERIAL MEMETIC ALGORITHM

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

The automotive suspension must perform competently to support comfort and safety when driving. Traditionally, car suspension control tuning is performed through trial and error or with classical techniques that cannot guarantee optimal performance under varying road conditions.

The study aims at designing a Linear Quadratic Regulatorbased Bacterial Memetic Algorithm (LQR-BMA) for suspension systems of automobiles. BMA combines the bacterial foraging optimization algorithm (BFOA) and the memetic algorithm (MA) to enhance the effectiveness of its search process. An LQR control system adjusts the suspension's behavior by determining the optimal feedback gains using BMA. The control objective is to significantly reduce the random vibration and oscillation of both the vehicle and the suspension system while driving, thereby making the ride smoother and enhancing road handling. The BMA adopts control pa-rameters that support biological attraction, reproduction, and elimination-dispersal processes to accelerate the search and enhance the program's stability. By using an algorithm, it explores several parts of space and improves its value to determine the optimal setting for the control gains. MATLAB 2024b software is used to run simulations with a randomly generated road profile that has a power spectral density (PSD) value obtained using the Fast Fourier Transform (FFT) method.

The results of the LQR-BMA are compared with those of the optimized LQR based on the genetic algorithm (LQR-GA) and the Virus Evolutionary Genetic Algorithm (LQR-VEGA) to substantiate the potency of the proposed model. The outcomes reveal that the LQR-BMA effectuates efficient and highly stable control system performance compared to the LQR-GA and LQR-VEGA methods. From the results, the BMA-optimized model achieves reductions of 77.78%, 60.96%, 70.37%, and 73.81% in the sprung mass displacement, unsprung mass displacement, sprung mass velocity, and unsprung mass velocity responses, respectively, compared to the GA-optimized model. Moreover, the BMA-optimized model achieved a -59.57%, 38.76%, 94.67%, and 95.49% reduction in the sprung mass displacement, un-sprung mass displacement, sprung mass velocity, and unsprung mass velocity responses, respectively, compared to the VEGA-optimized model.

Author(s) / Előadó(k):

Baráz Eszter Bianka

Title / Cím:

AZ ETWINNING PROJEKTEK KOMPETENCIA FEJLESZTŐ HATÁSA AZ IDEGEN NYELVTANÍTÁSBAN AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA FELSŐ TAGOZATÁN

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.10-11.20

Abstract / Absztrakt:

A digitális eszközök, az online játékok és a közösségi média térhódításának, valamint ezek gyors és könnyű hozzáférhetőségének köszönhetően az Alfa-generáció egyre gyakrabban találkozik az angol nyelvvel szabadidős tevékenységeik során. A nyelvtanároknak ezáltal új kihívással kell szembenéznük mivel a diákok szókinccse, nyelvtudása, háttértudása és nyelvtanulási attitűdje eltérő. Ezért a pedagógiai folyamatok és tevékenységek tervezése közben a pedagógusoknak figyelembe kell venni a tanulók egyéni szükségleteit annak érdekében, hogy minden tanuló számára megfelelő támogatást és fejlesztést nyújtsanak. Ez megjelenik a hazai köznevelés dokumentumaiban is, mint a 2022-es Nemzeti Alaptantervben vagy a Pedagógusok minősítési rendszerének az útmutatójában.

Az eTwinning projektekben való részvétel elősegíti azt, hogy a differenciálás eredményesen megvalósuljon a tanórákon, annak köszönhetően, hogy lehetőséget teremt a diákok egyéni képességeihez és érdeklődési köréhez igazodó feladatok alkalmazására (ESEP). A pedagógusoknak és a diákoknak 2005 óta van lehetőségük arra, hogy részt vegyenek nemzetközi projektekben évfolyamtól és tantárgytól függetlenül (Nucci, Tosi & Pettenati, 2021). A projektekben való részvétel fejleszti a digitális kompetenciát: a projekt egy biztonságos, zárt felületen történik a TestvérTéren keresztül. A diákok minden egyes projekt során foglalkoznak a helyes internethasználattal, a személyes adatok védelmével és megfelelő jelszóhasználattal (ESEP). Mindazonáltal fejleszti a diákok idegen nyelvi kompetenciáját azáltal, hogy az idegen nyelvet valós, hétköznapi szituációkban is van lehetőségük használni. A projekteken általában több ország diákjai és pedagógusai dolgoznak egyszerre, amely lehetővé teszi az együttműködés és a diákok kulturális kompetenciájának a fejlesztését, európai identitástudatuk erősítését (ESEP). A projektalapú megközelítés támogatja a játékos tanulást, miközben fejleszti a kritikai gondolkodást és a problémamegoldókészséget is. Jelen előadás célja, hogy bemutassa az eTwinning projektekben való részvétel kompetencia fejlesztő hatását, különös tekintettel az angol nyelv tanulására vonatkozóan.

Irodalom:

European School Educational Platform (ESEP). <https://school-education.ec.europa.eu/en>

Nucci, Donatella, Tosi, Alexandra & Pettenati, Maria Chiara. (2021). (szerk.) eTwinning e la formazione degli insegnanti. Studi, evidenze e prospettive della community italiana. Rome: Carocci.

Author(s) / Előadó(k):

Bárdos, Ilona Kinga

Title / Cím:

THE POSSIBILITIES OF SELF-REGULATED LEARNING IN MODERN EDUCATION

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.40-16.50

Abstract / Absztrakt:

The focus of 21st century education is increasingly on the active, conscious participation of students. Adapting to the rapidly changing challenges of the information society requires students to have the ability to learn independently, think critically and solve problems. In this context, self-regulated learning (SRL) becomes crucial, the development and support of which has now become a central issue in educational policy, pedagogy and educational technology.

Author(s) / Előadó(k):

Belényesi Emese, Korpics Márta és Györfyné Kukoda Andrea

Title / Cím:

*MESTERSÉGES INTELLIGENCIA A FELSŐOKTATÁSBAN:
KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK EGY INTÉZMÉNYI KUTATÁSI PROGRAM TÜKRÉBEN*

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.50-18.00

Abstract / Absztrakt:

A felsőoktatási intézmények folyamatos változási és fejlődési nyomás alatt állnak (Budevici-Puiu, 2020; Burukina, 2021). A globalizáció egyik legdinamikusabban alakuló területe az információs és technológiai eszközök világa, amely közvetlen hatást gyakorol a munkaerőpiacra és az oktatásra. Az információs-technológiai forradalom alapvetően formálta át a felsőoktatás tanítási-tanulási folyamatait, valamint a hallgatók tanulási jellemzőit és elvárásait. E változásokkal a legszembetűnőbben a Covid-19 járvány idején szembesültek az intézmények, amikor egyik napról a másikra kellett digitális oktatásra átállniuk (Ferri et al., 2020; Janice, 2022; Ramírez-Hurtado et al., 2021).

Az oktatás minőségének fejlesztése az Európai Unió felsőoktatási törekvéseihez kapcsolódva több magyarországi intézményben is központi célkitűzésként jelent meg (Kálmán, 2019). A tanulási eredmény-alapú oktatás (Frye–McKinney–Trimble, 2006; Biggs–Tang, 2007) kiemelt szerepet kap a fejlesztési irányokban. A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen az elmúlt években a környezeti kihívásokra adott válaszként a kreatív tanulás paradigmája alakult ki, amelyet kutatások és fejlesztések alapoztak meg (Korpics – Méhes, 2025).

A legújabb kihívást és lehetőséget a mesterséges intelligencia (MI) oktatásban való megjelenése jelenti. A technológia fejlődése új dimenziókat nyit a tanulási folyamatok személyre szabásában, az értékelés automatizálásában és az oktatói munka támogatásában. A generatív MI-eszközök – például a ChatGPT – különösen felgyorsították az oktatástechnológiai változásokat. A szakirodalom hangsúlyozza, hogy az MI integrációja nem pusztán technológiai, hanem pedagógiai, etikai és kulturális reflexiót is igényel (Horváth, 2023; Bond et al., 2024). Ígéretes alkalmazási területei közé tartozik a személyre szabott tanulás (Sajja, 2024), a tanári munka támogatása (Baditzné & Jakab, 2023), az adminisztratív folyamatok automatizálása (Molnár, 2024; Kerimbayev et al., 2025), az adaptív tesztelés és a tanulási analitikák készítése is. A generatív MI különösen a felsőoktatásban mutat jelentős potenciált (Al-Smadi, 2023; Marciniak & Baksa, 2023), hiszen hozzájárulhat a tananyagfejlesztéshez, a tanári munka támogatásához (Balla, 2025; Tóth, 2024), valamint a hallgatók motivációjának növeléséhez az azonnali visszajelzés és az interaktív tanulási környezet révén (Al-Smadi et al., 2024).

Az előadásban a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Karán zajló kutatásokat mutatunk be esettanulmányok formájában, valamint ismertetjük egy jelenleg folyó kutatás első eredményeit. Az esettanulmányokhoz dokumentumelemzést, adatelemzést (Neptun kurzusadatok), kérdőíves vizsgálatot és akciókutatást végeztünk. A folyamatban lévő kutatás keretében egy kiválasztott kurzusban a hallgatók mind az órai, mind a projektfeladatok elkészítéséhez különböző MI-eszközöket használnak, majd értékeli azokat. A félév végén a tapasztalatokat kérdőíves felméréssel összesítjük.

Author(s) / Előadó(k):

Bene Viktória

Title / Cím:

A CIVIL TÁRSADALOM SZEREPE A MÉDIAÉRTÉS FEJLESZTÉSÉBEN

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

A digitális forradalom alapjaiban változtatta meg a mindennapjainkat, az emberi kapcsolatok dinamikáját. Egy új tér jött létre – a cybertér, amely nem csupán kommunikációs platformként funkcionál, hanem a társas kapcsolatok meghatározó színterévé vált. A közösségi média térnyerésével kiemelten fontos a biztonságos és tudatos médiahasználat elősegítése. A formális keretek között zajló oktatásban az adminisztrációs túlterheltség és a módszertani hiányosságok gyakran akadályozzák a hatékony beavatkozást. Bokor Tamás (2015) Jenkins et. al. (2009) alapján leírja, hogy a médiaoktatásnak a színtere nemcsak a formális oktatás lehet, hanem az iskolarendszeren kívüli oktató-nevelő tevékenységek, amelybe beletartoznak a civil szervezetek és más nonformális tevékenységek is. A poszterelőadás célja, hogy bemutassa, a civil szféra miként képes alternatívákat nyújtani és együttműködni a formális intézményekkel. A kvalitatív kutatás civil szereplőkkel készített félig-strukturált interjúk segítségével tárja fel a civil szféra jelentőségét, jó gyakorlatait és kihívásait. A kutatás rávilágít arra, hogy a civil szereplők jelentős szerepet töltenek be a prevencióban és az intervencióban egyaránt. Módszertani szabadságuk, tudásuk és a kapcsolatrendszerük lehetővé teszi, hogy partneri együttműködések alakítsanak ki és tartsanak fent a formális intézmények szereplőivel. Jelenlétük gyakran pótolja a formális rendszer hiányosságait és sok esetben az egyetlen hiteles segítségforrásként szolgálnak.

Author(s) / Előadó(k):

Bene Viktória és Tövisskes Imre

Title / Cím:

ADATBIZTONSÁG ÉS TÁRSADALMI FELELŐSSÉG MI KÖRNYEZETBEN

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

Referátumunkban a legfontosabb hazai (1573/2020. (IX. 9.) Korm. határozat Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiájáról, valamint a végrehajtásához szükséges egyes intézkedésekről; Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiája) és európai uniós (pl. Fehér könyv a mesterséges intelligenciáról: a kiválóság és a bizalom európai megközelítése; Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról...) jogi és stratégiai dokumentumokat tekintjük át a kiszolgáltatott társadalmi csoportokat érintő szempontokból. Ide tartoznak azok a kommunikációs és kapcsolatépítő helyzetek is, amelyekben az emberek érzékeny információkat osztanak meg önmagukról. Ezek az adatok igen széles spektrumot ölelhetnek fel – az egészségügyi állapottól egészen a személyes jellegű információkig. A közösségi médiában zajló digitális önreprezentáció során olyan érzékeny és személyes adatok keletkeznek, amelyeket a mesterséges intelligencia rendszerei gyűjthetnek, értelmezhetnek, és amelyekkel akár vissza is élhetnek. Az érzékeny tartalmak továbbítása különösen kockázatos lehet, amennyiben azok kezelése nem megfelelően szabályozott.

Vizsgálatunk célja annak feltárása, hogy a mesterséges intelligencia gyűjtőfogalom alá tartozó eszközök egyre szélesebb körű elterjedése milyen hatással van a veszélyeztetett társadalmi csoportokat érintő adatkezelési kihívásokra. Célunk feltárni, hogy miként értelmezik Magyarország és az Európai Unió döntéshozói ezeket a helyzeteket a mesterséges intelligencia világában, milyen mértékben és hogyan jelenik meg a szabályozásra való törekvés a vonatkozó dokumentumokban, milyen mértékben vannak összhangban a dokumentumokban megfogalmazott célkitűzések és elvárások a társadalmi igényekkel és szükségletekkel.

Poszterelőadásunkban a dokumentum- és tartalomelemzés módszereire támaszkodunk, elemzéseink elsősorban kvalitatívak, bár helyenként statisztikai eszközökre is támaszkodunk. Elemzésünk azt mutatja, hogy ezek a kihívások legfeljebb említés szintjén jelennek meg a vizsgált dokumentumokban. Ahol megjelennek, ott is gyengén definiálva, a valóságosan megjelenő eszközök hatásmechanizmusát és befolyásolási lehetőségeit nem figyelembe vevő módon. Rámutatunk arra, hogy szükséges lenne a mesterséges intelligencia és az ember viszonyát mélyebben, sztereotípiáktól mentes módon újragondolni. Mindez a szociális, társadalmi képviseleti, adatvédelmi területén dolgozó szakemberek, érdekvédelmi szervezetek és egy szélesebb, átfogó társadalmi összefogással elérhető célkitűzés lenne.

Author(s) / Előadó(k):

Biró Éva, Darcsi Evelin, Horváth Bíborka, Korpics Márta Katalin és Molnár István Jenő

Title / Cím:

HÍD A TUDÁS ÉS A KÖZÖSSÉG KÖZÖTT: EGY ÖNKÉNTES EGYETEMI PROGRAM FEJLŐDÉSE / „BRIDGING KNOWLEDGE AND COMMUNITY: EVOLUTION OF A UNIVERSITY VOLUNTEER PROGRAM”

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.00-10.10

Abstract / Absztrakt:

A Lorántffy Zsuzsanna Mentorprogram 2022-ben jött létre a határon túli gyermekek tanulmányi támogatására. A program keretében az Nemzeti Közzolgálati Egyetem hallgatói, oktatói és munkatársai online mentorálás formájában heti rendszerességgel nyújtanak tantárgyi korrepetálást, felzárkóztatást, vizsgafelkészítést, pszichoszociális támogatást és tehetséggondozást egyéni mentor–mentorált párosokban.

A pilot félévben (2022/23 tavasz) 28 mentor 36 gyermeknek 168 órában nyújtott segítséget.

Ezt követően a részvétel folyamatosan nőtt: négy félév alatt összesen 121 gyermek részesült mentorálásban, és 1354 mentorálási óra valósult meg. A program eredményeként javultak a résztvevők tanulmányi eredményei, motivációja és együttműködési készségei, miközben a mentorok empátikus, kommunikációs és szervezési kompetenciái is jelentősen fejlődtek. A program hozzájárul az esélyegyenlőséghez, a szakmai fejlődéshez, valamint az identitás- és szemléletformáláshoz.

A 2025 tavaszi félév minden eddiginél nagyobb részvétellel zajlott: több mint 60 mentor és 58 gyermek kapcsolódott be, 55 mentor–mentorált páros alakult ki, összesen 480 mentorálási órában. A program hat erdélyi gyermekotthonnal működött együtt, és újdonságként kárpátjai és felvidéki intézmények is részt vettek. Többen sikeres érettségit tettek, egyetemi felvételt nyertek és B2 szintű nyelvvizsgát szereztek.

Az LZSM 2025 őszén folytatódik, új hallgatói és oktatói jelentkezők bevonásával, felkészítő kurzusok és tréningek keretében, további mentorálási lehetőségeket biztosítva az önként jelentkezők számára.

The Lorántffy Zsuzsanna Mentoring Program was established in 2022 to support the academic development of children living in cross-border orphanages. Within the program, students, faculty, and staff of the National University of Public Service provide weekly online mentoring, offering subject tutoring, remedial support, exam preparation, psychosocial assistance, and talent development through individual mentor–mentee pairs.

During the pilot semester (Spring 2022/23), 28 mentors supported 36 children in 168 hours.

Participation steadily increased thereafter: over four semesters, a total of 121 children received mentoring, amounting to 1,354 mentoring hours. The program has contributed to improvements in participants' academic performance, motivation, and collaborative skills, while mentors have significantly developed their

empathy, communication, and organizational competencies. LZSM also fosters equal opportunities, professional growth, and identity- and mindset-shaping experiences.

The Spring 2025 semester saw the highest participation to date, with over 60 mentors and 58 children engaged, forming 55 mentor–mentee pairs and delivering a total of 480 mentoring hours. The program collaborated with six orphanages in Transylvania and, for the first time, included institutions in Transcarpathia and Slovakia. Several mentees successfully completed their high school graduation, were admitted to university programs, and obtained B2-level language certificates.

The LZSM will continue in Autumn 2025, incorporating new student and faculty participants, preparatory courses, and training sessions, offering further mentoring opportunities for volunteers.

Author(s) / Előadó(k):

Bíró Gyula

Title / Cím:

*AZ INTERDISZCIPLINÁRIS MEGKÖZELÍTÉS EREJE:
KORSZERŰ ETIKA ÉS FILOZÓFLAOKTATÁS NÉHÁNY DIDAKTIKAI KÉRDÉSE*

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.40-10.50

Abstract / Absztrakt:

Az előadás a filozófia és etika tantárgyak köznevelési – és részben felsőoktatási – gyakorlatát járja körül, kiemelt fókusszal a komplex és integrált tantárgyak didaktikai és tanterveméleti aspektusaira. A hagyományos, tantárgyi határokhoz ragaszkodó tananyagátadási módszereken túllépve, ez a megközelítés azt a célt szolgálja, hogy támogassuk az emberben rejlő erkölcsi érzék kibontakozását, amely a mindennapi életben történő cselekvéshez elengedhetetlen.

Az integrált tantárgyi szerkezet, interdiszciplináris megközelítés és a komplex tananyag nem pusztán elméleti etikai fogalmakat ismertet, hanem szervesen összekapcsolja azokat más tudományterületekkel. A cél, hogy a diákok ne elszigetelt fogalomként, hanem a valós, mindennapi életben történő cselekvés és döntéshozatal elengedhetetlen részeként tekintsenek az etikára. Ez a paradigmaváltás lehetővé teszi, hogy a tanulók gyakorlati kontextusban lássák, hogyan alkalmazhatók a filozófiai elméletek, és hogyan válhat a gondolkodásuk aktív, kérdező és problémamegoldó folyamattá. Ennek eredményeként a diákok képessé válnak az erkölcsi kihívásokkal való szembenézésre, ami a modern, dinamikusan változó világban elengedhetetlen.

Author(s) / Előadó(k):

Bíró, Melinda

Title / Cím:

*THE ROLE OF SWIMMING IN HEALTH PROMOTION, DISEASE PREVENTION,
AND REHABILITATION*

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.30-10.40

Abstract / Absztrakt:

Swimming is often described as one of the healthiest forms of physical activity. It is considered the most complex type of movement, simultaneously enhancing cardiovascular and respiratory function, strengthening the musculature, and promoting joint mobility. The buoyancy of water reduces the mechanical load on the musculoskeletal system, making swimming a safe and efficient form of exercise with a low risk of injury, particularly beneficial for individuals with joint disorders or musculoskeletal diseases. Numerous studies have confirmed the beneficial effects of regular swimming on cardiovascular health: it improves peripheral circulation, lowers blood pressure, and reduces the risk of cardiovascular diseases. The psychological benefits are also well documented: swimming has stress-reducing and anxiolytic effects, and contributes to overall well-being. In the present study, a questionnaire-based survey was conducted.

The aim was to examine public perceptions of swimming, and to assess awareness regarding its multifaceted health benefits. A further research question concerned the extent to which individuals recognize the role of swimming in health maintenance, disease prevention, and rehabilitation.

The study sample consisted of adults over the age of 40. A total of 126 participants took part, with a mean age of 49.84 years. This age group was specifically targeted, as we assumed that after 40 individuals begin to reflect more consciously on their health, given the increasing prevalence of lifestyle- and age-related health problems.

Within the sample, 33% reported no chronic health conditions, while 67% indicated the presence of at least one. The most common condition was stress (21.4%), followed by musculoskeletal disorders (18.25%) and obesity (17.4%). Hypertension was reported by 15.5%, allergies or asthma by 15%, cardiovascular diseases by 11%, respiratory diseases by 7.1%, diabetes mellitus by 5.5%, osteoporosis by 4.7%, and cancer by 3.9%. The findings suggest that although the majority of respondents are aware of the wide-ranging health benefits of swimming, participation rates remain low. Specifically, 38% of respondents reported not engaging in swimming at all, 16.6% swam only once a year, 12.7% every six months, 10.3% once a month, 13.5% weekly, and only 7.9% daily. These results raise the question of why awareness of benefits does not translate into more regular participation. This discrepancy highlights the need for further investigation.

Author(s) / Előadó(k):

Bogárdi Tünde

Title / Cím:

AZ OKTATÁS ÉS A SZOCIÁLIS SEGÍTÉS KIHÍVÁSAI AZ ÓZDI JÁRÁSBAN

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.40-10.50

Abstract / Absztrakt:

Előadásom célja az ózdi járás példáján annak vizsgálata, hogy az elmúlt évtizedekben miként változott a hátrányos helyzetű térségben, településeken élő helyi társadalom állapota, a különböző társadalmi-gazdasági folyamatok milyen kihívások elé állítják a velük foglalkozó, őket segíteni szándékozó helyi humán ellátórendszert, és e kihívásokra milyen válaszokat tud adni.

Területi szemlélettel rendelkező szociális szakemberként kiemelten fontosnak tartom, hogy amikor a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok segítése, esélynövelése a célunk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül, milyen térben történik mindez (Beluszky–Sikos 2007). A korlátozottan elérhető munkalehetőségek, szolgáltatások, a közlekedési és lakhatási szegénység egy olyan spirált generál, melyből önerőből kitörni lehetetlen (Ferge 2000, G. Fekete 2006), a segíteni hivatott ellátórendszer azonban szintén számos nehézséggel küzd (Bódi 2008, Virág 2010).

Kutatásom kapcsolódik a Gyerekesély Program keretén belül 2011-ben publikált Ózdi kistérség – Kistérségi helyzetfeltárás c. dokumentumához, céljaim között szerepel az azóta eltelt közel másfél évtized változásainak vizsgálata. Továbbá a 2001., 2011. és 2022. évi népszámlálási eredmények, valamint további területi/ oktatási statisztikai adatok elemzésével kívánom bemutatni, miként változott az ózdi járás lakosságának helyzete az elmúlt évtizedek során – kiemelt figyelemmel a gyermek- és ifjú korosztályra, azon belül is a lemorzsolódással veszélyeztetett iskoláskorúakra. Mindemellett kutatásom fókuszja a humán közszolgáltatásokon van: milyen az oktatás, a gyermekjóléti-gyermekvédelmi, a szociális szolgáltatások helyzete, hogyan férhetőek hozzá az e térségben élők számára? Milyen kihívásokkal küzd az oktatás és a szociális segítség? A számos kihívással küzdő önkormányzati/ állami ellátórendszert a szolgáltatáshiányos településeken hogyan tudják kiegészíteni a különböző programok (Gyerekesély, Felzárkózó Települések) által biztosított, esélynövelést célzó plusz szolgáltatások, ennek vizsgálatára szintén kitérek.

Az Ózdi járás (és települései) kifejezetten érdekes(ek) abból a szempontból, hogy a leghátrányosabb helyzetű járások egyike. A járás a 2001. és 2022. évi népszámlálások között lakosságának közel 20%-át veszítette el, míg például az 5 évesnél fiatalabb korosztály aránya ugyanezen időtartam alatt enyhe növekedést mutat. Ez összefüggésben állhat azzal, hogy a cigány/roma népesség aránya a járásban már a 2010-2013 között a Debreceni Egyetem kutatói által készített felmérés szerint is a 40%-ot közelítette (Pénzes-Tátrai-Pásztor 2018). Az Oktatási Hivatal adatai alapján a 2024/2025 tanévben a járásban közel 2400 diák tanult 5-12. évfolyamokon. Több mint 20%-uk hátrányos, közel 30%-uk halmozottan hátrányos helyzetű, szinte minden második tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya országos összehasonlításban az ózdi járásban volt a

legmagasabb (több mint 15%). A társadalmi problémák egyértelműen leképeződnek az oktatásban, kezelésük az oktatás és a szociális ellátórendszer szakembereinek közös feladata.

Jelen kutatás eredményei hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű helyi társadalom felzárkózása szempontjából is fontos humán közszolgáltatások perspektívájából tárjuk fel az említett folyamatokat és az azokra adható válaszokat.

Author(s) / Előadó(k):

Borbély Szilvia, Markovics Kristóf, Biro-Tilki Andrea és Urbin Zsófi

Title / Cím:

*SPORTOLÓI ÉRTÉKEK ÉS GENERÁCIÓS ATTITŰDÖK SZEREPE
A TEHETSÉGGONDOZÁSBAN*

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.50-12.00

Abstract / Absztrakt:

A sport mint szocializációs közeg egyszerre képes értékmegőrző és értékformáló szerepet betölteni a fiatalok életében. Kutatásunk célja az volt, hogy feltárjuk, miként hatnak a különböző generációs értékpreferenciák és attitűdök a sportolók – különösen a fiatalabb korosztályok – tehetséggondozására.

A vizsgálatban 178 fő vett részt, akik a Rokeach Value Survey magyar adaptációját töltötték ki, rangsorolva terminális (életcél) és instrumentális (viselkedési) értékeket. Az adatok elemzése generációs, nemi és sportolói státusz szerint történt. Eredményeink alapján a Z generáció sportolói kiemelten fontosnak tartották az önmegvalósításhoz és élménykereséshez kapcsolódó értékeket („Izgalmas élet”), míg az idősebb generációk inkább a stabilitást és közösséget hangsúlyozó értékeket preferálták („Családi biztonság”, „Világbéke”). A sportolói státusz szintén befolyásolta az értékhierarchiát: a versenysportolók körében hangsúlyosabb volt az „Ambíció” és a „Segítőkészség”.

A fiatal sportolók értékrendjének változása új kihívásokat állít a tehetséggondozás elé. Míg korábban a sportban elsősorban a fegyelem, engedelmség és teljesítmény dominált, ma egyre inkább előtérbe kerülnek az élményalapú, önreflexív értékek. E változások értelmezéséhez Bronfenbrenner ökológiai modellje, Bourdieu szimbolikus tőkeelmélete, valamint Schwartz és Rokeach értékelméletei kínálnak megfelelő keretet.

Kutatásunk arra utal, hogy a sport ugyan képes bizonyos karakterformáló értékek (pl. kitartás, fair play) közvetítésére, az átfogó értékrendet azonban továbbra is elsősorban a családi és társadalmi szocializáció határozza meg. A tehetséggondozás akkor lehet eredményes, ha figyelembe veszi a sportoló fiatalok belső értékeit, és ezekkel összhangban kínál fejlődési lehetőségeket.

A generációs érzékenyítés, az értékalapú mentorálás és a rugalmas, személyre szabott programok elősegíthetik, hogy a fiatal sportolók ne csupán teljesítményük, hanem értékrendjük mentén is fejlődjenek. A sporttehetség-gondozás sikere így nem kizárólag edzés módszertani, hanem neveléstudományi kérdés is: a cél nemcsak a kiválóság, hanem a belső motivációval összhangban álló, hosszú távon is fenntartható fejlődés biztosítása.

Author(s) / Előadó(k):

Boroş Őrs - Jácint

Title / Cím:

*AZ ÉRZELMI INTELLIGENCIA FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI IRODALOMÓRÁN
NAGYVÁRADI ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN*

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.30-10.40

Abstract / Absztrakt:

Az érzelmi intelligencia fejlesztése kiemelt jelentőséggel bír az oktatásban, különösen a serdülők körében, akik ebben az életszakaszban fokozott érzelmi és társas kihívásokkal szembesülnek. Az érzelmi nevelés elsődleges színtere a család, de fejlesztésével egyre inkább a tanintézmények is foglalkoznak. A kutatás kiemelkedő célja, hogy feltárjam az irodalomórák szerepét és lehetőségeit az érzelmi intelligencia fejlesztésében 13-14 éves diákok körében. A fő elméleti alapot Daniel Goleman (1997) ötfaktoros modellje képezi: önismeret, önszabályozás, motiváció, empátia és társas készségek.

A kutatás négy Nagyváradon működő általános iskolában zajlott, összesen 118 diák és azok magyartanárainak lekérdezésével, és vegyes módszertani megközelítést alkalmazott: a kvalitatív (tanári interjúk, órai megfigyelések) és kvantitatív (tanulói kérdőívek) eszközök együttes használata lehetővé tette az irodalomórák pedagógiai hatásmechanizmusainak sokrétű vizsgálatát. Kiemelt figyelmet kaptak a drámapedagógiai módszerek és az interaktív szövegfeldolgozási technikák, amelyek a tanulók aktív részvételére és érzelmi bevonódására építenek.

Fontos megemlíteni, hogy az általános iskolai magyarórák (is) összpontosítanak az érzelmi intelligencia fejlesztésére, ugyanis a tanulási teljesítmény és siker eléréséhez a kognitív tényezőkön kívül elengedhetetlenül fontosak az affektív és a mozgásos elemek egyaránt. Romániában a magyar nyelv és irodalom elnevezésű tantárgy programjában külön figyelmet fordítanak az érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségeire különböző irodalmi szövegek, játékok és tanulási tartalmak alkalmazásával.

Az előzetes eredmények azt mutatják, hogy az irodalomórák tudatosan strukturált, érzelmi intelligenciára irányuló fejlesztési potenciálja jelentős. A tanulók mélyebb szövegértési kompetenciákat sajátítanak el, de fejlődik önreflexiós képességük, empátikus viszonyulásuk és társas együttműködési készségük is. A narratívákon keresztüli azonosulás, a szerepjátékok, valamint a morális dilemmák elemzése elősegítik az érzelmi tudatosság erősödését és a társas interakciók tudatosabb megélését.

Kulcsszavak: érzelmi intelligencia, irodalomtanítás, serdülők, empátia, módszerek, Nagyvárad

Author(s) / Előadó(k):

Bundzik Blanka

Title / Cím:

*A REFORMÁTUS HITTAN ÉS AZ ETIKA SZEREPE ÉS HATÁSA
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ, FELSŐ TAGOZATOS TANULÓK SZOCIÁLIS FEJLŐDÉSÉRE*

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.10-10.20

Abstract / Absztrakt:

Jelen előadás a református hittan és az etika szerepével és hatásával foglalkozik a sajátos nevelési igényű, felső tagozatos tanulók szociális fejlődésével kapcsolatban. A szociális képességek fejlettsége befolyásolja a közösséghez való tartozást és a társadalmi integrációt. A gyermekek elsődleges szocializációjának helye a család. Itt ismerik meg a családjuk által képviselt értékeket, hagyományokat, melyeket beépítenek saját életükbe. Vannak azonban olyan gyermekek, akik helytelen példákat látnak, vagy kimarad életük korai szakaszából a szocializáció, a társas készségek kialakulása. Az iskola egy teljesen új szocializációs közeget biztosít a gyermekek számára a családhoz képest. Az iskolán belül a hit-és erkölcs tanterv külön alkalmat biztosít a tanulók szociális képességének fejlesztésére. A tanóra lehetőséget biztosít a pótszocializációra, azonban helyet ad a gyermek világméltóságának és a tanterv által közvetített minták, értékek ütközésének is. A hit-és erkölcs tanterv nem a tananyagközpontúság jellemzi, hanem a tanulóközpontúság. Az ezeken a tanórákon elsajátított ismeret az iskolán túli világhoz kapcsolható, a mindennapi helyzetekben felhasználható, alkalmazható. Az etika óra az emberek közötti kapcsolatok alakítására fókuszál, a (református) hittan emellett szeretne az Isten és ember közötti kapcsolatra is hangsúlyt helyezni a bibliai történeteken keresztül. A mintakövetés az ember egész életét végig kíséri, továbbá a sajátos nevelési igényű gyermekek egyik leghatékonyabb oktatási módszere az utánzás.

Author(s) / Előadó(k):

Czipczerné Bartók Erika

Title / Cím:

*AZ ÓVODAI ÉLET FONTOSSÁGA A GYERMEKEK SZÁMÁRA
– AZ ÓVODAPEDAGÓGUS PROFESSZIÓ ÚJSZERŰ ÉRTELMEZÉSE A KÖZNEVELÉSBEN*

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.10-10.20

Abstract / Absztrakt:

Háttér és célkitűzések: Az óvodai nevelés fontossága mind társadalmi, mind a gyermek későbbi fejlődése szempontjából egy olyan fejlődési szakasz, melyet pszichológiai, pedagógiai, szociológiai és gazdasági érvek is alátámasztanak. Kiemelkedő lehet: a személyiségfejlődés és szociális készségek fejlődése, kognitív és nyelvi fejlődés, iskolai sikeresség megalapozása, esélyegyenlőség és társadalmi mobilitás fontossága, hosszú távú társadalmi és gazdasági hatások. Összefoglalóan a köznevelési rendszerben kulcsszerepet játszik az óvoda, mely megalapozza az egész életpálya alakulását és hatással lesz a későbbiekben az élethosszig tartó tanulásra és a versenyképes tudás konstruálására. Az óvodapedagógus nevelő munkája tehát nemcsak az egyén, hanem az egész társadalom számára megtérülő folyamat. Az iskolára való felkészítés az óvodapedagógusok egyik kiemelkedő nevelési feladata. 2025. szeptemberétől 45 perces iskolára való felkészítő komplex tevékenységen vesznek részt a nagy csoportos gyermekek az új jogszabály értelmében. Az óvoda-iskola átmenet egy kritikus időszak és törekedni kell a minél zökkenőmentesebb váltásra. A diagnosztikai, prevenciós, intervenciós eszközök, didaktikai elvek és módszerek változatos alkalmazása is ezt a célt szolgálja. A komplex tevékenységek játékosan fejlesztik a gyermekeket, amely egy átmenet-támogató célzatú. A családokkal való produktív pedagógiai kommunikáció is a folyamat részét képezi és a problémamentes iskolakezdést támogatja. A Pedagógiai Program az óvodai nevelés alapdokumentuma. Meghatározza az intézmény nevelési céljait, nevelési alapelveket, módszertani elképzeléseket, fejlesztési területeket, napirendet. A Pedagógiai Program folyamatosan változik, fejlődik, igazodik a hatályban lévő jogszabályokhoz, a helyi sajátosságokhoz. Felülvizsgálata és módosítása folyamatosan történik.

Módszer: A kutatásunkban a kvalitatív kutatási módszert alkalmazzuk. Górcső alá vesszünk egy Pedagógiai Programot és azt MaxQDA programmal vizsgáljuk. Célunk olyan idézetmátrixok és gráfok készítése, mellyel alátámaszthatjuk az óvodai nevelés fontosságát. Elsősorban olyan tények iránt érdeklődünk a tartalomelemzés során, hogy milyen előnyökkel jár a gyermekek számára az óvoda és hogy az óvodapedagógus professzió presztízsét elismerjük a köznevelési rendszerben.

Eredmények: Az eredmények olyan konklúziókat vonhatnak le, hogy az óvodapedagógusoknak milyen területeken kell még a szakmai éntfejlődésüket támogatni. A többdimenziós elemzési tér segíti majd az összefüggések feltárását is.

Kulcsszavak: óvodai nevelés, köznevelési rendszer, iskolára való felkészítés, idézetmátrixok, többdimenziós elemzési tér

Irodalom: Sántha Kálmán: Kvalitatív tartalomelemzés Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2022.

Author(s) / Előadó(k):

Csatári, Fanni

Title / Cím:

FOREIGN LANGUAGE ANXIETY AMONG UNIVERSITY STUDENTS

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.20-11.30

Abstract / Absztrakt:

Foreign language anxiety (FLA) has been widely recognized as a significant affective factor influencing foreign language learning. It is typically understood as a combination of communication apprehension, test anxiety, and fear of negative evaluation, and has been shown to hinder learners' willingness to speak, to lower learners' self-confidence, and to reduce academic outcomes (Horwitz 2001; MacIntyre and Gardner 1991; Price 1991; Young 1991; Zheng 2008). Investigating FLA is particularly relevant in Hungary where the linguistic distance between Hungarian and major European languages may intensify the challenges of language learning. Tóth (2021) investigates, for example, how university students' foreign language anxiety relates to academic performance, finding no significant negative effect, though. Another Hungarian paper (Tóth 2015) presents an empirical study examining the relationship between English majors' foreign language anxiety, language aptitude and proficiency.

Having experienced foreign language anxiety myself, both as a student of German and English and as a teacher trainee of these two languages, in 2024 I conducted a study regarding this subject matter (Csatári 2024). In this study, primary data were collected from 46 students studying German at the University of Debrecen either in the BA or in the teacher training programs. Using a 10-item questionnaire on speaking anxiety, personal expectations, and individual traits, the research aimed to examine whether speaking anxiety remains relevant at the university level. The results were rather inconclusive, suggesting the need for further investigation of the phenomenon.

The present paper builds on the findings of the previous study by developing an extended 25 item questionnaire focusing on oral foreign language anxiety, particularly communication apprehension. In addition, qualitative methods such as semi-structured interviews will be employed to capture learners' subjective experiences to a greater extent. Data collection will be conducted among university students enrolled in foreign language programs. By clarifying how general anxiety tendencies interact with oral communication anxiety in foreign language contexts, the presentation seeks to provide insights that can inform pedagogical practices and contribute to the creation of more supportive, low-anxiety learning environments.

References:

Csatári, F (2024): Idegen nyelvi szorongás. OXIPO – interdiszciplináris tudományos folyóirat, 45-50. Doi: <https://www.doi.org/10.35405/OXIPO.2024.4.45>

- Horwitz, E. K. (2001): Language anxiety and achievement, *Annual Review of Applied Linguistics*, Jg. 21, S. 112–126.
- MacIntyre, P. D. and Gardner, R. C. (1991): Methods and results in the study of anxiety and language learning: A review of the literature. *Language Learning*, 41(1): 85–117.
- Price, M. L. (1991): The subjective experience of foreign language anxiety: Interviews with highly anxious students. In: E. K. Horwitz & D. J. Young (Eds.): *Language anxiety: From theory and research to classroom implications*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 101–108.
- Tóth, A. (2021). The effect of anxiety on foreign language academic achievement. *Hungarian Educational Research Journal*, 12(2): 193–201. <https://doi.org/10.1556/063.2021.00098>
- Tóth, Zs. (2015). Befolyásolja-e a szorongás a nyelvtanulás eredményességét? Idegen nyelvi szorongás, nyelvtudás és nyelvérzék összefüggéseinek vizsgálata angol szakos egyetemisták körében [Does anxiety affect language learning success? Examining the relationship between EFL majors' foreign language anxiety, language aptitude and proficiency], *Modern Nyelvoktatás*, 21(1): 18–31.
- Zheng, Y. (2008): Anxiety and second/foreign language learning revisited. *Canadian Journal for New Scholars in Education*, 1(1): 1–12.
- Young, D. J. (1991): Creating a low-anxiety classroom environment: What does language anxiety research suggest? *The Modern Language Journal*, 75: 426–439.

Author(s) / Előadó(k):

Elian, Rama

Title / Cím:

*BIOLOGICAL RHYTHMS AND ENVIRONMENTAL INFLUENCES:
UNDERSTANDING SEASONAL PATTERNS IN HUMAN FERTILITY AND LIBIDO*

Section / Szekció: 10

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 14.10-14.20

Abstract / Absztrakt:

Global birth records consistently show peaks and troughs across the calendar year, suggesting that even humans, often described as having continuous reproduction, may follow seasonal rhythms. Infertility has been a growing concern over the past few decades as the world developed rapidly with evidence on how a multitude of environmental factors, including pollution, stress, socioeconomic conditions, health and lifestyle, can shape hormonal balance and sexual behaviour in ways that may interact with or overshadow seasonal patterns. Hormones that are central to reproductive success, such as oestradiol and testosterone, appear to fluctuate widely between people affected by lifestyle, geographical location and age therefore potentially influencing fertility and embryonic development. Drawing from prior literature on birth seasonality, hormone regulation, and psychology, we hypothesize that libido functions as a natural adaptation that both reflects ideal hormone levels for conception and contributes to foetal fitness, with opportunistic mating periods likely emerging in warmer seasons. Exploring how these influences converge is key to understanding whether humans exhibit subtle cycles of reproductive optimisation.

A mixed-methods framework was applied that combined quantitative and qualitative approaches, beginning with a comprehensive survey designed to encompass diverse aspects of participants' background, lifestyle and experiences including demographics, cultural and sociocultural background, social life, health and well-being, sexual health and behaviour. In addition, participants self-recorded the months where they experienced the highest interest in intimacy, frequency of sexual activity and masturbation, and levels of elevated mood and well-being. Preliminary analysis of these reports shows discernible patterns with elevated levels on all parameters in the summer months, particularly July and June, alongside smaller peaks during spring and December. These findings suggest that cultural and religious holidays contribute to shaping patterns of sexual activity, indicating that the broader rhythms of social life, including celebrations, leisure periods, and work schedules, affect libido across the year.

Complementing the survey, a meta-analysis of published studies on seasonal variation of multiple hormones, such as oestradiol, testosterone, progesterone, LH, and FSH was conducted. Data on peak and nadir hormone levels were compiled alongside contextual information such as geography, daylight exposure, and climate. While methodological inconsistencies, small sample sizes, and limited geographical representation constrain interpretation, the combined evidence indicates that seasonal patterns may exist, in which hormonal levels peak during months of warmth and extended daylight yet decline when exposed to excessive heat, an effect most pronounced in men.

This study explores how fertility and sexual behaviour are influenced by a web of environmental, cultural, and biological factors. By integrating new survey data with critical review of existing literature, it provides a foundation for identifying the subtle rhythms that may underlie reproductive variability in humans and emphasises on the need for more rigorous, geographically diverse research.

Author(s) / Előadó(k):

Erdei Mónika

Title / Cím:

*ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS GENERÁCIÓS MOTIVÁTORAI
EGY ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI TŰZVÉDELMI SZERVEZETNÉL*

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.40-10.50

Abstract / Absztrakt:

„Tűzoltó leszel, s katona/ vadakat terelő juhász”

Több, mint öt éve foglalkozom szakmaspecifikus munka-, tűz- és környezetvédelmi témájú oktatási anyagok készítésével és oktatásával. Az általános és munkakörspecifikus oktatások célja a munkahelyeken bekövetkezett balesetek, tüzesetek elkerülése. Előadásom célja az időszerű, javuló tűzmegelőzési és mentési statisztikák tükrében a tűzoltásban részt vevők, hivatásos férfiak élethosszig tartó tanulási motivációjának vizsgálata:

Magyarországon a bekövetkezett tüzesetek száma, súlyosság alapján (2024) 0,386% esélyünk van arra tüzeset résztvevőjévé vállunk, 0,007% (669 fő) a sérülés veszélyes, 0,001% (96 fő) a halálos kimenetel kockázata a KSH adatai alapján.

A tendencia pozitív, különösen 2015 óta, mikor egy jóval részletesebb, átfogóbb szabályozás lépett életbe a tűzvédelemben (TVMI-k). A tüzesetek jelentős része szakmai tapasztalat alapján (2025: 97%-ban) emberi mulasztás eredménye, megelőzhető lenne. Ugyanúgy a mentési esélyeket meghatározóan javítja a mentésben aktívan részt vevő vonuló tűzoltók, és a rendszeres ellenőrzéseket végző hatósági munkát végző tűzoltók szakmai képzettsége. A folyamatos továbbképzések és az életen át tartó folyamatos tanulás a civil lakosság érdeke is.

A vizsgálat célcsoportját azért a jellemzően „Y” digitális generációhoz tartozó férfiak jelentik, mert a vonuló és hatósági állományban az észak-magyarországi régióban férfiak szolgálnak. (Magyarországon vonuló állományban nem szolgálnak nők, de annál értékesebb munkát végeznek, speciális orvosi, oktatói, adminisztratív állományban, hivatásos, tiszti beosztásban országos szinten is).

A kvalitatív kutatásban, homogén hólabda módszerrel dolgozva került megszólításra 8 aktív tűzoltó, és 2, életkora miatt már nyugdíjas, de még mindig tűzvédelmi területhez aktívan kapcsolódó „X” digitális generációhoz tartozó, korábban hivatásosként szolgáló tűzoltó (őrnagy).

A válaszadás önkéntes volt a felnőttkori továbbtanulás motivációjáról, gyakran nagyon lényegre törő, tömör válaszokkal, többszöri visszakérdezési igénnyel. Az erősen műszaki beállítottság és hierarchikus szervezeti felépítéshez szocializálódott kommunikációs stílus egy célirányos vizsgálódásra adott lehetőséget.

A riportalányok már projektekben gondolkodnak, több szakmai és civil végzettséggel rendelkeznek, horizontális tapasztalatgyűjtésre törekednek, újabb ismeretekre (Prensky, 2001) és elvárják a vezetői mentorálást is (Tari, 2024). A stratégiai irányításban a jól képzett munkaerő értékes szaktudása mellett kiemelt teret nyert a csapatmunka, a bizalom és a mentális egészség (Grünig, 2000).

Vizsgált hipotéziseim:

- A. a megfelelő fizikai erőnlét elvárás ennél a hivatásnál, ugyanakkor fennáll a sérülés veszélye ezért a tűzoltók törekednek legalább egy polgári foglalkozás elsajátítására felszerelés után,
- B. ha pedig vezetői szerepet kívánnak betölteni karriertervük alapján, akkor felsőfokú tanulmányokban kezdenek, elsősorban kapcsolódó területeken
- C. ha valaki 5-10 év szakmai gyakorlat után tovább szeretne tanulni, akkor másoddiplomás képzést karriercélként, újabb szakmát civil foglalkozásként választ

A mélyinterjúk alapján az a) hipotézis bizonyítást: nem nyert. Nem volt munkanap kieséssel járó vagy halálos munkabaleset. A mélyinterjúk alapján a b) hipotézis bizonyítást: nyert. A mélyinterjúk alapján a c) hipotézis bizonyítást: nyert. Nincsen legalább középfokú végzettséggel nem rendelkező tűzoltó a riportalanyok között (min.2 végzettség a kötelezően előírt szakmai továbbképzéseken túl).

Magyarországon a 15–74 évesek 25,1%-a rendelkezik felsőfokú iskolai végzettséggel 2023-ban, az uniós átlag (29,4%), Írország (44,5%) rendelkezik a legképzettebb társadalommal. 2000 óta hazánkban a felsőfokú végzettséget szerzők aránya (2015–2017 közötti időszakot kivéve) folyamatosan nőtt. 2022-ben és 2023-ban a mutató értéke csökkent a 2020–2021-es járványhelyzet okán. 2023-ban a 15–74 éves nők körében magasabb volt a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya (28,6%), mint a férfiak esetében (21,5%).

Ami viszont a nyilvános adatok alapján megállapítható 2025-ben a katasztrófavédelemnél felsőfokú végzettség esetén a havi bér átlagosan bruttó 705.852 Ft/hó, ezzel szemben a közsférában 743.000 Ft/hó, a KSH felsőfokú (BsC) végzettség esetén a teljes munkaidőben foglalkoztatotti bruttó 1.051.900 Ft/hó (2023). Az erkölcsi megbecsülésen túl, még van hiányosság az anyagi megbecsülés kapcsán a versenyszféra és a katasztrófavédelem területén felsőfokú végzettséget szerzők esetén.

A fenntartható fejlődés (SDG) röviden azt jelenti, hogy a jelen nemzedék szükségleteinek kielégítését a következő nemzedék veszélyeztetése nélkül kellene kielégíteni. Ennek egyik alappillére a minőségi, hatékony oktatás, amihez kapcsolódóan a KSH rendszeresen adatokat közöl. Az egész életen tartó tanulás, (Lengrand, 1970) viszont nem csak az „X” digitális nemzedék sajátja (Tari, 2019), hanem 25 év felett egyértelműen pozitív a tendencia (Molnár,2022/Major-Zsótér,2020) amit a személyi és műszaki feltételek folyamatos biztosításával érhető el.

Author(s) / Előadó(k):

Falucskai Veronika és Mező Katalin

Title / Cím:

A PROJEKT, MINT ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI MÓDSZER HASZNÁLATÁNAK LEHETŐSÉGEI A TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT TANULÓK TÖRTÉNELEM TANÍTÁSÁBAN: SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS ÉS EGY PROJEKTTERV

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.30-10.40

Abstract / Absztrakt:

Az előadás nemzetközi és hazai kutatási előzményeket sorakoztat fel a projekt, mint élménypedagógiai módszer használatának lehetőségeivel kapcsolatban, a tanulásban akadályozott tanulók történelem tanításának témájában. Számos tanulmány hangsúlyozza, hogy minél több modalitást bevonva jobban tanulnak a tanulásban akadályozott tanulók, így az előadás arra szeretné felhívni a figyelmet, hogy milyen lehetőségek vannak a projektben, mint multimodalitás fejlesztésén alapuló ismeretszerzési módban. Az előadás keretében bemutatásra kerül egy projektterv, amely egy projektalapú élménypedagógiai történelemtanítás hatékonyságát vizsgáló kutatás alapja. A kutatás célja annak igazolása, hogy jobban fel tudják-e idézni a tanulásban akadályozott tanulók a projektmódszerrel tanított ismereteket a hagyományos tanítási módszerekkel szemben. Jelen előadásban a teoretikus hátterek bemutatása mellett, a kutatás első projektjének, illetve annak tervezetének megismertetésére is sor kerül, mely a 2025/26-os tanév első felében fog megvalósulni. A tervezet címe Mozaikmítoszok – build-a-god, avagy egy görög-római mitológiai isten alkotása a születéstől a személyigazolványig.

Author(s) / Előadó(k):

Farmosi Andrea

Title / Cím:

*AZ ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐK ÉS PEDAGÓGUSOK KÖZÖTTI INTERAKCIÓK:
A MAGYARORSZÁGI ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTÉS FEJLŐDÉSE ISKOLAI KONTEXTUSBAN*

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 15.00-15.10

Abstract / Absztrakt:

Előadásomban a magyarországi iskolai szociális segítség jelenlegi helyzetét vizsgálom, különös tekintettel a szociális szakemberek és a köznevelési rendszer más szereplői közötti interakciókra. Kiemelt figyelmet fordítok a szociális segítség gyakorlati megvalósítására az iskolákban, valamint a szakmai és jogi keretek befolyására. Nemzetközi szinten az iskolai szociális munka az elmúlt években jelentős átalakuláson ment keresztül Európában és világszerte. Magyarországon azonban a fejlődés jóval lassabb ütemben zajlott, amelyet különféle történeti és rendszerszintű tényezők alakítottak. Előadásomban ezekre a kihívásokra térek ki, bemutatva a legújabb hazai tapasztalatokat, a felmerülő gyakorlati dilemmákat és a hasznos tanulságokat.

Elemzem továbbá azokat a lényeges különbségeket, amelyek a nemzetközi gyakorlat és a hazai megvalósítás között tapasztalhatók. Míg a szakma eredeti fókusza a prevenció volt, addig Magyarországon a hangsúly inkább a közvetlen segítségnyújtásra és intervencióra tolódott. Ennek az eltérésnek az okait jogszabályi, társadalmi változásokban, valamint a magyar szociális és oktatási rendszer struktúrájában keresem. Az iskolai szociális munka hazai megjelenése erős kapcsolatot alakított ki a pedagógustársadalommal, amely rávilágít olyan rendszerszintű problémákra is, amelyek megvitatása elengedhetetlen. Ezek a kérdések túlmutatnak az iskolákon, és közvetve a családokat és a társadalmat is érintik.

Kiemelem azokat a főbb gondolatokat és fejleményeket, amelyek a jövőben alakíthatják ezt a kibontakozó hivatást – akár kedvező, akár kedvezőtlen irányba. Rámutatok továbbá azokra a területekre, ahol már sikerült érdemi előrelépést elérni, különösen a gyermekvédelem és a prevenció területén, a szociális segítők és pedagógusok közötti hatékony együttműködés révén. Ugyanakkor mindkét szakmában szemléletváltásra van szükség a további előrehaladás biztosításához. Elemzésem 75 magyarországi köznevelési intézmény szociális segítőtől és pedagógusaitól gyűjtött tapasztalatokon alapul, amelyet a hazai és nemzetközi szabályozás összehasonlító vizsgálata egészít ki. Ez a tágabb perspektíva hozzájárulhat az iskolai szociális segítség magyarországi fejlődéséhez és a nemzetközi jó gyakorlatokhoz való közelítéséhez.

Kulcsszavak: iskola, szociális segítség, gyermekvédelem, kompetenciák, interakciók

Author(s) / Előadó(k):

Fejes Adrienn

Title / Cím:

VIBRATIONS III. – WHOLE AND PARTS: THE PLAYFUL POSSIBILITIES OF SURFACES AND THEIR TECHNICAL ADAPTIVITY IN CREATION AND EDUCATION / REZDÜLÉSEK III. - RÉSZ ÉS EGÉSZ: FELÜLETEK ÉS TECHNIKAI ADAPTIVITÁSUK JÁTÉKOS LEHETŐSÉGEI AZ ALKOTÁSBAN ÉS AZ OKTATÁSBAN

Section / Szekció: Kiállítás

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

Fejes Adrienn 2007-ben szerzett tanári diplomát az egri Tanárképző Főiskola rajz szakán, ahol F. Balogh Erzsébet volt mestere, valamint mély inspirációt kapott Földi Pétertől és Bukta Imrétől. 2007-től tanulmányait a Pécsi Egyetem, Művészeti Karának, mesterképzésében folytatta, hol tanárom Losonczy István volt. 2012-2014 Magyar Képzőművészeti Egyetemen szakvizsgázott s gyakorlatvezető mentortanár minősítést szerzett. Egerben, Pécsen, Miskolcon tanított rajz-festészetet, művészettörténetet s jelenleg ismét Egerben él és tanít, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pszichológia Intézetének Nevelés és Fejlődéslélektani Tanszékén, mint mesteroktató. A művészetben a különböző felületek, anyagok, technikák adta határok megismerése, a felületi elemek képépítő ereje, a felületekkel való kísérletezés érdekli a legjobban. Érzései kifejezései az anyagok adta lehetőségek játékaiból fakad: a szövött anyagból, a megszőtt vászon alpból indul ki, majd később formálódik, töltkezik színnel, tartalommal a festői eszközök adta lehetőségek által. Tanulmányai és munkái során egyaránt éveken át kereste a különböző anyagokat és azok felhasználhatóságát a vászon-felület adta lehetőségek tárházán keresztül. Vegyes festészeti technikákkal, kollázssal, applikációval dolgozik, melynek fontos része a feszített vászon, a textil, a merített papír. Fontos számára, hogy a kép ne csak ábrázoljon, hanem közvetítő ereje is legyen. Festményeiben ezek olyan apró üzenetek, melyeket a színei és felületei hordoznak magukban. Mindezen üzenetek pedig adaptálódnak és módszertani órák kiindulópontjait feladattematikáit segítve. Így további felületben formában alakulnak újra vagy éppen lényegülnek át, de már az oktatott hallgatóink keze és meglátása nyomán.

Author(s) / Előadó(k):

Fekete Dorottya és Ceglédi Tímea

Title / Cím:

*HÁTRÁNYOS HELYZETBŐL ÉRTÉKES ELŐNY?
– REZILIENS PEDAGÓGUSOK ÉRTÉKRENDJE*

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.30-17.40

Abstract / Absztrakt:

A kutatás fókuszában a reziliens (a hátrányokkal sikeresen megküzdő és diplomát szerző (Ceglédi, 2020)) pedagógusok állnak. Kutatásunkban vizsgáljuk értékrendjüket, illetve értékátadó tevékenységüket. Számos kutatás kimutatta, hogy a tanárok feladatai közé tartozik az értékek továbbítása is, hiszen az otthonon kívül az iskola a másik meghatározó szociális ágens (Parsons, 1959). A kapott értékek fontosságát az adja, hogy hatnak nem csak az egyén cselekedeteire, hanem céljaikra és választásaira is (Bocsi, 2020). Ezért fontos vizsgálni azt, hogy a reziliens pedagógusok milyen értékrenddel rendelkeznek, illetve ebből mit adnak át diákjaik számára. Mindemellett a két kérdés mellett vizsgáltuk még azt is, hogy a reziliens pedagógusok értékrendjét hogyan, milyen mértékben befolyásolta a családi háttérük.

A kutatás során 10 reziliens pedagógussal készítettünk félig strukturált interjút, akik Hajdú-Bihar vármegyében élnek. A transzkribált szövegek elemzéséhez Atlas.ti szoftvert használtunk. Az elemzés során tematikus analízist alkalmaztunk (Braun & Clarke, 2006).

A kutatás eredményeképpen betekintést nyerhettünk a reziliens pedagógusok értékrendjébe, amely két fő összetevőből áll: családtól kapott értékek és reziliens életút által szerzett értékek. Értékközvetítő tevékenységük során ezeket vegyesen adják tovább diákjaiknak. A kutatás eredményeiből profitálhatnak azon személyek, akik a tanári pályára készülnek, hiszen ezen tudás elősegítheti a könnyebb beilleszkedést a tanári munkaközösségekbe, valamint a pályaválasztás előtt álló reziliens tanulókkal foglalkozó szakemberek és pedagógusok is.

Felhasznált irodalom:

- Bocsi, V. (2020). Értékátadás a plurális társadalomban. In Pusztai, G. (Szerk.), *Nevelésszociológia* (pp. 361–378). Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Ceglédi, T. (2020). Reziliencia és kompenzáló tényezők. In Pusztai G. (Szerk.), *Nevelésszociológia* (pp. 101–131). Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó.
- Parsons, T. (1949). The social structure of the family. In R. N. Anshen, *The family: its function and destiny* (pp. 173–201). Harper.

Author(s) / Előadó(k):

Fenyő Imre

Title / Cím:

*PHOTOVOICE – VIZUÁLIS NARRATÍVA AZ ÓVODAPEDAGÓGLÁBAN
(KÉPELEMZÉSI MÓDSZEREK ÉS TAPASZTALATOK)*

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.40-17.50

Abstract / Absztrakt:

Előadásunk a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karának óvodapedagógus-képzésében bevezetett innovatív digitális óvodapedagógiai modul egyik kulcsterületét mutatja be, amely a fotózás, filmkészítés és képszerkesztés óvodai nevelésben betöltött szerepének vizsgálatára és gyakorlati megvalósítására összpontosít. Kiemelt célunk annak feltárása volt, hogyan járulhat hozzá a vizuális média – különösen a gyermekek és hallgatók által készített fényképek és rövidfilmek – az érzelmi, kognitív és szociális fejlődés támogatásához. Az óvodás korú gyermekek vizuális alkotásai ugyanis nem csupán esztétikai értékkel bírnak, hanem betekintést nyújtanak a gyermekek világképének alakulásába, érzelmi folyamataiba és kreatív önkifejezésébe is.

Az előadásban bemutatjuk a közös munka során született alkotásokat, a műhelyfoglalkozások tapasztalatait, valamint a gyermeki világkép fejlődésének megértéséhez kapcsolódó elméleti és gyakorlati következtetéseket. Részletesen tárgyaljuk a gyermekek mágikus gondolkodásának, egocentrikus szemléletének és kreatív magyarázóelvének megjelenését a képi kifejezésben, továbbá bemutatjuk a vizuális önkifejezés személyiségfejlődésben és közösségépítésben betöltött szerepét is.

Kutatásunk kvalitatív módszertannal dolgozott: strukturált megfigyeléseket végeztünk, elemeztük a hallgatók és gyermekek közös tevékenységeit, valamint feldolgoztuk az elkészült portfóliókat és vizuális produktumokat. A fotózás és filmkészítés folyamatát pedagógiai szempontból értékeltük, külön figyelmet szentelve annak, hogy a gyermekek és a leendő óvodapedagógusok miként használják a képi eszközöket történetmesélésre, érzelmek kifejezésére és közösségi élmények dokumentálására. A bemutatott eredmények azt jelzik, hogy a fényképezés és filmkészítés integrálása az óvodai nevelésbe nemcsak a digitális kompetenciák fejlesztését szolgálja, hanem hozzájárul az önreflexióhoz, a szociális készségek fejlődéséhez és a gyermekek belső világának mélyebb megértéséhez. Az előadás így egyaránt kínál elméleti keretet és gyakorlati példákat a vizuális média pedagógiai alkalmazására az óvodai nevelésben és az óvodapedagógus-képzésben.

A kutatás módszertani keretének kidolgozásakor támaszkodtunk a vizuális neveléstudomány és a gyermekkutatás nemzetközi szakirodalmára. A képelemzés során egyrészt vizuális tartalomelemzést alkalmaztunk (Rose, 2016), amely a képi kifejezés formális és narratív aspektusait, szimbolikus jelentéseit és a képekben megjelenő kulturális kódokat vizsgálja. Ezzel párhuzamosan felhasználtuk Banks (2007) vizuális etnográfiai megközelítését, amely a fotókat és filmrészleteket nem csupán illusztrációnak, hanem a társas valóságot közvetítő és alakító eszközöknek tekinti.

A képi produktumok elemzéséhez Gilliam és Angrosino (2012) által javasolt kvalitatív kódolási stratégiát adaptáltuk, amely lehetővé tette a tematikus és szimbolikus elemek azonosítását, valamint a gyermekek világképének és érzelmi kifejezőmódjának mélyebb feltárását. A képi narratívák vizsgálatában a visual storytelling (Riessman, 2008) elméletét is integráltuk, amely hangsúlyozza a képekben megjelenő történetiséget, valamint a vizuális és verbális kifejezőmód egymást kiegészítő szerepét.

Módszertani szempontból különösen inspiráló volt a photovoice-megközelítés (Wang & Burris, 1997), amely a képkészítést a részvételi kutatás egyik formájaként értelmezi, lehetőséget teremtve arra, hogy a gyermekek ne csupán kutatási alanyok, hanem aktív alkotók és értelmezők legyenek. E szemlélet összhangban áll Paulo Freire kritikai pedagógiai elveivel, amelyek szerint a vizuális produktumok lehetőséget kínálnak az önreflexióra és a társadalmi valóság kritikai értelmezésére is.

Author(s) / Előadó(k):

Forai Brigitta

Title / Cím:

LEGKISEBBEK A KISEBBSÉGBEN - ROMA GYEREKEK OKTATÁSI HÁTRÁNYAI

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

Az oktatási egyenlőtlenségek a rendszerváltást követően egyre inkább napvilágra kerülő problémák. Hazai és nemzetközi szakemberek foglalkoznak az oktatási rendszer problémáival, különös figyelmet szentelve a hátrányos helyzetű körülmények között élő gyermekekre. A hátránnyal szembe kerülő gyermekek különböző háttérrel rendelkezhetnek, azonban legtöbbször a roma közösségek jutnak eszünkbe a kifejezés hallatán.

A roma gyerekek valóban számos különböző problémával néznek szembe, amikor bekerülnek az oktatási rendszerbe. A hazai és nemzetközi szakirodalom alapján legnagyobb problémáik közé a kulturális elkülönülés, a szegregált intézménybe való kerülés, valamint az tartozik, hogy gyakran nem ismerik az oktatás nyelvét. Bár különböző intézkedések és stratégiák születtek a roma gyerekek támogatását illetően, legyen szó felzárkóztató, integrációs programokról, Románia a roma közösség oktatását illetően Európai Unió összehasonlításokban az átlagnál rosszabbul szerepel.

Kutatásom célja az általános problémák ismeretében, feltárni, hogy egy adott kis erdélyi településen, milyen hátránnyal küzdenek a gábor roma közösséghez tartozó gyerekek. Dolgozatom célja nem megoldani, vagy megoldásokat javasolni a problémák megszüntetésére, csupán leírni és bemutatni azokat. Kutatásom fő kérdése ennek megfelelően az, hogy milyen oktatási hátránnyal néznek szembe ezek a gyerekek az oktatási rendszerben? A választ három dimenzió keresztül kerestem: a falu, az iskola, az osztály és az óvodás csoport.

Ezen dimenziók vizsgálatára a minőségi módszertan eszközeit vettem alapul. Terepmunkát végeztem, melynek keretein belül két hetet töltöttem el a faluban lévő iskolásokkal és óvodásokkal, valamint az őket tanító pedagógusokkal. Ezt kiegészítve interjúkat készítettem a gyerekeket és a helyi gábor cigányok közösségét jól ismerő személyekkel, mint a pedagógusok, helyi lakosok, a település polgármestere, a helyi egyházak egyik vezetője.

A hátrányok, nehézségek számottevőek. Nem írhatóak teljesen az iskola, az oktatási rendszer számlájára, inkább olyan komplex és összetett hátrányokról beszélhetünk, amelyek az egész társadalmat érintő problémák.

Author(s) / Előadó(k):

Forgács Fanni

Title / Cím:

PROMPTOLHATÓ KÉPZELET – A SORA ALKALMAZÁSA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK SZÖVEGÉRTÉSI, SZÖVEGALKOTÁSI ÉS VIZUÁLIS KÉPALKOTÓ KÉSZSÉGÉNEK FEJLESZTÉSÉRE

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.40-10.50

Abstract / Absztrakt:

A mesterséges intelligencia szerepe az oktatás jelenében és jövőjében megkérdőjelezhetetlen, gyors térhódítása és széles körű hozzáférhetősége viszont számos kérdést vet fel az oktatásban való alkalmazhatóságával kapcsolatban. Az előadás egy olyan gyakorlati módszer kipróbálását járja körül, amely a vizuális és szöveges tartalmak összehangolt értelmezésére, a diákok saját elképzeléseinek önálló megfogalmazására fókuszál. Egy olyan társadalomban, ahol az MI a mindennapjaink része, a helyes kérdésfeltevés és pontos instrukciók megfogalmazása kulcsfontosságú kompetenciává válik, amivel már kisiskolás kortól kezdve érdemes foglalkozni, hogy a diákok felelős és etikus felhasználókká váljanak. A promptolás – mint új alapkészség – tanításának beépítése az iskolai nevelésbe, segítheti a gyerekeket abban, hogy tudatosan, kreatívan és önállóan kezeljék a mesterséges intelligenciát, és képesek legyenek szöveget alkotni és értelmezni. A kutatás célja a kreatív képalkotás és szövegértés fejlesztése, valamint a promptolás taníthatóságának vizsgálata a 9-12 éves korosztály körében az OpenAI egyik legújabb kép- és videógeneráló modelljének, a Sora-nak a segítségével.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, Sora, szövegértés, képalkotás, promptolás

Author(s) / Előadó(k):

Frank Tamás

Title / Cím:

*OKTATÁSPOLITIKA ÉS SZAKÉRTELEM A SZÉKESFŐVÁROSBAN
– ZILAHY-KISS JENŐ ÉS PUREBL GYŐZŐ SZÉKESFŐVÁROS OKTATÁSI TANÁCSNOKAINAK
SAJTÓREPREZENTÁCIÓJA*

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.30-11.40

Abstract / Absztrakt:

A két világháború közötti jobboldali kormányzatoknak a „bűnös” Budapesttel szemben folytatott politikai harca az egyik toposz. A forradalmi aktivitás következtében a város alkalmazotti közössége is magán viselte ezt a stigmát, amely a főváros pedagógusaira is árnyékként vetült. A kormányzat nemcsak a törvényhatóság feletti politikai hatalom átvételét és megtartását tartotta elsőrendű céljának a fővárosban 1920-ban és az azt követő törvényhatósági választások alkalmával, hanem Budapest pedagógusainak ellenőrzésére és a megfelelő rekrutációjára is folyamatosan törekedett.

Ebben a feladatban komoly szerepet vállalt Zilahi-Kiss Jenő oktatási tanácsnok, aki 1920-tól egészen az 1925-ben bekövetkezett felmentéséig minden eszközzel a kormányzati elvárásoknak kívánt, gyakran vállalkozhatatlan módszerekkel megfelelni. A represszióra kényszerített tanítók, tanárok, igazgatók esetében a B-listázás, a törvénytelen elbocsátások, a leminősítések folyamatosan napirenden voltak és sok esetben pereskedéssel zárultak a munkaügyi viták. A főváros oktatási tanácsnokának – a pozícióját fogva – jelentős hatalma volt mindezek megvalósításakor. Nemcsak a politikai ellenlábasai között volt negatív a megítélése, hanem a fővárosi adminisztráció tagjai között is igen disszonáns volt a reputációja.

Zilahi-Kisst váltó szintén jogász végzettségű dr. Purebl Győzöt Sipőcz Jenő polgármester bízta meg az oktatási tanácsnoki feladatokkal, mely elődjére gondolva egyértelműen komoly kihívás volt. Mind szakmaiságában, mind habitusában új szint, friss szemléletet képviselt. Az új tanácsnok magasan képzett technokrata vezetőként – ismerve a fővárosi adminisztrációt – a fővárosi pedagógusok érdekeit szem előtt tartva, és elfogadva a törvényhatóság iránymutatását a szakmaiság mezsgyéjén haladva a klebelsbergi oktatási szemléletet képviselte mindvégig.

Kutatásunk során a budapesti politikai periodikák reprezentációját tártuk fel Zilahi-Kiss és Purebl személyére, oktatási tanácsnoki szerepkörükre fókuszálva. Főbb kérdéseink: milyen szakmai tartalmak mentén jelent meg a két oktatási tanácsnok az olvasók számára? Milyen szakpolitikai álláspontot képviseltek? Hogyan viszonyultak a tanítószervezetek és a VKM a két korifeushoz? Mennyire kellett a szakmai kompetenciájuk mellett politikai balanszírozásra is törekedniük, törekedtek-e erre? Érezhető-e eltérés a különböző politikai platformokhoz kötődő lapok Zilahi-Kiss- és Purebl-reprezentációja között?

A kutatás során tematikus tartomelemzést végeztünk. A korpuszt alkotó újságok: Az Est, Pesti Hírlap, Új Barázda, Magyarország, 8 Órai Újság, Esti Kurír, Népszava. A lapok sokszínűségével biztosítottuk a kutatás validitását és a politikailag kötött lapok összehasonlíthatóságát. A vizsgált időkeret dr. Zilahi-Kiss Jenő utolsó és dr. Purebl Győző oktatási tanácsnok első néhány éve, tehát 1923–1927.

Author(s) / Előadó(k):

Frank Tamás

Title / Cím:

INNOVÁCIÓ A FELSŐOKTATÁSBAN – A 21. SZÁZADI EGYETEMI HALLGATÓI GENERÁCIÓ OKTATÁSÁNAK KIHÍVÁSAI ÉS AZ EZEKRE ADHATÓ VÁLASZOK NÉHÁNY KURZUS ESETÉBEN A PETŐ ANDRÁS KARON

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.30-16.40

Abstract / Absztrakt:

A felsőoktatás a 21. században olyan komplex kihívásokkal szembesül, amelyek gyökeresen átalakítják az oktatás formáit, tartalmát és módszertani megoldásait. A globalizáció, a digitalizáció, a társadalmi-gazdasági változások és a munkaerőpiac új igényei mind hozzájárulnak ahhoz, hogy az egyetemek és így a Semmelweis Egyetem Pető András Kar oktatói is újragondolják a saját kurzusaik szervezését, célját és a megvalósítás mikéntjét. A felsőoktatási innováció tehát nem csupán eszközhasználati kérdéssé válik, hanem rendszerszintű átalakulás, amely a tanulásról és tudásátadásról alkotott felfogásunkat is módosítja. A legfiatalabb hallgatói generáció jelentősen eltérhet az adott oktató generációjától, és így a tanuláshoz, a művelődéshez, a műveltséghez való viszony is különbözhet, de említhetjük az igen heterogén szociokulturális hátteret, melyek mind-mind hatást gyakorolnak a teljesítményre is; a hallgatóéra és az oktatóéra egyaránt.

A 21. századi felsőoktatási kurzusok innovációi egy olyan oktatási rendszert formálnak, amely rugalmasabb, interaktívabb és sokkal inkább a hallgatók aktív tanulási élményére épít, de egyben az oktatótól is elvárja az alkalmazkodásra, a megújulásra való képességet. Ezek kulcsfontosságúak ahhoz, hogy a felsőoktatás képes legyen megfelelni a gyorsan változó világ kihívásainak, és olyan tudással és készségekkel vértessze fel a diákokat, amelyek valóban alkalmazhatók legyenek a jövőben. Az egyik legjelentősebb innováció a digitális technológiák integrációja az oktatás mindennapjaiba, melyet mi is alkalmazunk az oktatás során.

A világháló elterjedésével és a mobil eszközök mindennapi használatával az online tanulás és a távoktatás alapvető elemmé vált, mellyel a természettudományos tárgyak oktatása során is szükséges élnünk. A blended learning, azaz a hagyományos és az online tanulási formák ötvözése, szintén egyre inkább általánossá válik a természettudományos kurzusok esetében is, hiszen rugalmasabbá teszi a tanulási folyamatot, és jobban illeszkedik a hallgatók eltérő élethelyzeteihez. A digitális transzformáció nem csupán a tananyag hozzáférését, hanem annak feldolgozását is forradalmasítja. Az általunk alkalmazott ingyenes ALF-program ezt jól biztosítja. A mesterséges intelligencia (AI) által támogatott rendszerek képesek személyre szabott tanulási útvonalakat kialakítani és erre a kihívásra oktatóként is reagálnunk kell.

A hallgatóközpontú pedagógiai megközelítések innovációjának másik fontos területe a pedagógiai módszerek megújulása. A fordított osztályterem (flipped classroom) modellben a hallgatók otthon, online forrásokból sajátítják el az elméleti ismereteket, az órán pedig interaktív feladatmegoldás, közös gondolkodás

és vita zajlik. Ez a megközelítés aktív részvételre ösztönöz, és fejleszti a kritikai gondolkodást. A vita kultúrájának beemelése nem csak a hallgatói motiváció növelésének egyik eszköze, hanem készségfejlesztés, illetve olyan módszerrel való megismerkedés, melyet majd gyakorló szakemberként ők is alkalmazhatnak.

Saját tapasztalatunk, hogy a hallgatóság nyitott azon módszerekre és módszertanra, mely kíváncsi az igényeikre és szinte azonnali módon lehetővé teszi a reagálást. Utóbbira kiváló eszköz a mentiméter, melyet mind a természettudományos kurzusok szemléletformáló részein, mind a kommunikációs kurzusok adott pontjain hatékonyan lehet alkalmazni. A projektalapú tanulás (PBL) szintén kiemelt jelentőségű, mivel a hallgatóink valós, gyakorlati problémákat oldanak meg, gyakran interdiszciplináris keretben és ez igen közel áll a konstruktív pedagógia holisztikus szemléletéhez, illetve a heterogén team működési modelljéhez, melyben végzett konstruktorként később teljesértékű szakemberként kell tudniuk szakmai álláspontjukat képviselni egy szakmai térben. Mindezek elősegítik a csapatmunkát, a kreativitást és a problémamegoldó készségek fejlesztését. A törekvés, az irány egyértelmű: rendszerszinten és az oktató egyéni szintjén is keresni-kutatni szükséges azon technológiákat, módszertanokat, melyek egyrészt csökkentik a hallgatói lemorzsolódást, másrészt a hallgatói teljesítményt – figyelembe véve a generációs adottságokat – fokozza. Utóbbi elképzelhetetlen az oktatói minőség emelése nélkül.

Author(s) / Előadó(k):

Gál Katalin és Pásztor Rita

Title / Cím:

*SZAKMAI GYAKORLAT FEJLESZTÉSE ÉS A HALLGATÓK MUNKAERŐPLACI
INTEGRÁCIÓJÁNAK TÁMOGATÁSA: PROJEKT-TAPASZTALATOK*

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.10-16.20

Abstract / Absztrakt:

Kutatásunk egy, a Partiumi Keresztény Egyetemen 2023 novemberében végzett átfogó szükségletfelmérés eredményeit szintetizálja, melynek fő célja a szakmai gyakorlat fejlesztése, az oktatási szolgáltatások minőségének javítása és az intézmény gazdasági, társadalmi és kulturális környezettel való együttműködésének erősítése a Partium mikro-régióban. A vizsgálat tágabb kontextusát Románia felsőoktatásának és munkaerőpiacának kihívásai adják, beleértve a magas egyetemi lemorzsolódási arányt (alapképzésen átlagosan 48,65%, mesterképzésen 42,8% az első év után), a nem tanuló és nem dolgozó (NEET) fiatalok arányát (Romániában 2019-ben 14,7%). A kutatás többlépcsős kvalitatív és kvantitatív módszertanon alapult, amely magában foglalta a korábbi belső elemzések eredményeinek szintézisét. Emellett fókuszcsoporthoz tartozó interjúk készültek a szakmai gyakorlat szervezésében érintett oktatókkal, valamint a folyamatban résztvevő hallgatókkal. Az elemzés kiterjedt a gazdasági szereplők elvárásaira és a diplomásokkal kapcsolatos visszajelzéseikre is.

Elemzésünk rámutat a romániai oktatási rendszerben tapasztalható paradoxonra a szakmai gyakorlat területén: nevezetesen az egységes, alkalmazható módszertan és a minőségi követelmények közötti diszkrépanciára. Főbb problémaként azonosítottuk a szakmai gyakorlat szervezésének és adminisztrációjának egységes rendszerének hiányát, további kihívást jelent a partneri hálózat alulfejlettsége, a mentorálás elégtelensége mind az egyetem, mind a gyakorlati helyek részéről, a hallgatók motivációjának ingadozása és az egységes tájékoztatás hiánya. A munkaadói visszajelzések kiemelték bizonyos kulcskompetenciák hiányosságait, mint pl. szakmai, relációs és vállalkozói készségek, az idegennyelv-tudás fontosságát, valamint a román nyelvtudás hiányosságait a PKE hallgatói körében. A feltárt problémákra válaszul az a PKE stratégiai beavatkozásokat javasol egy hosszútávú projekt keretében, ennek a tanulságait is bemutatjuk az elemzésünkben. Az intézkedések célja a hallgatók kompetenciáinak sokoldalú fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése és a sikeres munkaerőpiaci integráció elősegítése, hozzájárulva az egyetem regionális szerepének erősítéséhez és a társadalmi-gazdasági beágyazottságához a térségben.

Author(s) / Előadó(k):

Gál Katalin és Pásztor Rita

Title / Cím:

*A VALLÁSI CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE
AZ ELŐREGEDŐ KÖZÖSSÉGEK TÁMOGATÁSÁBAN EGY ROMÁNIAI MIKRO-RÉGIÓBAN*

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.30-17.40

Abstract / Absztrakt:

Előadásunk az előregedő társadalmak által támasztott gazdasági és szociális kihívásokat vizsgálja az ezüstgazdaság és az aktív öregedés fogalomkörén keresztül, különös hangsúlyt fektetve a civil szektor szerepére egy hátrányos helyzetű romániai vidéki mikrorégióban, az Érmelléken. Kutatásunk vegyes módszertani megközelítést alkalmaz, amely magában foglalja a demográfiai adatok részletes elemzését, a helyi fejlesztési stratégiák átfogó áttekintését, valamint mélyinterjúkat érintett szakemberekkel és helyi szereplőkkel. Az elemzések eredményei rámutatnak arra, hogy a vallási alapú civil szervezetek, így például a Caritas Catolica, központi szerepet töltenek be az időskorúak társadalmi befogadásának előmozdításában, szociális szolgáltatások nyújtásában, továbbá az aktív öregedés támogatásában, így jelentősen pótolva a közsféra ellátási hiányosságait. Annak ellenére, hogy a mikro-régió speciális demográfiai és gazdasági problémákkal küzd, ezen civil szervezetek innovatív és kreatív megoldásokat kínálnak, amelyek hozzájárulnak a helyi ezüstgazdaság fejlődéséhez, valamint az időskorúak életminőségének javításához. Az előadás célja, hogy hangsúlyozza az állami és civil szereplők közötti hatékony együttműködés elengedhetetlen jelentőségét és szükségességét a fenntartható és eredményes idősellátási rendszerek kialakítása érdekében.

Author(s) / Előadó(k):

Gergely Viktória

Title / Cím:

*NYELVI HÁTTER ÉS INTERKULTURÁLIS ATTITŰDÖK VIZSGÁLATA
TURIZMUS SZAKOS HALLGATÓK KÖRÉBEN SZLOVÁKIÁBAN*

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.40-16.50

Abstract / Absztrakt:

A nyelvi és interkulturális kompetencia meghatározó szerepet játszik az idegenforgalom területén, különösen a globalizálódó munkaerőpiac és a kulturális sokszínűség által jellemzett környezetben. Jelen tanulmány célja a jövőbeli szlovákiai turisztikai szakemberek, azaz idegenforgalom szakos egyetemi hallgatók nyelvi és interkulturális készségeinek feltérképezése. A kutatás kvantitatív módszertanra épülő keresztmetszeti kérdőíves kutatás formájában valósult meg, amelyben összesen 129 szlovákiai egyetemista vett részt. A kutatás eredményei statisztikai módszerekkel, az IBM SPSS Statistics 26 szoftver segítségével voltak elemezve. A vizsgálat középpontjában a hallgatók idegen nyelvi kompetenciáinak szintje, a kulturális sokféleséggel kapcsolatos attitűdjeik álltak. Az eredmények hozzájárulnak annak megértéséhez, hogy a jövő turisztikai szakemberei milyen mértékben rendelkeznek a sikeres szakmai érvényesüléshez elengedhetetlen nyelvi és interkulturális készségekkel. Az eredmények hangsúlyozzák a nyelvi és kulturális háttér szerepét az interkulturális kompetenciák formálásában, és célzott oktatási beavatkozások szükségességére utalnak.

Author(s) / Előadó(k):

Győri-Karádi Réka

Title / Cím:

*TÁRSADALMI TENDENCIÁK- ÉS TANULÁSI JELLEMZŐK VÁLTOZÁSA
A LOVASSPORTOKBAN*

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.10-17.20

Abstract / Absztrakt:

A lovak közelségére mutatott igény napjainkban is fennáll a felnövekvő és egyben változó generációk körében is. (Szabó 2018) Számos tanulmány napvilágot látott a generációk kutatásával kapcsolatban (Székely 2020). E tanulmányok a generációk megváltozott motivációjáról, értékrendjéről, viselkedéséről, tanulási folyamatairól számolnak be. Mint a sportoktatás számos területén is, a lovassportok oktatása során is változások következtek be az oktatási-, nevelési- és tanulási folyamatokban.

Jelen előadás felderítő kutatás eredményeit szándékozik bemutatni, miszerint mely tényezők jelentenek kihívást az edzőknek az új generációkkal történő oktató- és nevelő munka, illetve a tanítási és tanulási folyamatok során a lovas tevékenységek formális és informális területein.

A kutatás induktív, felderítő és összefüggést-feltáró logikai stratégia mentén zajlott. Strukturált interjú, mint kvalitatív módszer keretében 5 lovas szakemberrel készült hangrögzített beszélgetés. Az interjúk időtartama egyenként minimum 2 óra. Az interjúalanyok kiválasztása szakértői mintavétel alapján történt. A megkérdezettek a maguk lovas szakterületén hazánk legmagasabb szintjeire jutottak és minimum 20 éve foglalkoznak lovasok képzésével. Nagy jártasságuk van a kezdőktől a válogatott szintű lovasok képzésében és nevelésében. Maguk is magasan képzett lovasok. 4 fő a lovassportokat képviselik és 1 fő a lósportban is kiemelkedő eredményeket ért el. 1 fő megyei vezető, 3 fő a Magyar Lovassport Szövetség (MLSSZ) vezetésében is hosszabb ideig tevékenykedett, illetve 1 fő jelenleg is aktív sportvezető és döntéshozói joggal felruházott a szervezetben. Az MLSSZ-ben jelenleg is magas vezetői beosztásban lévő személy főként vezetői minőségében adta válaszait. Az interjú standard kérdéseire adott válaszokat összehasonlítottam mind az 5 megkérdezettnél táblázatos formában.

A megkérdezettek válaszainak összevetését követően kiderült, hogy a társadalmi környezet és a generációk jellemzőinek változásai befolyásolták az edzői munkájukat. Az oktató- és nevelő munkát érintő kérdések kapcsán az interjúalanyok hasonló nehézségekről számoltak be, úgy mint a munkamemória csökkenése, fizikai képességek csökkenése, edzésszám radikális csökkenése és kommunikációs nehézségek. A tanítási-tanulási folyamata több szempontból megváltozott a megkérdezettek életútja során. A tanítási folyamat a sportszakmai rész célok között időben kitolódott. A viselkedésbeli, magatartási és beilleszkedési problémákkal találkoznak egyre gyakrabban, melyek kezeléséhez új módszertani ismeretekre van szükségük. A tehetséggondozás módjára adott válaszokban számos elem nagy hasonlóságot mutatott. „Ifista rendszer” visszaállítása, akadémia-szerű ló- és lovas képzési központot felállítása számos interjúalany válaszában megjelent. A magasabb szintet elérő sportolóknál jellemzően nagyfokú életvezetési tudatosságot

tapasztaltak az interjúalanyok. A válaszadók saját maguk és kortárs környezetükhöz hasonlítva úgy érezték, hogy számos tanítványuk előrelátóbban és szélesebb spektrumban gyűjtik a kompetenciáikat. A válaszadók egyre népszerűbbnek látják a lovassportokat, ez mellett erős szelekciós tényezőnek érzik a lovasok családjának anyagi helyzetét. Ez megmutatkozik adott tanulónál az edzések számában, a lovardában eltöltött idő mértékében, illetve a közös programokon való részvételben, melyek nagyban befolyásolják oktatói tevékenységük lehetőségeit. Problémát látnak a kezdő lovasok versenyrendszerbe való integrálásában. A múlthoz képest az edzőnek, mint lovas szakembernek az értékeket közvetítő szerepét korlátozódni látják. A válaszokban jellemzően megjelent, hogy az edzőt, mint lovast (mint példaképet), - vagy más lovardai szakembert- egyre kevésbé van lehetőségük látni a fiataloknak. Beszámoltak azon tapasztalataikról, hogy a lovas környezet, mint informális tanulási tér az elmúlt 40 évben átalakult. A csapatkohézió építésére új módszereket célszerű alkalmazni az értékközvetítés és hagyományörzés érdekében.

Hazánk lovassportjának szinten tartása és a továbbiakban magasabb színvonalra emelése érdekében az edzők módszertani repertoárjának bővítése célszerűnek mutatkozik, különös tekintettel a tanítási- tanulási folyamatokat tekintve. Módosítani célszerű a lovasok képzési struktúráját a hagyományok és a szakmai értékek továbbadása érdekében. Lovak etológiájának, tartástechnológiájának, a lovakkal történő közös sportolás és időtöltés balesetmentes megvalósításának mikéntjéhez közösségben történő gyakorlattal összekötött oktatási metódusok célszerűek lehetnek. A gyakorlati lovas oktatásban több koordinációt fejlesztő gyakorlat beiktatása célszerűnek mutatkozik egyrészt a figyelem fenntartása és a sport értelemben vett ügyesség fejlesztése céljából.

Kulcsszavak: lovas oktatás, generációs különbségek, edzőképzés, lovassportok, lovas közösség

Irodalomjegyzék:

Székely, L. (2020): A generációs elméletek értelméről. Szociológiai Szemle 2020. 1. 107-114.

Szabó, E. H. (2018): Miért az állatok? In: Szabó, E. H. : Lovakkal Együtt . MondAT Kft. Vác. 27-29.

Author(s) / Előadó(k):

Gyulai Katalin

Title / Cím:

*A TOVÁBBTANULÁS KÜSZÖBÉN
– ÉRETTSÉGIZETT BUDAPESTI LEÁNYGIMNÁZISTÁK ÉLETPÁLYÁI AZ 1940-ES ÉVEKBŐL*

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.40-11.50

Abstract / Absztrakt:

A leánynevelés hosszára nyúlt intézményesülése során az emancipáció egyik eszközében, a nőnevelésben kiemelkedő helyet foglalt el Magyarországon a leánygimnázium. Két budapesti leányközépiskola egykori végzős tanulóinak szülői háttérét és későbbi karrierpályáit vizsgáltam levéltári iratokra alapozva (iskolai anyakönyvek Budapest Főváros Levéltárából) az online kutatás módszereivel (OSZK Gyászjelentésgyűjtemény, Arcanum Újságok, Hungaricana, családtörténeti oldalak).

Az Angolkisasszonyok nagymúltú katolikus női szerzetesrendje által fenntartott Budapesti „Sancta Maria” Leánygimnázium az elsők között alakult egy háromszáz éves múlttal rendelkező intézmény legújabb iskolatípusaként. Az Országos Nőképző Egyesület Budapesti Veres Pálné Leánygimnáziuma pedig az ország első leánygimnáziuma volt, ahol 1896-ban indult a gimnáziumi oktatás. A két leányközépiskola a fővárosi intézmények között is kiemelkedő helyet foglalt el, ezért, illetve a forrásadottságok miatt esett rájuk a választás.

A tanulók prozopográfiai igényű vizsgálata során kiemelt kérdésként vizsgáltam a továbbtanulásra vonatkozó információkat mivel a leánygimnázium főként ezen a területen nyitott új lehetőségeket a lányok számára. A követhető életpályákban a továbbtanulás kérdéskörét az alábbiak alapján vizsgáltam: tovább tanultak-e a lányok, milyen intézményeket választottak, ott szereztek-e képesítést, ha igen, milyen; illetve a későbbiekben a választott hivatásban helyezkedtek-e el, vagy csupán a képesítés megszerzése volt a céljuk. A vizsgálat során különböző életutak bontakoztak ki, amelyek között „női elsők” és más, a maguk nemében kiemelkedő karrierök is feltárultak, melyeknek elengedhetetlen feltétele volt a felsőoktatásban, felsőfokú oktatásban való részvétel. Az 1940-es években végzett növendékek között voltak orvosok, egyetemi tanárok, de mérnökök és tanítónők is felbukkantak soraikban.

Author(s) / Előadó(k):

Hanák Zsuzsanna és Mészáros Aranka

Title / Cím:

*PSZICHOLÓGUSKÉPZÉS AZ ESZTERHÁZY KÁROLY KATOLIKUS EGYETEMEN:
LEHETŐSÉGEK ÉS KIHÍVÁSOK – „KÉPZÉS, KUTATÁS, HIVATÁS.”*

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.00-16.10

Abstract / Absztrakt:

Előadásunkban egy olyan útról szeretnénk beszámolni, amely nemcsak az egyetemünk, hanem a jövő generációk életét is formálhatja: a pszichológusképzés elindításáról az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen. Mindannyiunk életében eljőhet a pillanat, amikor szükségünk van valakire, aki meghallgat, megért és támogat, például egy pszichológusra. Most nálunk kezdődik annak a lehetősége, hogy ilyen szakembereket képezzünk. A pszichológusképzés elindítása nem csupán egy új szak indítását jelenti, hanem tudományos, társadalmi és emberi felelősségvállalást is. Egy mérföldkőhöz érkeztünk: nem csupán egy új szak gondolata fogalmazódott meg, hanem lehetőséget kaptunk, hogy aktívan formáljuk a jövő szakembereit.

Előadásunkban bemutatjuk, miért van szükség pszichológusképzésre régióinkban, milyen társadalmi és oktatási hasznot hozhat, és milyen lépések vezettek el a sikeres indításhoz. A pszichológia nemcsak elmélet — emberekről, kapcsolatokról és segítségről szól. Egy képzés elindítása egyszerre vállalás a tudomány iránt és felelősség a közösség iránt: képzett pszichológusokra van szükségünk, akik értik a napjaink kihívásait és képesek hatékonyan támogatni az egyént és a társadalmat. Bemutatjuk majd a tantervünket, a szükséges erőforrásokat és azokat a partnerségeket, amelyekre támaszkodhatunk. Meghívjuk a hallgatóságot együttgondolkodásra, reméljük, hogy az előadásunk inspirációt ad, és együtt tehetjük meg az első, határozott lépéseket a pszichológusképzés megvalósítása felé. A jövő pszichológusai ma itt is megkezdik történetüket – velünk, ezen az egyetemen.

Hallgatóink körében elvégeztünk egy kérdőíves vizsgálatot, melyben arra a kérdésre kerestünk választ, hogy mi motiválta őket a szak irányába, illetve az, hogy milyen további céljaik vannak e téren. A statisztikai adatok után a tanulmányi motivációkat és a célokat elemeztük, majd a tanulási szokások, erőforrások kerültek górcső alá. Végül a szakmával kapcsolatos igények feltárására került sor. E rövid kutatás bemutatására is sort kerítünk előadásunk alatt.

Author(s) / Előadó(k):

Hegedűs Roland

Title / Cím:

SNI TANULÓK A KOMPETENCIAMÉRÉSEN

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.20-10.30

Abstract / Absztrakt:

A sajátos nevelési igényű gyermekek egy speciális csoportnak tekinthetők az oktatáson belül, nem csak azért, mert nagyon diverz kategória, hanem azért is, mert oktatásukhoz többtámogatásra van szükség (2011. évi CX. törvény). A legtöbb kutatás egységesen kezeli az SNI gyermekeket, de vannak kutatások, melyek rávilágítanak arra, hogy a kategórián belül milyen nagyfokú különbségek vannak a tanulók teljesítményében (Hegedűs 2024). A tanulói teljesítményre sok tényező gyakorol hatást, amelyek között említhetők a gyermek jellemzői (Cimpian et al, 2016), amely okozhatja a sajátos nevelési igényt, továbbá a szocioökonómiai státusz (Bourdieu 1983), valamint az intézményi, oktatási feltételek (Sahin et al. 2020, Di Gregorio és Savage 2020). Ezek a tényezők kisebb, nagyobb mértékben vannak hatással a teljesítményre és egymásra egyaránt. A pandémia a vizsgált két évünk közé esett, amelyről több tanulmány is készült, hogy negatívan befolyásolta a tanulók eredményeit, de különböző mértékben az egyes társadalmi csoportokban (Hermann és Molnár 2022).

Kutatásunkban a sajátos nevelési igényt (SNI), mint gyűjtőfogalmat használjuk, amelybe belefoglaljuk az összes olyan kategóriát (értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, pszichés fejlődési zavar stb.), amelyet a törvény említ (2011. évi CX. törvény). Jelen kutatásban, most nem célunk az egyes kategóriák részletes bemutatása. Kutatásunkban a 2019. évi és 2022. évi Országos kompetenciamérés 6. osztályos adatbázist használjuk, amelyben a fentebb említett kategóriák megtalálhatók. A kompetenciamérések közül használjuk a matematika és szövegértés változókat, amelyekhez tartozó teszteket minden gyermeknek szükséges megírnia. A kompetenciamérés eredményeit összevetjük a nemmel, az iskola fenntartójával, valamint vizsgáljuk, hogy a 3 év alatt a korosztály teljesítménye hogyan változott. Ez azért is érdekes, mert ekkor volt a két vizsgált év között a pandémia.

Hivatkozott irodalom:

2011. évi CX. törvény a nemzeti köznevelésről

Bourdieu, Pierre (1983): Ökonomisches Kapital, kulturelles Kapital, soziales Kapital. In: Kreckel, Reinhard (szerk.): Soziale Ungleichheiten. Göttingen: Otto Schwartz. 183-198.

Cimpian, Joseph R. – Lubienski, Sarah T. – Timmer, Jennifer D. – Makowski, Martha B. – Miller, Emily K. (2016): Have gender gaps in math closed? Achievement, teacher perceptions, and learning behaviors across two ECLS-K cohorts. In: AERA Open, 2(4): 1-19. DOI: 10.1177/2332858416673617

- Di Gregorio, Elisa – Savage, Glenn C. (2020): Global school funding debates and reforms. In: Oxford Research Encyclopedia of Education. Oxford University Press. 1-22. DOI: 10.1093/acrefore/9780190264093.013.517
- Hegedűs Roland (2024): Tanulási zavar és iskolai teljesítmény. Belvedere Kiadó. Szeged
- Hermann Zoltán – Molnár Gyöngyvér (2022): A koronavírus-járvány okozta rendkívüli oktatási helyzet hatása a tanulói teljesítményekre. In: Horn Dániel – Bartal Anna Mária (szerk.): Fehér könyv a COVID-19-járvány társadalmi-gazdasági hatásairól. MTA KRTK Közgazdaságtudományi Intézet, Eötvös Loránd Kutatási Hálózat. Budapest
- Şahin, Sedef K. – Kaya Kara, Özgün – Köse, Barkin – Kara, Koray (2020): Investigation on participation, supports and barriers of children with specific learning disabilities. In: Research in Developmental Disabilities, 101(12): 103639. DOI: 10.1016/j.ridd.2020.103639

Author(s) / Előadó(k):

Hegedűs, Kata

Title / Cím:

PLAY AS A PEDAGOGICAL METHOD: THE CONCEPT OF GAME-BASED LEARNING

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.40-10.50

Abstract / Absztrakt:

Play represents one of the most essential methodological elements of physical education, contributing in a complex manner to students' overall development. It serves not only the enhancement of physical performance but also functions as one of the most effective tools for fostering cognitive, social, and emotional growth. Playful tasks exert a strong motivational effect, increasing students' willingness to participate, raising activity levels, and supporting the development of motor skills, coordination, and endurance (Bognár, 2004). Through cooperative games, students experience the importance of collaboration, rule adherence, and fair play, thereby strengthening their social competences, empathy, and interpersonal skills (Jarvis, 2010). At the same time, play fulfills important emotional and personality-shaping functions. Experiences of success and failure, as well as problem-solving situations, contribute to the development of self-awareness, self-regulation, perseverance, and adaptability (Mező & Mező, 2019). In this respect, play in physical education is not merely a form of entertainment or physical activity but rather a deliberately applied pedagogical method. Whether free, guided, or structured, all forms of play contribute to the development of rule awareness, self-control, and social competences, thus enhancing the overall effectiveness of physical education lessons (Clements, 2005). As an educational method, play supports not only children's personality development but also facilitates learning and the acquisition of movement skills (Bíró et al., 2015). Numerous studies confirm that playful instructional strategies—particularly in physical education—enhance student motivation, improve performance, and provide a more positive learning experience compared to traditional methods (Alcalá & Garijo, 2017). Gamification further strengthens intrinsic motivation, autonomy, sense of responsibility, and engagement (Camacho-Sánchez et al., 2023; Pan et al., 2023). Research also highlights the importance of age-related differences. Playful methods tend to elicit stronger feelings of joy and engagement among children under the age of 12, while for adolescents (13–17 years) these effects are less pronounced (Velez & Garcia, 2012; Mangerud et al., 2014). Studies suggest that game-based physical education sessions organized 1–3 times per week, with a minimum duration of 30 minutes and extending over several weeks, have significant positive experiential impacts. In the presentation, I aim to demonstrate the multifaceted benefits and broad positive effects of integrating play into physical education.

Author(s) / Előadó(k):

Herpainé Lakó Judit, Váczi Péter, Varga Attila és Boda Eszter

Title / Cím:

A SPORTÖNKÉNTESÉG LEHETŐSÉGEI A FELSŐOKTATÁSBAN TANULÓK KÖRÉBEN

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.10-10.20

Abstract / Absztrakt:

Az önkéntes tevékenység jelentősége, társadalomban betöltött szerepe egyre erőteljesebben felértékelődő érték. Az elmúlt időszakban végzett kutatások (Bartal – Kmetty 2011, Király et al. 2018, Fényes – Kiss 2011., Bácsné et al. 2018., Arapovics 2013., Dorner 2019.) igazolják, hogy az egyén számára az önkéntes feladat milyen szociológiai, pszichológiai, pedagógiai hozzáadott értéket ad, a fogadó szervezet számára milyen jelentőséggel bír és emellett a társadalom számára milyen hozzáadott értéket ad. A sport és a rekreáció területén igen nagyszámú lehetőség adódik a segítségnyújtásra, melyen keresztül nem csak a területtel kapcsolatos kompetenciák fejleszthetők, hanem a személyiségformálásban is speciális felületet nyújt.

Előadásomban szeretném bemutatni a sportönkéntességgel, a rekreációs események önkéntes tevékenységeivel kapcsolatos elméleti ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat, valamint a sportszakos egyetemi képzésben elfoglalt helyét, lehetőségeit, jó gyakorlatait.

Author(s) / Előadó(k):

Horák Rita

Title / Cím:

*THE RESPONSIBILITY OF EDUCATION IN ENVIRONMENTAL PROTECTION:
PERSPECTIVES FROM SERBLA*

*AZ OKTATÁS FELELŐSSÉGE A KÖRNYEZETVÉDELEMBEN:
SZERBLAI PERSPEKTÍVÁK*

Section / Szekció: PLENÁRIS

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 14.15-14.35

Abstract / Absztrakt:

The issue of environmental protection is not a novel one. Through education, science, and the media, the negative processes taking place in our environment have become widely known. Nevertheless, environmental awareness among people still does not reach the desired level. Many regard education as the primary means of addressing this deficiency, yet the effective implementáció of environmental education remains a complex, multifaceted task.

Several fundamental questions arise: when should the environmental education of children begin, how long should it continue, is there an age-related limit, and how can the knowledge acquired in educational institutions be harmonized with the experiences gained at home or within the broader social environment?

In Serbia, both environmental awareness and environmental protection are still in a developmental phase, although significant initiatives have already been launched, and this domain is gaining increasing prominence within the educational system. This presentation examines the role of education in environmental protection in Serbia, covering all levels from preschool to higher education. Particular emphasis is placed on recent national and international research findings concerning environmental awareness and environmental attitudes, which shed light on the current situation as well as on the opportunities through which the cooperation of the educational system and society may contribute to the creation of a sustainable future.

Keywords: environmental protection, education, environmental awareness, environmental attitudes

A környezetvédelem fontosságának kérdése nem újkeletű. Az oktatás, a tudomány és a média révén ma már széles körben ismertté váltak a környezetünkben zajló negatív folyamatok. Ennek ellenére az emberek környezettudatossága még mindig nem éri el a kívánt szintet. A legtöbben a megoldást ennek orvoslására az oktatásban látják, ugyanakkor a környezeti nevelés hatékony megvalósítása összetett és soktényezős feladat.

Számos alapvető kérdés vetődik fel: mikor érdemes elkezdni a gyermekek környezettudatos nevelését, meddig kell ezt folytatni, létezik-e életkori határ, illetve hogyan lehet összehangolni mindazt, amit az oktatási intézményekben tanulnak, azzal, amit otthon vagy a tágabb társadalmi környezetben tapasztalnak.

Szerbiában a környezettudatosság és a környezetvédelem még mindig fejlődési fázisban van, bár már megfigyelhetők alapvető törekvések, és az oktatási rendszerben is egyre hangsúlyosabb szerepet kap ez a terület. Az előadás a szerbiai oktatás szerepét vizsgálja a környezetvédelem terén, az óvodától egészen a felsőoktatásig, minden szintet lefedve. Külön figyelmet fordítunk a környezettudatossággal és a környezeti attitűdökkel kapcsolatos legújabb hazai és nemzetközi kutatási eredmények bemutatására, amelyek rávilágítanak a jelenlegi helyzetre, valamint azokra a lehetőségekre, amelyek az oktatási rendszer és a társadalom együttműködésével járulhatnak hozzá a fenntartható jövő megteremtéséhez.

Kulcsszavak: környezetvédelem, oktatás, környezettudatosság, környezeti attitűdök

Author(s) / Előadó(k):

Horváth Dániel

Title / Cím:

MIVEL KELL MEGBIRKÓZNI?

– KÜZDŐSPORTOK ISKOLAI OKTATÁSÁT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.40-11.50

Abstract / Absztrakt:

A küzdősportok és harcművészetek az 1995-ös Nemzeti Alaptanterv óta kötelező tananyagként részét képezik a Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületnek. A témakör köznevelésbe történő integrációja nemzetközileg is megjelelő társadalmi jelenség, erről Theeboom & Knop (1999) is beszámol tanulmányában: több európai ország oktatási és tanárképzési anyagában is szerepelnek küzdősportok, főként judo és karate. Magyarországon a 2020-as Nemzeti Alaptanterv célja, hogy a diákok elsajátítsák a biztonságos eséstechnikákat és sportszerű test-test elleni küzdelemben asszertívan alkalmazzanak védő és támadó technikai és taktikai elemeket (NAT 2020).

A küzdősportok 30 évvel ezelőtti közoktatásban való megjelenése annak a jele, hogy mind szélesebb társadalmi szinten, mind szűkebb szakmai körökben tisztában vannak az emberek a küzdősportok értékeivel: a 2020-as testnevelés kerettantervek kiemelik a három iskolai küzdősport, a judo, birkózás és karate komplex személyiségformáló szerepét a kondicionális (erő-állóképesség, gyorsaság) – és koordinációs (téri tájékozódóképesség, reakcióképesség, ritmusképesség, kineztezés) képességfejlesztéstől kezdve egészen a kognitív és affektív (önuralom, akarat) képességfejlesztésig (Testnevelés kerettantervek, 2020).

Ennek ellenére Rodríguez (2008) rámutat olyan tényezőkre, amik megnehezítik a küzdősportok oktatását: a tanárképzés alatti elégtelen módszertani képzés, a nem megfelelő infrastrukturális feltételek, a testnevelők inkább csapatsportok terén meglévő tapasztalata, és a diákok elvárásai és érdeklődései mind befolyásolják a küzdősportos tartalmak oktatását.

Jelen előadás célja feltárni a küzdősportok és harcművészetek iskolai környezetben történt vizsgálatával szerzett hazai és nemzetközi tapasztalatokat. A keresés olyan tanulmányokra irányult, melyek az iskolai testnevelés tantárgy vonatkozásában vizsgálták a küzdősportokat és harcművészeteket 2015 és 2024 között. A szakirodalmi áttekintést a PRISMA elvek alapján végeztük. Az adatgyűjtés a Scopus, Web of Science és a MATARKA adatbázisok átvizsgálásával történt. Az első szűrés 1186 cikket eredményezett, amiket előre meghatározott kritériumok alapján vizsgáltunk tovább. 231 tanulmány került végül kiválasztásra és elemzésre. A cím, az absztrakt és a teljes szöveg vizsgálatát követően 15 tanulmány mélységi elemzését valósítottuk meg.

Az összegyűjtött tanulmányok elemzését követően két nagyobb tematikus csoport rajzolódott ki az iskolai testnevelésen belüli küzdősport oktatásra vonatkozóan. Az első csoportba tartozó tanulmányok a küzdősportok diákokra gyakorolt specifikus hatásmechanizmusait vizsgálták különböző intervenciók segítségével. Az eredmények azt mutatják, hogy a küzdősportok sokrétű fejlesztő funkcióval bírnak a 7-18

éves korosztály számára. A test-test elleni páros vagy csapat küzdelmi helyzetek olyan társas szituációkat eredményeznek, ahol egymásra figyelve, fair play szellemét megtartva kell közösen, nem ritkán kooperálva problémát megoldani. Ez ilyen feladatok új lehetőségeket biztosítanak, újdonságot hoznak a testnevelés órákba, amit a diákok döntő többsége élvez (Hortiguela és mtsai., 2017; Yogi & Kyan, 2021). A páros küzdelmi helyzetekben a diákok megismerik saját képességeiket, megtanulják uralni érzelmeiket. A második csoportba tartozó tanulmányok fókuszában a testnevelő tanárok és iskolai vezetők álltak, és az iskolai küzdősport tananyag oktatási kérdéseit vizsgálták különböző szempontok alapján. További kutatómunkára késztető eredmény, hogy vizsgált testnevelő tanárok és sportszakemberek tisztában vannak a küzdősportok pozitív személyiségformáló hatásaival, viszont a testnevelő tanárok egy része nem vállalkozik küzdősportok tanítására, különböző okok miatt (személyi, tárgyi, infrastrukturális feltételek hiánya, képzettség hiánya, kompetencia hiánya, lehetséges sérülésveszély) (Morvay-Sey és mtsai., 2017; Pereira és mtsai., 2021).

A testnevelő tanárok küzdősportos tudása, nézetei és kompetenciái alapvetően határozzák meg a küzdősportok minőségi oktatását, ezért fontos hangsúlyozni a testnevelő tanárképzés és továbbképzések szerepét. A megfelelő szakmódszertani felkészítés és szakmai gyakorlatok lehetővé teszik a leendő és gyakorló testnevelők kompetenciájának fejlődését, ami kihat az iskolai küzdősportok oktatására.

Irodalom:

- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról.
- Hortiguela, D., Gutierrez-Garcia, C., & Hernando-Garijo, A. (2017). Combat versus team sports: The effects of gender in a climate of peer-motivation, and levels of fun and violence in physical education students. *Ido Movement for Culture*, 17(3), 11–20. <https://doi.org/10.14589/ido.17.3.2>
- Morvay-Sey, K., Mitzinger, K., & Vass, L. (2017). A „Küzdősportok, önvédelem” tantervi témakör oktatásának kérdőíves, követéses vizsgálata pécsi testnevelő tanárok körében. *Új pedagógiai szemle*, 3-4.
- Pereira, M. P. V. C., Marinho, A., Galatti, L. R., Scaglia, A. J., & Farias, G. O. (2021). Fights at school: Teaching strategies of physical education teachers. *Journal of Physical Education (Maringa)*, 32(1). <https://doi.org/10.4025/jphyseduc.v32i1.3226>
- Rodríguez, J. R. (2008). The causes of the scarce presence combat sport with grip in physical education classes in compulsory secondary education. *Extension proposal (Köt. 14, o. 43–47)*. www.retos.org
- Testnevelés kerettantervek. https://www.oktatas.hu/koznevels/kerettantervek/2020_nat
- Theeboom, M., & Knop, P. D. (1999). Asian Martial Arts and Approaches of Instruction in Physical Education. *European Journal of Physical Education*, 4(2), 146–161. <https://doi.org/10.1080/1740898990040204>
- Yogi, Y., & Kyan, A. (2021). Psychological changes in anxiety, enjoyment, and value of learning in junior high school students learning judo. *Journal of Physical Education and Sport*, 21(4), 1676–1681. <https://doi.org/10.7752/jpes.2021.04212>

Author(s) / Előadó(k):

Horvath Yvette

Title / Cím:

A TANULÁS MINT AZ ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSÁNAK ESZKÖZE IDŐSKORBAN

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.10-10.20

Abstract / Absztrakt:

Az idősödés nem pusztán biológiai folyamatként értelmezhető, hanem komplex társadalmi jelenségként. A demográfiai előrejedése világszerte komoly gazdasági, szociális és egészségügyi kihívásokat vet fel. Az életkor előrehaladtával az egyének társadalmi szerepei fokozatosan átalakulnak, ami gyakran a megítélésük változásával jár, s inaktivitásuk könnyen vezethet a kirekesztődéshez. Ezt a folyamatot tovább súlyosbítják a sztereotípiák, hiszen a modern társadalmakban az időseket sokszor kizárólag segítségre szorulóként ábrázolják, ami negatív megvilágításba helyezi e társadalmi csoportot. Az idősödő korosztály számára ezért nem pusztán a túlélés a cél, hanem az aktív élet fenntartása, ezáltal az életminőségük javítása. Az élethosszig tartó tanulás ebben kulcsfontosságú szerepet játszik: elősegíti a szellemi frissesség megőrzését, erősíti a mentális egészséget, támogatja a társadalmi részvételt és növeli az önértékelést. A tanulás különböző formái legyen szó informális, nem formális vagy formális keretekről lehetőséget nyújtanak az idősek számára a digitális írástudás fejlesztésére, az önállóság fenntartására, valamint új közösségi kapcsolatok építésére. Az aktív idősödés koncepciója és az Active Ageing Index dimenziói is alátámasztják, hogy a tanulás nem csupán tudásgyarapítás, hanem az életminőség egyik meghatározó tényezője.

Author(s) / Előadó(k):

Horváth Péter László

Title / Cím:

SZÖVEGÉRTELMEZÉS MÉRÉSE KÖNNYEN ÉRTHETŐ FELADATLAPPAL

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.30-11.40

Abstract / Absztrakt:

A magyar köznevelési rendszerben az általános iskolai tanulók szövegértelmezési képességét minden félévben fel kell mérni. Általános tapasztalat, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók átlag alatti eredményeket érnek el a standard értékelő lapok alapján történő értékelés során (Köböl és Vidákovich, 2015). Ebben a kutatási programban a sajátos nevelési igényű tanulókat tanulásban akadályozott tanulókként definiáljuk.

A kutatás hipotézise, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók jobb teljesítményt nyújtanak a szövegértelmezési képesség mérésekor, ha a felmérést a reális nyelvi képességükhöz igazított, adaptált feladatlapokkal mérjük.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei – éppen a könnyű nyelvi információ készítésének irányelveire figyelemmel – lehetővé teszik a szövegértelmezési feladatlapok adaptálását. Így tehát adott a lehetőség arra, hogy a magyar Oktatási Hivatal által központilag kiadott, sztenderd szövegértelmezési feladatlapok tipográfiáját, illetve az utasításokat a könnyű nyelvi információ készítésének irányelvei alapján átdolgozzuk (Szenczi-Velkey és Szekeres, 2015a; Szenczi-Velkey és Szekeres, 2015b). Az empirikus kutatást az Apor Vilmos Katolikus Főiskola két, szakirányú továbbképzésben részt vevő, tanító végzettséggel rendelkező hallgatója végezte szakdolgozati kutatómunka témavezetőjének irányítása mellett (Deák, 2024; Gál, 2025).

A kutatás anyagai: egy-egy integráló általános iskola 2., 3. és 4. osztályos, sajátos nevelési igényű összes tanulója, összesen 13 fő. Az első adatfelvételre a 2023/24. tanévben került sor 8 sajátos nevelési igényű tanulóval. A mérés tapasztalatai alapján a következő tanévben átdolgoztuk az adaptált feladatlapokat. A második adatfelvételre 5 sajátos nevelési igényű tanulóval egy másik integráló általános iskolában a 2024/25. tanévben került sor.

A kutatás eszköze: az Oktatási Hivatal által kiadott 2., 3. és 4. osztályos sztenderd nyelvi szövegértelmezési feladatlap és ezek irányelvek alapján adaptált változatai. Az adaptált feladatlapot mérési-értékelési szakember validálta.

A kutatás módszere: a kétféle – sztenderd és adaptált – feladatlappal történő mérés eredményeinek összehasonlító elemzése. A felmérésben érintett tanulók fele először a sztenderd feladatlapot töltötte ki, majd kb. 1 hónappal később az adaptált változatot. A tanulók másik fele a kétféle feladatlapot fordított sorrendben töltötte ki.

A kutatás eredményei alapján a kutatás hipotézise megerősíthető: a felmérésben részt vevő sajátos nevelési igényű tanulók rendre jobb teljesítményt értek el az adaptált feladatlappal, mint a sztenderd feladatlappal. Bár a kutatásba csak 2 általános iskolát és mindössze 13 tanulót tudtunk bevonni, a kutatás eredményei

alapján azt javasoljuk a tanulásban akadályozott tanulók integráló általános iskoláinak, hogy az érintett tanulók szövegértelmezési képességét ne a sztenderd nyelvi, hanem a számukra átdolgozott, adaptált feladatlapokkal mérjék.

Irodalom:

Deák Elza Izabella (2024): Mérés, diagnosztizálás könnyen érthető nyelven. Szakdolgozat. Témavezető: dr. Horváth Péter László. Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác.

Gál Anna (2025): Differenciálási lehetőségek a felmérésekben a könnyen érthető nyelv segítségével. Szakdolgozat. Témavezető: dr. Horváth Péter László. Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác.

Köbö Erika és Vidákovich Tibor (2015). A mérési körülmények hatása a tanulásban akadályozott tanulók olvasás-szövegértés teljesítményére. Iskolakultúra, 25(4), 3–17.
<https://doi.org/10.17543/ISKKULT.2015.4.3>

Szenczi-Velkey Beáta és Szekeres Ágota (2015a): A sajátos nevelési igényű tanulók szövegértési és matematikai kompetenciáinak mérésére alkalmas eszközök fejlesztése. Adaptációs terv. Oktatási Hivatal, Budapest.

Szenczi-Velkey Beáta és Szekeres Ágota (2015b): Országos kompetenciamérés adaptációja sajátos nevelési igényű tanulók számára. Útmutató a telephelyi koordinátor és a felmérésvezető számára 6., 8. és 10. évfolyam. Oktatási Hivatal, Budapest.

Author(s) / Előadó(k):

Horváth, Tamás

Title / Cím:

THE RELATIONSHIP BETWEEN CHANGE-OF-DIRECTION SPEED, AND MOTOR ABILITIES IN YOUNG FOOTBALL PLAYERS

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

Modern football is an extremely complex sport that, in addition to technical and tactical knowledge, also requires players to possess high-level motor abilities. Motor abilities are biologically determined yet trainable factors that constitute the physical foundation of sports performance (Hamar, 2012). In football, both conditional abilities (strength, speed, endurance, flexibility) and coordinative abilities (balance, reaction, rhythm, spatial orientation, differentiation) are essential (Reilly et al., 2000). One of the key determinants of players' performance is rapid locomotion, which is often realized through short-distance sprints, sudden stops, and changes of direction. Among these movement forms, change-of-direction speed (CODS) and agility hold particular importance, and although the literature frequently discusses them in relation to each other, they represent distinct concepts. Change-of-direction speed refers to movement performed along a pre-determined course in which the athlete runs at maximal velocity and changes direction at designated points. In this case, there is no external stimulus to react to, meaning that performance is primarily dependent on speed, dynamic leg strength, balance, and movement technique (Young et al., 2002; Sheppard & Young, 2006). Agility, by contrast, is a more complex coordinative ability that encompasses not only the speed of directional changes but also reactions to environmental stimuli, decision-making, and cognitive processing (Katics, 2015; Sheppard & Young, 2006). In football-specific contexts, agility typically manifests when a player must react to changes in the movement of an opponent, the ball, or the game situation—such as during dribbling past a defender or in pressing scenarios. The two abilities show strong similarity in that both fundamentally rely on acceleration, deceleration, explosiveness, and coordination. Moreover, both agility and CODS can be effectively improved through plyometric and dynamic strength training, which enhance athletes' explosiveness and rapid responsiveness (Brito et al., 2014; Hammami et al., 2016). However, their differences are substantial. While CODS testing primarily evaluates physical capacity and movement technique, agility assessments also incorporate cognitive and perceptual elements (e.g., processing visual stimuli, decision-making speed). Consequently, correlations between the two abilities are often weak to moderate, and they cannot be regarded as synonymous constructs (Young et al., 2002; Barnes et al., 2007; Matlák et al., 2014).

The aim of the present study was to explore the relationships between these abilities. Seventeen male youth football players aged 7–14 years, with an average of five years of training experience, participated. In addition to regular team training sessions, participants engaged in supplementary individual and small-group practices several times per week. Players' performances were recorded at two testing sessions separated by

approximately one year. The parameters examined included speed (5, 10, 20, and 30 m sprints), CODS (T-test with and without the ball), dynamic leg power (standing long jump), and several football-specific technical tasks (slalom dribbling with right, left, and both feet; passing and receiving).

The results showed no significant relationship between dynamic leg power and agility, although a weak, negative trend was observed, suggesting that these abilities may develop independently and might require distinct training approaches. In contrast, the relationship between speed and agility proved stronger: performances in the 20- and 30-meter sprints demonstrated moderate, positive, and significant correlations with agility test execution on the right side. Conversely, no significant correlations were found between the 5- and 10-meter sprints and the left-side agility test. These findings support the observations in the literature, namely that the relationship between agility and speed depends on the type of test applied, as well as the number and degree of directional changes required.

Author(s) / Előadó(k):

Ibadova, Asmar

Title / Cím:

THE ROLE OF MOBILE TECHNOLOGY IN LANGUAGE LEARNING: A STUDY ON AZERBAIJANI UNIVERSITY STUDENTS

Section / Szekció: 10

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 14.20-14.30

Abstract / Absztrakt:

Mobile-Assisted Language Learning (MALL) has emerged as a transformative approach in higher education, offering students greater flexibility, accessibility, and engagement in language acquisition. This study explores the role of mobile technology in language learning among Azerbaijani university students, analyzing their usage patterns, preferred applications, and perceptions of mobile learning tools. The research is based on an online survey of 103 undergraduate students from various disciplines, including English language teaching, engineering, translation, architecture, and literature.

Findings indicate that most students (over 90%) frequently use mobile devices for language learning, with smartphones being the most utilized platform. Popular applications include YouTube, Duolingo, BBC Learning English, and Instagram, highlighting the growing preference for multimedia-rich and interactive learning environments. Students report that mobile learning enhances listening and speaking skills the most, followed by vocabulary development and reading comprehension. Key motivations for using mobile apps include accessibility, interactive activities, and personalized learning experiences, while challenges such as limited free content, advertisements, and lack of motivation hinder consistent engagement. The study is grounded in several theoretical frameworks, including Constructivist Learning Theory, which emphasizes active knowledge construction through digital interactions; Connectivism, which highlights learning through digital networks; and Self-Directed Learning (SDL), which underscores mobile applications' autonomy.

These theories align with the findings, demonstrating that mobile learning fosters independent and continuous skill development beyond the classroom. Despite the evident advantages of MALL, the study identifies gaps in institutional support for integrating mobile learning into formal education. While students actively use mobile apps for self-learning, there is limited structured implementation within university curricula. The research suggests that higher education institutions in Azerbaijan could enhance language learning outcomes by incorporating mobile-assisted learning strategies into their programs, providing guidance on practical app usage, and addressing challenges related to motivation and accessibility.

Overall, this study contributes to the growing body of literature on MALL by providing empirical insights into its adoption in Azerbaijan, a relatively underexplored context. The findings have implications for educators, policymakers, and app developers seeking to optimize mobile technology for language education. Future research could further investigate the long-term impact of mobile learning on academic performance and explore the effectiveness of blended learning models that integrate mobile technology with traditional teaching methods.

Author(s) / Előadó(k):

Imre Angéla, Szanati Dóra, Földesné Szűcs Krisztina és Szűcs Antal Mór

Title / Cím:

KÉTNYELVŰ GYERMEKEK NYELVI INTEGRÁLÁSA MAGYAR OKTATÁSI INTÉZMÉNYBE

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.20-16.30

Abstract / Absztrakt:

Az intézményes oktatásban való sikeres részvétel alapvető feltétele az oktatás nyelvének megfelelő szintű ismerete. A magyar oktatási rendszerben adott, hogy melyek azok a kritériumok, amelyek alapján egy gyermeket iskolaérettnek minősítünk; ezek között nyelvi szempontok is szerepelnek (szókincs, nyelvtani szerkezetek ismerete, megfelelő kiejtés stb.). Ezen kritériumok teljesülésének meglétét fontos formális és informális módon is ellenőrizni, hiszen ez elmaradás, késés vagy hiány esetén alapot nyújthat a szakszerű fejlesztés, támogatás megtervezéséhez.

Jelen kutatásunkban arra keressük a választ, milyen nyelvismereti szinttel rendelkeznek az oktatásban részt vevő, nem magyar anyanyelvű diákjaink, s az esetleges lemaradókát hogyan tudjuk célzott támogatással felzárkóztatni úgy, hogy ők is eredményesen tudják követni az iskolában folyó oktatást. Vizsgálatunkat olyan budapesti általános iskolában végeztük, ahol a tanulók 1/5 része nem magyar anyanyelvűként vesz részt a magyar nyelvű tanórákon. 15 tanulót kiválasztottunk a 3. évfolyamon, akikkel spontánbeszéd-felvételt készítettünk, felmértük a beszédfeldolgozásukat és logopédiai szempontból megnéztük az artikulációjukat.

A kapott eredmények alapján egy olyan programot állítottunk össze, amivel célzott segítséget nyújthatunk a nyelvi felzárkózáshoz. A kidolgozott programban hangsúlyos szerepet kap a magyar anyanyelvű gyermekek körében már sikerrel alkalmazott Mesezene módszer.

Author(s) / Előadó(k):

Juhász Erika, Gyányi István és Pető Lilla

Title / Cím:

KÖZMŰVELŐDÉS ÉS TŐKÉK HÁLÓZATA: STATISZTIKAI ELMEZÉS VÁRMEGYEI SZINTEN

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

A társadalmi fejlődés és az egyéni jólét szempontjából meghatározó a tudás, a kultúra és a társadalmi kapcsolatok összefonódása. „Amióta az emberiség létezik, folyamatos fejlődésben van, és ehhez a folyamatos tanulás és művelődés elengedhetetlen feltétel.” (Juhász, 2016, p. 10).

A közgazdasági gondolkodás klasszikus képviselői, például Adam Smith (1959) és Schultz (1961) már korán felismerték, hogy az oktatás és a tanulás az egyéni jövedelemszerzés mellett a társadalom gazdasági gyarapodásához is hozzájárul. E felismerés nyomán alakult ki a humán tőke elmélete, amelyet később Becker (1962) és LaRoche (1999) is kiegészített, hangsúlyozva az egészségügyi ellátás, a formális oktatás és a mobilitás szerepét. A szociológiai megközelítések közül Bourdieu (1986) a gazdasági, kulturális és társadalmi tőkék közötti konvertálhatóságot emelte ki, míg Coleman (1988) a társadalmi kapcsolatokban rejlő erőforrásokra és a bizalom szerepére hívta fel a figyelmet. Putnam (1994) e gondolatmenetet folytatva a társadalmi hálózatok, normák és bizalom közös előnyöket teremtő hatásait vizsgálta.

A tanulmányunk célja ezen elméleti keretek összekapcsolása a közművelődés rendszerében zajló tevékenységekkel. A minőségirányítási tevékenységrendszer tipizálása alapján vizsgáltuk – ismeretterjesztés, képzés, kiállítás, közösségi szolgáltatás, művelődő közösségek, rendezvények, táborok és származtatott szolgáltatások – a közművelődési feladatellátók tevékenységeit, hogy ezek milyen különböző módokon járulnak hozzá az emberi (humán, kulturális, tudás), társadalmi és gazdasági tőke gyarapításához. Elemzésünk arra mutat rá, hogy bár a tőkefajták elméleti értelmezései gyakran eltérnek (pl. Bourdieu, 1986; Coleman, 1988; Crociata et al., 2020), a közművelődési gyakorlatban szoros kölcsönhatásban jelennek meg. Egy tevékenység egyszerre többféle tőketípust is erősíthet, miközben elsődleges célja jól azonosítható.

Következtetéseink szerint a közművelődés nem csupán az egyéni tudás és készségek bővítésének terepe (Schultz, 1961; LaRoche et al., 1999), hanem olyan komplex rendszer, amely a társadalmi kohéziót (Putnam, 1994; Pusztai, 2009) és a gazdasági fenntarthatóságot is erősíti. A közművelődési tevékenységek tehát a tőkefajták gyarapításán keresztül a társadalmi fejlődés meghatározó tényezőiként értelmezhetők.

A kutatásunk célja volt, hogy feltárja a közművelődési tevékenységek szerepét a társadalmi, kulturális és emberi tőke erősítésében, valamint ezek területi különbségeit a magyarországi vármegyékben. A vizsgálat során a közművelődési eseményeket és szolgáltatásokat a három tőketípusba soroltuk, majd idősoros statisztikai adatok alapján elemeztük azok változását. Az elemzés kiterjedt arra is, hogy a közművelődési tőkehatások milyen összefüggésben állnak más társadalmi-gazdasági mutatókkal, így különösen a munkanélküliségi rátával és a gazdasági teljesítménnyel. Az előzetes eredmények arra utalnak, hogy a közművelődési tevékenységek intenzitása és sokszínűsége pozitív kapcsolatban áll a kedvezőbb gazdasági és társadalmi mutatókkal, míg a gyengébb közművelődési aktivitással rendelkező vármegyékben a tőkehiány tükröződik a munkanélküliségi és gazdasági adatokban is. A kutatás hozzájárulhat a közművelődési tevékenységek társadalmi jelentőségének mélyebb megértéséhez, valamint alapot szolgáltat a területfejlesztési és kulturális politikai döntések megalapozásához.

Hivatkozott irodalom:

- Becker, G. S. (1962): Investment in Human Capital: A Theoretical Analysis. *Journal of Political Economy*, 70(5), pp. 9–49. <https://doi.org/10.1086/258724>
- Bourdieu, P. (1986): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In Angelusz, R., Éber, M. & Gecser, O. (Eds.) *Társadalmi rétegződés olvasókönyv* (pp. 156–163) https://lett.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2020/05/BOURDIEU_Gazdasagi_toke_kulturalis-toke_tarsadalmi-toke.pdf
- Coleman, J. S. (1988): Social Capital in the Creation of Human Capital. *American Journal of Sociology*, 94, S95–S120. <https://doi.org/10.1086/228943>
- Crociata, A., Odoardi, I., Agovino, M. & Sacco, P. L. (2020): A missing link? Cultural capital as a source of human capital: evidence from Italian regional data. *The Annals of Regional Science* 64, pp. 79–109. <https://doi.org/10.1007/s00168-019-00954-7>
- Juhász, E. (2016): A felnőttek képzése és művelődése egykor és ma Magyarországon. Csokonai Kiadó
- LaRoche, M., Mérette, M. & Ruggeri, G. C. (1999): On the Concept of Dimensions in Human Capital in a Knowledge-Based Economy Context. *Canadian Public Policy/Analyse de Politiques*, 25(1), 87–100. <https://doi.org/10.2307/3551403>
- Putnam, R. D. (1994): Social Capital and Public Affairs. *Bulletin of the American Academy of Arts and Sciences*. 47(8) pp. 5–19. <https://doi.org/10.2307/3824796>
- Pusztai, G. (2009): A társadalmi tőke és az iskola: Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra. Új Mandátum Könyvkiadó.
- Schultz, T. W. (1961): Investment in Human Capital. *The American Economic Review*, 51(1), 1-17. <https://www.jstor.org/stable/1818907>
- Smith, A. (1959). A nemzetek gazdagsága. E gazdagság természetének és okainak vizsgálata. Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://real-eod.mtak.hu/14094/>

Author(s) / Előadó(k):

Juhász Kovács Cintia

Title / Cím:

OKTATÁSTECHNOLÓGIA A TEHETSÉGGONDOZÁS SZOLGÁLATÁBAN

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.40-16.50

Abstract / Absztrakt:

A tehetséggondozás célja nem csupán a kreatív készségek kibontakoztatása, hanem a tanulók egyéni képességeinek és személyiségfejlődésének támogatása is. Az utóbbi években a digitális technológiák alkalmazása egyre hangsúlyosabbá vált a tehetséges tanulók fejlesztési programjaiban. Periaithiruvadi és Rinn (2016) átfogó áttekintése rámutatott, hogy a technológia a tehetséggondozás különböző szintjein jelenik meg – a diagnosztikától kezdve a differenciált tananyagfejlesztésen és tanulási környezeteken át egészen az értékelésig és a szakmai támogatásig. Ugyanakkor az empirikus kutatások száma még korlátozott.

A digitális portfóliók és az online együttműködési platformok integrálása lehetőséget ad a tanulók fejlődésének holisztikus nyomon követésére, valamint a személyre szabott mentori visszajelzésre. Példák mutatják, hogy a Google Drive-alapú portfóliók és Padlet-táblák nemcsak a produktumokat gyűjtik össze, hanem a tanulói önreflexiót és a mentorok folyamatos iránymutatását is dokumentálják, erősítve ezzel az önszabályozást és az érzelmi kötődést a tanulási folyamathoz.

Előadásunk bemutatja, hogyan támogatják a digitális technológiák a tehetség korai azonosítását, az egyéni tanulási utak kialakítását és a személyre szabott mentorálást. Gyakorlati példákon keresztül (pl. tanulói szoftveres önértékelés: Socrative, Redmenta; adaptív tartalomkezelés: Edpuzzle; digitális portfóliók: Google Drive, Padlet; mentor–tanuló kapcsolattámogató eszközök: Zoom, Teams) szemléltetjük, miként építhetők be ezek az eszközök a tehetséggondozó programokba, és milyen társadalmi hatásokkal járhat a tehetségfejlesztés digitalizációja.

Kulcsszavak: tehetséggondozás, digitális tanulási környezet, oktatástechnológia, személyre szabott tanulás, digitális portfólió, mentorálás és önszabályozás

Author(s) / Előadó(k):

Kalmár Laura és Zority Lea

Title / Cím:

*A SZÜLŐI MINDSET SZEREPE A TANULÁSI ZAVARRAL KÜZDŐ
(SNI STÁTUSZÚ) TANULÓK TANULMÁNYI EREDMÉNYESSÉGÉBEN*

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 14.30-14.40

Abstract / Absztrakt:

Kutatásunkban arra a kérdésre kerestünk választ, befolyásolja-e a szülők gondolkodásmódja gyermekük iskolai megfelelését, illetőleg tanulási problémáit. Alap hipotézisünk az, hogy az SNI (tanulási zavarral küzdő diákok) és nem SNI státuszú tanulók szüleinek mindsetje között jelentős eltérés mutatkozik, magasabb számban vannak közöttük olyanok, akik rögzült (fixed) mindsettel rendelkeznek. Megmutatkozik ez az intelligenciáról alkotott nézetek tekintetében (az intelligencia állandó, így nem a befektetett energia és a tanulási stratégia határozza meg az iskolai sikert). A kudarc tekintetében is eltérések mutatkoznak: az SNI tanulók szülei azt debilizálónak élik meg, nem facilitáló lehetőségként tekintenek rá. Feltételezésünk szerint a fixed mindsetű szülők teljesítményorientált elvárásokat tűznek gyermekük elé. A szülői kontroll mértékében is eltérés mutatkozik: az SNI státuszú gyermekek szülei kisebb számmal vesznek részt a közösen elvégzett házi feladatokban.

Kutatásunkban 100 (50 sajátos nevelési igényű gyermek szülőjének, valamint kontrollként 50 státusz nélküli gyermek szülőjének) mindsetjét vizsgáltuk meg.

A teljesítményorientáltság fokában sem tapasztaltunk eltérést a vizsgálatban résztvevő, két csoportba sorolt szülők között. Megerősítést nyert azonban, hogy az SNI státuszú gyerekek szülei inkább hajlanak a kontrolláló magatartásra. Összefüggés mutatkozott továbbá a gyermek SNI státusza és iskolai eredményessége, valamint a tőle elvárt majdani végzettség szintjének tekintetében. Az általános (intelligenciával) kapcsolatos mindset vizsgálatára a Szabó, Mihalik és Jagodics (2015) által magyarra adaptált kérdőívet alkalmaztuk. A kudarc mindset, továbbá az észlelt tudás-teljesítmény orientációt és vélt szülői támogatás-kontrollt Dweck és Haimovitz (2016) cikkében megjelent, Szikszai (2017) által belső használatra, magyarra fordított kérdőívek segítségével vizsgáltuk.

Kulcsszavak: mindset, kudarc mindset, sajátos nevelési igény, tudás versus teljesítmény orientáltság, kontrolláló versus támogató szülői viselkedés

Author(s) / Előadó(k):

Karap, Bálint

Title / Cím:

*THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION
AND PHYSICAL EDUCATION: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES*

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.00-11.10

Abstract / Absztrakt:

In recent years, Artificial Intelligence (AI) has gradually become part of everyday life and is expected to become as indispensable as the internet is today within a few decades (Dietz, 2020). The use of AI in education is not a new phenomenon, but generative systems based on large language models, such as ChatGPT, have recently received particular media attention (Horváth, 2023).

My goal is to show how these tools can be used in education, particularly in various areas of physical education, and how a connection can be established between technological innovations and pedagogical practice. The general theoretical framework is provided by the literature: Russell and Norvig (2020) emphasize the basic principles of AI, while Holmes et al. (2022) emphasize the importance of ethical considerations in the use of AI in education, especially in relation to teacher competencies. Selwyn (2022) urges caution regarding the future of education. According to Karap et al. (2025), the majority of teachers have a positive attitude towards AI, especially in the areas of lesson preparation and information gathering. In contrast, another study reports that while teachers of students with special educational needs (SEN) see significant support in AI for personalized development, physical education teachers consider the application of AI less relevant in practice.

Based on research published in recent years, AI can be grouped into three main areas of research: adaptive and personalized learning, human-AI interactions, and the use of AI-generated educational data (Bozkurt et al., 2021). In addition, two main paths emerge in the curriculum vision: generative content creation and predictive algorithm-based coordination (Celik et al., 2022). These results emphasize that the integration of AI into education, especially in the field of physical education, offers new opportunities for personalized learning and increased efficiency, but at the same time, it is essential to consciously prepare teachers, ensure their ethical reflection, and promote the conscious use of technology. We recommend that the responsible and educationally tailored use of AI tools be included as a separate topic in teacher training and continuing education programs.

Author(s) / Előadó(k):

Kecskeméti-Székely Katalin Zsuzsa, Fejes Adrienn és Szebeni Rita

Title / Cím:

*KISGYERMEKNEVELÉSBE ÁGYAZHATÓ MÓDSZERTANI LEHETŐSÉGEK
VIZUÁLIS MŰVÉSZETEK ÁLTAL*

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.10-17.20

Abstract / Absztrakt:

Előadásunk témája az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem BrEKKEncs Napközi Gyermeke felügyeletében megvalósult vizuális módszertani műhely tapasztalatainak összegzése. Az Egyetemen 2024 októberétől működő ellátási forma az egyetemi polgárok gyermekeinek biztosít szakszerű ellátást a Campuson. Elhelyezkedéséből adódóan több szakmódszertani kurzus szempontjából elsődleges tapasztalati forrásként szolgál. A csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszakos hallgatók bevonásával zajlott műhelymunkának egyik alaptétele, hogy kisgyermekkorban a vizuális tevékenység kötetlen, készségek kibontakozását segítő, elvárásoktól mentes, szabadon történő cselekvésre irányuló cselekedtetés, mely az értelmi, esztétikai fejlődést támogatja. Különböző tevékenységformák felfedezését elősegítendő, felkínálás által történő pozitív élményszerzést célzó tevékenység gyakorlása (GYÖNGY, 2015). Ennek megalapozásához a fejlődéslélektani, bölcsődepedagógiai és szakmódszertani elméleti ismeretek birtokában a hallgatók alkalmazták a bölcsődei pedagógiai tervezés (Golyán, 2024) kulcselemeit, melyek oktató általi támogatása, nyomonkövetése és közös értékelése kiegészült a hallgatópárok visszajelzéseivel. A módszertani műhelygyakorlatokban megjelenő kompetenciafejlesztés a vizuális nevelés eszközével lehetővé teszi a hallgatói sajátélményű tapasztalatszerzést, a pedagógus célkitűzés, tervezés, megvalósítás és értékelés lépéseinek támogatás melletti gyakorlását, mellyel elsőkézből, biztonságot nyújtó szakmódszertani keretek között tudnak felkészülni hivatásukra. A műhely kereteiben zajló csoportos és páros gyakorlatok kommunikációját átszövő visszajelzések hozzájárultak az csoport tagjainak szakmai gyakorlatának gyarapodásához és az egyének reflektív gondolkodásához (Gyöngy, 2021).

Author(s) / Előadó(k):

Kinczel Antonia

Title / Cím:

*AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD SAJÁTOSSÁGAINAK VIZSGÁLATA
SPORTTUDOMÁNYI HALLGATÓK KÖRÉBEN*

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.20-11.30

Abstract / Absztrakt:

A sporttudományi hallgatók egészségmagatartásának vizsgálata különösen releváns, hiszen ők a jövőben nemcsak saját szakmai tevékenységükben, hanem példamutatásukkal is hozzájárulhatnak az egészségtudatos életmód terjesztéséhez. Kutatásunk célja annak feltárása volt, hogy a sporttudományi képzésben részt vevő egyetemisták milyen mértékben és formában alkalmazzák a mindennapjaikban az egészséges életmód alapvető elemeit, mint például a rendszeres testmozgás, a kiegyensúlyozott táplálkozás, a megfelelő pihenés és a káros szenvedélyek kerülése. A vizsgálat során kérdőíves adatgyűjtést alkalmazok, amelyben feltérképezésére kerültek az előbb említett témakörök. Az eredmények hozzájárulhatnak olyan egészségfejlesztő programok kidolgozásához, amelyek nemcsak a hallgatók, hanem a szélesebb egyetemi közösség életmódját is pozitívan befolyásolhatják.

Author(s) / Előadó(k):

Kinczel Antonia

Title / Cím:

DIGITÁLIS VILÁGBAN AKTÍVAN: HOGYAN SPORTOL A Z GENERÁCIÓ?

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.30-11.40

Abstract / Absztrakt:

A Z generáció a digitális technológia és az online közösségek világában szocializálódik, ami jelentős hatással van sportolási szokásaikra és az aktív életmódhoz való hozzáállásukra. Jelen tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a digitalizáció milyen módon alakítja e nemzedék sporttevékenységeit: mely szabadidős formák biztosítanak számukra valódi kikapcsolódást, milyen szerepet tölt be a sport mindennapjaikban, valamint tervezik-e, hogy hosszú távon is fontos helyet adjanak neki életükben. Az eredmények rávilágíthatnak arra, hogyan lehet a sportot vonzóbbá és könnyebben elérhetővé tenni a Z generáció számára mai, digitális világunkban.

Author(s) / Előadó(k):

Király, Krisztina

Title / Cím:

*EXPLORING THE POTENTIAL OF LARGE LANGUAGE MODELS
IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING*

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.10-16.20

Abstract / Absztrakt:

The objective of the presentation is to contribute to the ongoing discourse on the role of generative AI in foreign language teaching. Given the expectations of 21st-century learners – who increasingly seek flexible and technology-enhanced approaches – the effective use of AI in language education has become particularly significant. Preliminary observations suggest that combining instructor-led classes with AI-assisted, personalised practice can foster a deeper awareness of language, boost learner confidence and encourage sustained motivation.

In light of the recent advancements in large language models (LLMs) it is beneficial to explore their potential integration into foreign language instruction. The present study investigates LLMs devoid of communication interface and language teaching skills, which, following a process of refinement, will function not as general chatbots, but as tutors. Since they can be fine-tuned to provide tailored feedback, adaptive practice opportunities, and real-time conversational simulations, we examine how they can enhance in-depth learning and learner performance.

The presentation also outlines practical strategies for incorporating LLM-driven activities into conventional classroom teaching and describes how they can be used to address diverse learner needs and support different proficiency levels. Importantly, this approach also aligns with broader efforts to strengthen digital literacy within higher education.

Keywords: AI-assisted language teaching, digital literacy, higher education, large language models, personalised learning

Author(s) / Előadó(k):

Klement Mariann

Title / Cím:

ÁTFOGÓ GYERMEKVÉDELMI FEJLESZTÉS
AZ EGRI GÁRDONYI GÉZA CISZTERCI GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUMBAN
– EMBERI MÉLTÓSÁG CSOPORT MŰKÖDTETÉSE

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.20-11.30

Abstract / Absztrakt:

Pedagógiai munkánk során az a tapasztalat, hogy már több évtizede a pályán lévő pedagógusok is egyre kiszolgáltatottabbnak, eszköztelenebbnek érzik magukat. Nem tudnak jó válaszokat arra a megváltozott helyzetre, hogy a gyerekeknek és a szülőknek is vannak jogaik, nehezen tartják határaikat, miközben tanárként – néha úgy tűnik – már semmihez nincs joguk. Az emberi méltóság megőrzése és a konfliktusok tudatos, resztoratív pedagógiai kezelése elengedhetetlen nevelési eszköz. Egyben kihívás is az iskola számára, hogy – felgyorsult s egyre személytelenebb világunkban, ahol fontos a verseny, és az együttműködés, – olyan személyiségeket neveljen, akik a teljesítmény mellett egyaránt figyelmet fordítanak a közösség érdekeire is. A tudáson túl, példát kell állítania az élet minőségének megbecsülésére, az élet és emberi méltóság tisztelésére.

Az alábbi idézet az Európai Charta dokumentumból is azt mutatja, hogy mennyire fontos témával állunk szembe: „Az iskolaközösség minden tagjának joga van a biztonságos és békés iskolai élethez. Mindenkinél kötelessége hozzájárulni a pozitív, tanulásra serkentő és a személyiségfejlődését elősegítő iskolai környezet megteremtéséhez.” (Európai Charta a Demokratikus és Erőszakmentes Iskoláról, 2004)

A pedagógusként nem mehetünk el szavak, de leginkább tettek nélkül ezek mellett a sorok mellett. Mindezek fényében az egri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégiumban átfogó gyermekvédelmi fejlesztést kezdeményeztünk.

A katolikus iskolaként számunkra irányadó, a Gravissimum Educationis kezdetű zsinati dokumentum, mely szerint feladatunk megteremteni az „Evangéliumi szabadság és szeretet légkörét az iskolai közösségben”. Mindezt abban a hitben és meggyőződésben, hogy az iskolánkban ránk bízott gyermekek mindannyian Isten képmásai, kiemelt feladatunknak tekintjük a gyermekek védelméről való gondoskodást.

A gyermekvédelmi fejlesztés célja, az iskolánkban jogviszonnyal rendelkező gyermekek, tanulók zavartalan testi, lelki, érzelmi és mentális fejlődésének biztosítása, a számukra biztonságos környezet kereteinek kialakításával, a veszélyekkel szembeni védelmi háló kialakításával, illetve gyermekvédelmi protokoll megsértőivel szembeni világos, következetes eljárásrend biztosítása.

A gyermekvédelmi protokoll megalkotásával célunk, hogy az intézmény olyan biztonságos helyé váljon, melyben az evangéliumi szabadság és szeretet uralkodik, és minden ember teremtettségéből adódó méltóságát tisztelőbben tartják.

További cél, hogy a protokoll által minden gyermek számára megkülönböztetés nélkül garantálja a gyermeki jogokat, a gyermeki jogok valódi érvényesülését és azok védelme érdekében hatékonyan járjon el.

A biztonságos és megtartó iskolai környezet kialakítása és megőrzése érdekében a fókusz, az egymás emberi méltóságát teljes körűen tiszteletben tartó, egymásra odafigyelő és egymás határait érteni akaró intézményi kultúra kialakításán van.

Nem csupán az esetkezelésen van a hangsúly, hanem a bántalmazások és határátlépések megelőzésén, egy olyan szemléletformáló folyamat keretein belül, amelynek eredményeképpen létrejön az emberi méltóság tisztelete.

A Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium az intézmény fenntartójának törekvéseivel összhangban, az iskolai közösség valamennyi tagjának az emberi méltóság védelmére, a felmerülő panaszok meghallgatására és a bántalmazások, visszaélések elsődleges kivizsgálására Emberi Méltóság Csoportot hozott létre.

Cél, az intézménybe járó gyermekek, tanulók, illetve a kiszolgáltatott személyek védelme, biztonságuk megőrzése és annak elősegítése.

A csoport resztoratív szemléletben kezeli a felmerülő vitás helyzeteket, fellép az iskolai agresszió a kortársbántalmazás, bullying ellen és alkalmazza a Békés Iskola program elemeit. Alapelvünk, hogy iskolánkban a bántalmazás semmilyen formája nem megengedett, a bullying minden esetben következményekkel jár. A hatékony munka érdekében az egész tantestület 4 napos szemléletformáló tréningen vett részt, ami elősegíti a közös gondolkodást és a szakszerű beavatkozásokat.

A csoport, munkájával hozzájárul az eredményes és hatékony intézményi prevencióhoz is, ennek részeként gyermekvédelmi preventív tevékenységeket, képzéseket szervez, erre javaslatot tesz, kapcsolatot tart az intézményt látogató szociális segítőkkel, együttműködik az intézmény pedagógusaival, különös tekintettel az osztályfőnökökre és együttműködik az iskolapszichológussal.

Napjainkban, az egyre összetettebb pedagógusi feladatainak köszönhetően, az iskolák bizonyulnak legjobb színtereivé az erőszakos vagy deviáns viselkedés megakadályozásának, miközben mintázhatják az egészséges, humánus konfliktusrendezési módokat, a szociális felelősségvállalást. Itt működhetnek együtt mindazok, akik befolyásolni és támogatni tudják a gyerekeket, beleértve a kortársakat, családokat, tanárokat, szakembereket (Morrison 2001). Ezért, a resztoratív technikák alkalmazásával az iskolai élet a minőségi kapcsolatokról, a támogató közösségek kiépítéséről kell hogy szóljon, melyben a bántó vagy sértő viselkedést nem nézik el, hanem a következmények felvállalását és a változtatást, a jóvátételt és kapcsolatok helyreállítását segítik elő az emberi méltóság megőrzésével.

Kulcsszavak: gyermekvédelem, emberi méltóság, határátlépés, bántalmazás, resztoratív szemlélet

Author(s) / Előadó(k):

Kós Benedek Tibor

Title / Cím:

A SZORONGÁS SZEREPE A SPORTOLÓK TELJESÍTMÉNYÉBEN.

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.30-10.40

Abstract / Absztrakt:

A sportolók teljesítményét befolyásoló pszichés tényezők közül az egyik legjelentősebb a szorongás. A szorongás, mint pszichológiai állapot természetes velejárója a teljesítményhelyzeteknek, azonban intenzitásától és megélési módjától függően pozitív vagy negatív irányba is befolyásolhatja az eredményességet. Az előadás célja a szorongás és sportteljesítmény közötti összefüggések átfogó bemutatása, különös tekintettel a versenyszorongás típusaira, hatásmechanizmusaira, valamint a megelőzés és kezelés lehetőségeire.

A szakirodalmi áttekintés és empirikus vizsgálatok alapján megkülönböztetjük az állapotszorongást (state anxiety) és a vonásszorongást (trait anxiety), illetve a szorongás kognitív (pl. aggodalom, negatív gondolatok) és szomatikus (pl. izzadás, szívdobogás) komponenseit.

A szorongás teljesítményre gyakorolt hatása multidimenzionálisan értelmezhető: egyrészt közvetlen módon (pl. figyelemzavar, izomműködés zavara), másrészt közvetett módon (pl. negatív önértékelés, kiegész veszélye) hat. A kognitív szorongás elsősorban a döntéshozatali és helyzetfelismerési folyamatokat akadályozza, míg a szomatikus szorongás a motoros kivitelezés hatékonyságát csökkenti. Kiemelt jelentőségű ezért a pszichés állapot tudatosítása és kezelése, különösen a kiélezett versenyhelyzetekben, ahol a teljesítményélesség és mentális stabilitás kulcsszerepet kap.

Az előadás során kitérek a leggyakrabban alkalmazott pszichológiai intervenciók technikákra – mint például a relaxáció, imagináció, légzésszabályozás, kognitív átkeretezés, valamint a figyelemfókuszálás – melyek célja a sportoló szorongásélményének csökkentése vagy optimalizálása. Továbbá bemutatjuk a mentális edzés és a szorongáskezelés integrációját az edzésfolyamatba, amely hosszú távon nemcsak a versenyteljesítményt, hanem a sportoló jóllétét és motivációját is javíthatja.

Összegzésül elmondható, hogy a szorongás kettős szerepet játszik a sportteljesítmény alakulásában. A sikeres szorongáskezelés nem a szorongás teljes kiiktatását, hanem annak kontrollálását és a sportoló számára előnyös szintre hozását célozza. A sportpszichológiai támogatás ezért elengedhetetlen része kell legyen a professzionális és amatőr sportolók felkészítésének is. Az előadás tudományos alapokon nyugvó gyakorlati megközelítéssel kíván hozzájárulni a sportolók mentális támogatásának fejlesztéséhez és a versenyhelyzetekben való hatékony szerepléshez.

Author(s) / Előadó(k):

Kós Nóra

Title / Cím:

A KÖTŐDÉS HATÁS A GYERMEK SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSRE

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.20-10.30

Abstract / Absztrakt:

A gyermekkor egyik legmeghatározóbb pszichológiai folyamata a kötődés kialakulása, amely alapvetően formálja a gyermek érzelmi, szociális és személyiségbeli fejlődését. A kötődésmélelet – különösen John Bowlby és Mary Ainsworth munkássága nyomán – mára a fejlődéslélektan és a neveléstudomány megkerülhetetlen elméleti és gyakorlati keretévé vált. Az előadás célja a kötődési kapcsolatok típusainak, kialakulásának, valamint hosszú távú személyiségfejlesztő hatásainak áttekintése, különös figyelemmel a gyermekek érzelmi biztonságára, szociális kompetenciáira és önszabályozó képességeire.

A korai kötődés elsődleges gondozóhoz (többször az anya vagy más állandó gondozó személy) való érzelmi kapcsolódást jelent, amely biztonságos érzelmi bázisként szolgál a világ felfedezéséhez. A biztonságos kötődés kialakulását az érzékeny, következetes, válaszkész szülői viselkedés támogatja, míg a bizonytalan vagy dezorganizált kötődési mintázatok gyakran a negligens, inkonzisztens vagy traumatizáló környezeti tényezők hatására alakulnak ki. A korai kötődési élmények lenyomata nem csupán a gyermekkorban, hanem a felnőttkori interperszonális kapcsolatokban és önértékelésben is nyomon követhető.

A kutatások egyértelműen alátámasztják, hogy a biztonságosan kötődő gyermekek nagyobb érzelmi stabilitással, magasabb empátiás készséggel, jobb stresszkezeléssel és pozitívabb énképpel rendelkeznek. Emellett könnyebben alakítanak ki egészséges kortárskapcsolatokat, kooperatívabbak és önállóbbak is, ami kulcsszerepet játszik az iskolai beilleszkedésben és tanulási motivációban. A bizonytalan vagy dezorganizált kötődés ezzel szemben fokozott kockázati tényezőt jelent különféle pszichés nehézségek – például szorongásos zavarok, viselkedési problémák, kötődési zavarok – kialakulására.

Az előadás külön hangsúlyt fektet arra, hogy a kötődés nem statikus, hanem fejlődőképes kapcsolat, amelyre a gondozói attitűdön túl a társadalmi környezet, a családi dinamika, a krízishelyzetek és az intézményi nevelés is hatást gyakorolhat. A nevelési gyakorlatban ezért kiemelten fontos az érzelmi biztonságot nyújtó környezet kialakítása, a következetes jelenlét, valamint a gyermek szükségleteire való érzékeny reagálás.

Összegzésképp elmondható, hogy a kötődés minősége alapvető determinánsa a gyermek személyiségfejlődésének. A biztonságos kötődésre épülő nevelési környezet nemcsak a pszichés egészség, hanem a társadalmi beilleszkedés és a későbbi felnőttkori kapcsolatok alapja is. A preventív szemléletű, kötődésre épülő nevelés hozzájárul a gyermekek harmonikus fejlődéséhez és lelki jóllétéhez, amely hosszú távon egészségesebb társadalmi működést eredményezhet.

Author(s) / Előadó(k):

Kósa Andrea

Title / Cím:

*A SZÁMOK ÚTVESZTŐJÉBEN: KOCKÁZATI ÉS VÉDŐ TÉNYEZŐK
A KORAI MATEMATIKAI FEJLŐDÉSBN
– LONGITUDINÁLIS ADATOK A MATEMATIKAI NEHÉZSÉGEK DINAMIKÁJÁRÓL*

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.10-16.20

Abstract / Absztrakt:

A matematikai nehézségek korai diagnózisa kulcsfontosságú a tanulók fejlődési útvonalaának megértése és a megfelelő oktatási intervenciók tervezése szempontjából. A diagnózis megbízhatósága ugyanakkor attól függ, hogy a nehézségek mennyiben mutatnak stabilitást az iskolai évek során, illetve mely matematikai készségek tekinthetők védő vagy kockázati tényezőeknek.

Kutatásunk három mérési hullámban (előkészítő, második és harmadik osztályban) követte 142 tanuló matematikai teljesítményét. Az előkészítő osztályban a TEMA-3 standardizált tesztet, a későbbi mérési pontokon pedig curriculum-alapú matematikai tesztet alkalmaztunk, amely az aritmetikai fluenciát, a számfogalmakat, a számítási műveleteket és a problémamegoldást mérte. A tanulók teljesítménye alapján három diagnosztikai kategóriát különítettünk el: matematikai nehézséggel küzdők, tipikus teljesítményt nyújtók és tehetséges diákok csoportját.

Az eredmények a diagnózis mérsékelt stabilitását mutatták. Az előkészítő osztályban nehézséggel küzdő tanulók jelentős része a második osztályra teljesítménynövekedést mutatott, ugyanakkor a harmadik osztályra visszakérült eredeti diagnosztikai kategóriájába. Ez arra utal, hogy a fejlődési pályák nem lineárisak, a korai javulás pedig sok esetben átmeneti. A tartósan alacsony teljesítmény ugyanakkor már az iskolakezdetkor is jól azonosítható volt.

A kockázati és protektív tényezők vizsgálata rámutatott, hogy a számolási készség, a numerikus alfabetizáció és a számfogalmi tudás védő szerepet töltenek be, elősegítve a stabilabb fejlődést. Ezzel szemben a szám-összehasonlítás és a számítási fluencia hiányosságai tartós kockázati tényezőként jelezték előre a matematikai nehézségek fennmaradását.

A három éven átívelő longitudinális adatok alapján a matematikai nehézségek diagnózisa nem statikus állapotként, hanem dinamikus, változékony fejlődési folyamatként értelmezhető. Az eredmények arra utalnak, hogy a diagnosztikus kategóriák stabilitása mellett kiemelt jelentősége van a készségprofil feltárásának, valamint a védő tényezők célzott erősítésének. Az oktatási gyakorlat számára mindez azt jelzi, hogy a korai szűrés és a fejlesztő programok hatékonysága akkor növelhető, ha a beavatkozások a kockázati tényezők csökkentése mellett a protektív készségek tudatos fejlesztésére is épülnek.

Author(s) / Előadó(k):

Kovács Boglárka és Mező Katalin

Title / Cím:

*AZ INTELLEKTUÁLIS KÉPESSÉGZAVARRAL ÉLŐ SZEMÉLYEK ESETÉBEN MEGJELENT,
A SZERELEM ÉS PÁRKAPCSOLAT TÉMAKÖRÉBEN VÉGZETT
HAZAI ÉS NEMZETKÖZI VIZSGÁLATOK SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉSE*

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.40-17.50

Abstract / Absztrakt:

Az előadás célja azon szakirodalmi háttér bemutatása, melyek az enyhe és mérsékelt intellektuális képességzavarral élő személyek szerelmeivel, valamint párkapcsolataival foglalkoznak. A teoretikus alapok megteremtése egy, a témában folytatott empirikus kutatáshoz járul hozzá, mely arra irányul, hogy megismerjük a két populáció szerelmi,-és párkapcsolatainak jellemzőit, nehézségeit; összehasonlításokat végezzünk, egymással és a többségi kortársaikkal, valamint meghatározzuk a segítségnyújtás lehetséges pontjait a szakemberek és családtagok részéről. Az előadásban bemutatott témában azon szakirodalmak kerültek elemzésre, melyek az atipikus populáció kapcsolataival foglalkoznak, zömében a párkapcsolatokat, és azon belül is a szexuális nevelést és prevenciót veszik górcső alá (pl. Farkas és Jávor, 2021; Forrai, 2003; Zolnai, 2001).

A vizsgálat során szisztematikus dokumentumelemzést tervezünk elvégezni, mely jelenleg a dokumentumgyűjtés és az egyszerű tartalomelemzés szintjén áll. A dokumentumelemzéshez a 2000-2025 között, a témában íródott szakirodalmak kerülnek a vizsgálat fókuszába. A szakirodalom gyűjtés során a vizsgálat jelenlegi fázisában 16 hazai szakirodalom feldolgozására került sor.

Az eddigi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy az enyhe intellektuális képességzavarral érintett fiatalok a tipikusan fejlődő társaikhoz hasonlóan képesek hosszútávú szerelmi kapcsolatok kialakítására, azonban nehézségekbe ütközhetnek a kommunikáció, a problémamegoldás terén (Farkas és Jávor, 2021; Forrai, 2003; Farkasné 2022). A mérsékelt intellektuális képességzavarral érintett fiatalok esetében pedig inkább a rövidtávú, több és felületesebb, baráti jellegű kapcsolatra hasonlító szerelmi kapcsolatok kialakulása fordul elő gyakrabban (Hatos, 2000; Hatos, 2012).

A dokumentumfeldolgozás alapján megállapítható, hogy meglehetősen kevés a témában íródott hazai szakirodalom, ezért a vizsgálatot a nemzetközi szakirodalmak feldolgozásának szintjére is ki kell terjeszteni, mivel elavultnak tűnik az a nézőpont, miszerint az intellektuális képességzavarral élő személyek ne lennének képesek hosszútávú és bensőséges szerelmi kapcsolatok kialakítására.

Author(s) / Előadó(k):

Kovacs, Zoltán-János and Dejić-Carfiš, Daniel

Title / Cím:

BRIDGING THE GAP:

A SURVEY-BASED STUDY OF TRANSLATION TRAINING AND INDUSTRY EXPECTATIONS

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.00-16.10

Abstract / Absztrakt:

The rapid advancement of translation technologies is reshaping the skillset required for new graduates to succeed in the professional translation market. This presentation investigates the evolving gap between academic training and industry expectations by analyzing the nature and extent of competence mismatches. Drawing on survey data, the study examines the experiences of recent graduates, freelance translators, and translation agencies, alongside the curricula of higher education institutions offering translation programs.

This research is part of a broader project focused on translation quality assessment and post-editing skills in the context of increasing reliance on machine translation. The data collected explores key areas such as technical proficiency, professional competencies, and the integration of emerging technologies. Participants were also invited to contribute open-ended feedback, which will inform the refinement of the questionnaire for future data collection phases.

The presentation highlights the need for a dynamic and responsive academic framework that aligns more closely with the realities of the translation industry, ensuring that graduates are equipped with both foundational and market-relevant skills.

Author(s) / Előadó(k):

Lampek Sz. Bettina

Title / Cím:

JÁTEKOSAN A TUDÁS FELÉ

– A TANULÁSELMÉLETEK ÉS A JÁTSZVA TANULÁS KAPCSOLATA

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 15.10-15.20

Abstract / Absztrakt:

A 21. századi oktatás egyik kiemelt kihívása a tanulói motiváció fenntartása és a tanulási folyamat élményszerűvé tétele (Vekety, 2022). A társasjátékok pedagógiai alkalmazása egyre nagyobb figyelmet kap, mivel képesek a tanulást játékos, interaktív és közösségi élménnyé alakítani (Lannert, 2023). Az előadás áttekinti a főbb tanuláselméleteket – a konstruktivizmust, a szociokulturális elméletet, a flow-elméletet és a behaviorizmust –, és bemutatja, hogyan integrálhatók ezek a keretek a társasjáték-pedagógiába. Az elemzés rámutat, hogy a társasjátékok egyszerre támogatják a kognitív, szociális és érzelmi kompetenciák fejlődését, miközben motiválják a tanulókat és elősegítik az aktív részvételt (Wojtasiński és mtsai, 2025).

A konstruktivista megközelítés szerint a tanulás aktív folyamat, amelyben az egyén saját tapasztalataira építve konstruálja az új ismereteket. A társasjátékok lehetőséget adnak a tapasztalati tanulásra, a stratégiák kidolgozására és a hibákból való fejlődésre, valamint hozzájárulnak a metakognitív készségekhez (Kolb, 1984; Horn és mtsai, 2012). A szociokulturális elmélet Vygotszkij nyomán kiemeli a társas interakciókat, amelyek a játékhelyzetekben természetes módon jelennek meg, és segítik a tanulókat új készségek elsajátításában.

A flow-elmélet (Csíkszentmihályi, 1990, 2004) a tanulás optimális állapotát írja le, amikor a kihívás és képesség egyensúlyban van, így a tanuló örömmel és elmélyülten vesz részt a tevékenységben. A társasjátékok azonnali visszajelzést, világos szabályokat és kreatív döntési helyzeteket kínálnak, ezáltal alkalmasak a flow kialakítására (Engeser & Rheinberg, 2008). A Dixit társasjáték az asszociatív gondolkodást és kreativitást, a Pandemic társasjáték pedig a kooperatív problémamegoldást támogatja (Santos és mtsai, 2018; André & Miranda, 2014; Lisk és mtsai, 2012; Lim & Seet, 2021; Shank, 2018).

A behaviorizmus a tanulást külső megerősítéseken keresztül értelmezi (Skinner, 1953). A társasjátékok egyértelmű visszajelzései és jutalmazási rendszere a sikeres stratégiák ismétlésére ösztönöznek (Gee, 2003; Schunk, 2012; Pope, 2021). A Møbee játék példája jól mutatja a stimulus–válasz mechanizmust, amely a figyelmet és reakcióidőt fejleszti (Ágoston, 2023; Hegedűs, 2024).

Összességében az előadás rávilágít arra, hogy a társasjáték-pedagógia hatékonyan integrálja a tanuláselméletek alapelveit, gyakorlati terepet biztosítva azok megvalósítására. A Catan, a Timeline, a Dixit vagy a Pandemic különféle kompetenciákat fejleszt, miközben fenntartja a motivációt és élményszerű tanulást kínál (György és mtsai, 2024; Smith, 2023). A játék során a tanulók aktívan alakítják tanulási folyamataikat, hibáikból tanulnak, és társas interakciókon keresztül fejlődnek. Ez nemcsak az ismeretszerzés hatékonyságát növeli, hanem hozzájárul a 21. században elvárt készségek – kreativitás, problémamegoldás, kommunikáció, együttműködés – fejlesztéséhez. A társasjáték-pedagógia így nem kiegészítő módszer, hanem átfogó pedagógiai megközelítés, amely a jövő oktatásának ígéretes irányát jelenti (Teréz, 2009; Smith, 2023).

Author(s) / Előadó(k):

Láng Éva és Antal Katalin

Title / Cím:

MÓDSZERTANI LEHETŐSÉGEK ÉS JÓ GYAKORLATOK
A TESTNEVELŐK KÉPZÉSÉBEN: ZENÉS-TÁNCOS MOZGÁSFORMÁK

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 14.50-15.00

Abstract / Absztrakt:

A kerettantervek pontosan meghatározzák a testnevelés tantárgy szabadon választható tartalmain belül a néptánc, aerobik és ritmikus gimnasztika (RG) elsajátítandó mozgásanyagát. Ugyanakkor a tanórai rugalmasság lehetővé teszi, hogy a testnevelő tanárok a szabadon felhasználható órakeret 10%-át táncos jellegű tartalmakkal töltsék meg. Ebben a kontextusban különösen fontosak azok a jó gyakorlatok és módszertani megoldások, amelyek támogatják a tanárokat abban, hogy a táncot és az aerob jellegű feladatokat élményszerűen és hatékonyan építhessék be az órákba.

A megváltozott tanulási stílusok, valamint a Z és alfa generáció sajátosságai új kihívások elé állítják a pedagógusokat. Ők digitális eszközökkel körülvéve nőnek fel, ezért másképp igénylik a figyelem fenntartását és az oktatás megközelítését, mint az előző generációk (Molnár & Prisztóka, 2023). Ezért szükség van olyan módszertanokra, amelyek nem csupán a tananyag hatékony átadását célozzák, hanem élményalapú tanulást is biztosítanak, motiváló környezetet teremtve a mozgás szeretetének visszaállításához. A digitális eszközök elterjedése következtében a fizikai aktivitást gyakran inaktív online játékok váltják fel (Kerres, 2022), így a gyerekek egyre inkább elszakadnak a mozgás valódi élményétől. Ezzel szemben az aktív mozgásra ösztönző videójátékok, mint a Just Dance és a Dance Revolution (DDR), új lehetőséget kínálnak a testnevelés izgalmasabbá és interaktívabbá tételére. Ezért fő célunk olyan módszertanok átadása a testnevelők képzésében, melyeket több éves táncos előképzettség nélkül is tudnak alkalmazni majd az iskolai gyakorlatukban.

A kutatás során kvalitatív módszereket alkalmaztunk, félig strukturált interjúk és nemzetközi szakirodalmi források elemzése révén. Az első interjúban egy Luxemburgban működő nemzetközi iskola testnevelő tanára mutatta be az intézmény tánctanítási gyakorlatát. A második gyakorlati módszertani megközelítés Mikó és Kovács (2023) publikációjára és az oktatóval készült interjúra épült, amely a gimnasztika és a tánc kreatív összekapcsolását vizsgálta. A harmadik interjú a Magyar Táncművészeti Egyetem egyik oktatójával készült, amely a kreatív tánc pedagógiai és pszichológiai alkalmazását mutatta be a testnevelésbe adaptálhatóan. Emellett szakirodalmi példák segítségével feltártuk a digitális táncos videójátékok testnevelési integrációjának lehetőségeit és hatásait, valamint a szimbólumrendszerekre épülő tánctanítási modellek alkalmazhatóságát (Kovács, 2020; Láng, 2025).

A vizsgálat öt fő módszertani megközelítésből vizsgálta a gyakorlati módszereket:

1. Nemzetközi iskola modellje – A tanév egy periódusa a táncra épül, amelyben tanárok képzése, videós anyagok és közösségi események támogatják a tánc tanítását. A három pillér: népek táncai, magyar szekció, valamint modern és divattáncok.

2. Gimnasztika és tánc integrációja – A Lábán-rendszer alkalmazása lehetővé teszi, hogy a gimnasztikai alapokra építve a hallgatók saját táncos koreográfiákat hozzanak létre, elősegítve kreativitásukat és mozgáskultúrájuk gazdagítását.

3. Kreatív tánc – A mozgáson keresztül az önkifejezést, testtudatot és szociális érzékenységet fejleszt, stresszoldó és személyiségformáló szerepe miatt jelentős értékkel bírhatna a testnevelésben.

4. Digitális eszközök és táncos videójátékok – A Just Dance és DDR típusú játékok aktív mozgásra ösztönzik a diákokat, miközben szórakoztatóak és motiválóak. Nemzetközi kutatások igazolják, hogy ezek a módszerek növelik a fizikai aktivitást, önbizalmat, közösségi interakciókat, valamint javítják az életminőséget és a pszichológiai jóllétet.

5. Szimbólumalapú rendszerek – Lévai Péter geometriai rendszere, Balatoni Katalin tulipános módszertana és Kovács Henrik LippoZoo eszköze a gyermekek életkori sajátosságaihoz illeszkedve egyszerűsített szimbólumokon keresztül támogatják a mozgás és tánc elsajátítását. Ezek a rendszerek játékos formában fejlesztik a mozgásmemóriát, a ritmusérzéket és a koordinációs képességeket, miközben a kulturális neveléshez is hozzájárulnak.

Az interjúk és szakirodalmi elemzések alapján a tánc és aerob jellegű tartalmak testnevelésbe való integrálása egyszerre szolgálja a mozgásfejlesztést, a kreativitás kibontakoztatását és a személyiségfejlesztést. A hagyományos néptánc és közösségi táncmodellek mellett a gimnasztika–tánc integráció, a kreatív tánc és a szimbólumalapú rendszerek új pedagógiai lehetőségeket kínálnak. Ugyanakkor a digitális generáció igényeihez illeszkedő innovációk – mint a táncos videójátékok – lehetővé teszik, hogy a tanulók motiváltabbak és aktívabbak legyenek a testnevelési órákon. A módszerek ötvözése hozzájárulhat ahhoz, hogy a testnevelők bátrabban alkalmazzák a zenét a testnevelésórán, és a tanulók ne csupán teljesítsék a kerettantervi elvárásokat, hanem valódi élményt szerezzenek a mozgásban, amely hosszú távon az élethosszig tartó fizikai aktivitás alapját képezheti.

Felhasznált irodalmak:

Kerres, M. (2022). Bildung in a Digital World: The social construction of future in education. Bildung in the digital age. Routledge

Kovács, H. (2020). A LippoZoo oktatásmódszertani eszköz ismertetése. Tanulmányok a sporttudomány köréből =Acta Universitatis de Carolo Eszterházy Nominatae: Sectio Sport, 48, 47-64.

Láng, É. (2025). A táncoktatás tartalmi és módszertani kérdései a mindennapos testnevelés keretei között. Doktori (PhD) értekezés- EKKE, Eger

Mikó, A., & Kovács, K. (2023). Gimnasztika a kreativitás fejlesztés szolgálatában. Pedagógusképzés, 22. 2, 66-81.

Author(s) / Előadó(k):

Laskay Anna

Title / Cím:

BIBLIODRAMA, IN THE SERVICE OF INTERDISCIPLINARITY

BIBLIADRÁMA, AZ INTERDISZCIPLINARITÁS SZOLGÁLATÁBAN

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.00-17.10

Abstract / Absztrakt:

Social expectations related to learning and teaching change from era to era. Today, the effectiveness of institutional education is measured by the success of further education and employment based on marketable knowledge. In addition to school-based education, self-education and lifelong learning are becoming increasingly important. Changing learning methods are leading to modifications in teaching methods. The presentation aims to demonstrate the effectiveness of Bible drama in line with these characteristics.

In the 20th century, the prevalence of alternative pedagogical paradigms promoted the use of art therapies in education. The group method developed in the second half of the century promotes personal development, resilience, and coping through the triad of self-knowledge, interaction within the group, and transcendence.

The presentation introduces bibliodrama as an innovative contemporary pedagogical method and a means of self-development. We will cover the theoretical basis of this dramatic method, which aims to provide a unique interpretation of biblical texts, its practical application, and its future uses. The presentation of the role of bibliodrama in education, pedagogical processes, and self-development will focus primarily on the situation in Hungary.

The presentation argues that the bibliodrama method can be effectively used in teaching subjects (history, literature, and theology) and in extracurricular activities (clubs, training, community building). It is another opportunity for teachers who are open to innovation.

The presentation illustrates the bibliodrama sessions held at Eszterházy Károly Catholic University. Experiences gained during group sessions will be shared. The presenter will also discuss his own experiences as a participant and leader of bibliodrama sessions.

Keywords: bibliodrama, constructivist pedagogy, innovation, interdisciplinarity, role-playing

A tanuláshoz és tanításhoz köthető társadalmi elvárások korszakonként változnak. Napjainkban az intézményi oktatás eredményességét a továbbtanulás sikeressége és a piacképes tudásnak köszönhető munkavállalás adja. Az iskolarendszerű képzés mellett egyre jelentősebbé válik az önképzés és az élethosszig tartó tanulás. Az átalakuló tanulási módok a tanítási módszerek módosulását eredményezik. Az előadás – ezen jellemzők mentén – a bibliadráma hatékonyságát kívánja bemutatni.

A XX. században az alternatív pedagógiai paradigma érvényesülése elősegítette a művészetterápiák oktatásban való használatát. A század második felében létrejött csoportmódszer az önismeret, a csoporton belüli interakció és a transzcendensre való irányultság hármasával segíti a személyiségfejlődést, a rezilienciát és a megküzdést.

Az előadásban a bibliodráma mint innovatív kortárs pedagógiai módszer és önfejlesztési mód kerül bemutatása. A bibliai szövegek egyedi feldolgozását célzó dramatikus módszer elméleti kiindulópontjától, gyakorlati alkalmazásán át, a jövőbeni hasznosulásáig jutunk. A bibliodráma oktatásban, pedagógiai folyamatokban, önfejlesztésben betöltött szerepének bemutatása leginkább a magyarországi helyzetre reflektál.

Az előadás mellett érvel, hogy a bibliodráma módszere jól hasznosítható a tantárgyi (történelem, irodalom- és teológia) oktatásban és a tanórán kívüli (szakkör, tréning, közösségépítés) tevékenységekben. Egy újabb lehetőség az innováció iránt fogékony pedagógusok számára.

A prezentáció illusztrációként bemutatja az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen működő bibliodráma foglalkozásokat. Megosztásra kerülnek a csoportalkalmakon szerzett tapasztalatok. Az előadó kitér a bibliodráma résztvevői és vezetői oldalán szerzett saját élményeire is.

Kulcsszavak: bibliodráma, bibliodráma, konstruktivista pedagógia, innováció, interdiszciplinaritás, szerepjáték

Author(s) / Előadó(k):

Lestyán Erzsébet

Title / Cím:

KOMMUNIKÁCIÓS TECHNIKÁK A SZÜLŐK ÉS A PEDAGÓGUSOK KAPCSOLATÁBAN

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.00-10.10

Abstract / Absztrakt:

A gyermek fejlődésének szempontjából rendkívül fontos a szülők és pedagógusok közötti hatékony kommunikáció. A szülők aktív bevonása gyermekek iskolai tevékenységébe nagymértékben befolyásolja a tanulók szociális, érzelmi fejlődését és tanulmányi teljesítményét. Hatékony technikák közé sorolható a nyílt kommunikáció, a visszajelzés kérése és adása, a gyakori információcserék, digitális eszközök használata, valamint a közös programok és események szervezése, amelyek erősítik a szülők aktív részvételét és bizalmát.

Author(s) / Előadó(k):

Mali, Izabella and Dejica-Carțiş, Daniel

Title / Cím:

*BRIDGING THEORY AND PRACTICE IN WEBSITE LOCALIZATION:
A COMPARATIVE CASE STUDY OF ENGLISH AND ROMANIAN INTERFACES*

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.20-16.30

Abstract / Absztrakt:

In an increasingly interconnected world, localization has become essential for businesses aiming to engage audiences across linguistic, cultural, and technological boundaries. More than mere translation, localization involves linguistic adaptation, cultural sensitivity, technical modification, and user-centered design. This presentation explores localization from both theoretical and practical perspectives through a two-part investigation.

The first part introduces localization as a multifaceted process. It defines the concept, outlines its various types, and details the steps involved, including technical considerations and common challenges. This section provides a comprehensive framework for understanding localization as a key driver of cross-cultural communication and global outreach.

The second part presents a case study comparing the English and Romanian versions of selected websites. It analyzes how structural, visual, and textual elements are adapted—or retained—to meet the expectations of Romanian users. This applied analysis illustrates how theoretical principles of localization are implemented in real-world contexts.

The presentation emphasizes two key insights: (1) localization is inherently interdisciplinary, integrating linguistic, cultural, and technical dimensions; and (2) practical analysis is essential for understanding how localization decisions influence user engagement and perception. By bridging theory and practice, this presentation offers a nuanced understanding of localization and its role in effective intercultural communication.

Keywords: intercultural website adaptation, cultural sensitivity, website localization, localization process, cross-cultural digital communication

Author(s) / Előadó(k):

Mátó-Buchholz Katalin

Title / Cím:

ELSŐ LÉPÉSEK EGY DIGITÁLIS ÉS MOZGÁSALAPÚ ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI KÍSÉRLETI PROGRAM HATÁSVIZSGÁLATÁNAK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

A kutatás egy átfogó neveléstudományi vizsgálat koncepcióját ismerteti, melynek célja az alsó tagozatos tanulók zenei alapkészségeinek – ritmus, intonáció, dallamfelismerés és zenei memória – fejlesztése egy kísérleti, digitális és mozgásalapú élménypedagógiai program, a SziMaDó keretében. A program a relatív szolmizáció kreatív, játékos megközelítésére épít, és a kodályi zenepedagógiai hagyományt ötvözi modern technológiákkal.

A kutatás hiánypótló választ kíván adni arra, hogyan integrálhatók a zenei nevelésbe olyan interaktív, multiszenzoros eszközök, amelyek egyszerre támogatják a készségfejlesztést, a tanulói motivációt és az inkluzív szemléletet. A fejlesztőprogram központi eleme egy digitális játék, amely több egymásra épülő feladatból áll. A gyerekek meghallgatnak egy rövid szolmizált dallamot, majd visszaéneklük, miközben a rendszer hangfelismeréssel elemzi az intonáció pontosságát, és vizuális, valamint auditív visszajelzést ad. Egy másik modulban a dallam ívét kézmozdulatokkal, mozgásérzékelő eszköz segítségével követik, így a zenei forma testérzékelésen keresztül is rögzül. A ritmikai rész különböző tempó- és ritmusfeladatokat kínál, amelyek a belső időérzéklet és a löktetés érzékelését fejlesztik.

A kutatás kvantitatív, kontrollcsoportos elrendezésben valósul meg, elő- és utómérésekkel, standardizált zenei tesztekkel és saját fejlesztésű interaktív feladatokkal. A célcsoportot 7–10 éves, eltérő demográfiai - és szociális háttérű tanulók (n≈200), beleértve sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek alkotják. A program hatását a zenei készségek, a tanulási motiváció, valamint a szociális kompetenciák – együttműködés, figyelem, közösséghez tartozás – fejlődése mentén vizsgáljuk.

A végleges mérőeszköz és a játék moduljai előtt pilot vizsgálat zajlik egyetemi hallgatókkal. Ennek célja a feladatok kipróbálása, a mérési protokoll finomhangolása és a digitális rendszer megbízhatóságának ellenőrzése. A hallgatói tesztelés tapasztalatai segítik a gyermekekkel végzett vizsgálat gördülékeny lebonyolítását, továbbá lehetőséget nyújtanak a motivációs tényezők és a felhasználói élmény mélyebb megértésére.

Hipotézisünk szerint a SziMaDó programban részt vevő tanulók a kontrollcsoportéhoz képest szignifikánsan nagyobb fejlődést mutatnak a vizsgált zenei részterületeken, és javulást tapasztalunk figyelmükben, együttműködésükben és tanulási motivációjukban is. Feltételezzük, hogy a digitális visszajelzések és a mozgásérzékelés különösen erős hatással lesz az intonáció pontosságára és a zenei forma tudatosítására.

A kutatás eredményei hozzájárulhatnak a zenei nevelés megújításához, a digitális pedagógiai megoldások tudatos alkalmazásához, valamint az inkluzív szemlélet erősítéséhez. A SziMaDó program olyan pedagógiai innováció, amely a 21. századi tanulók igényeire reagál, ugyanakkor megőrzi a magyar zenepedagógia értékes hagyományait.

Author(s) / Előadó(k):

Mezey, Kinga Noémi; Sógor, Csilla Zsuzsa and Murányi, Zoltán

Title / Cím:

*GAMIFICATION IN CHEMISTRY EDUCATION:
DEVELOPMENT AND IMPACT OF A DIGITAL LEARNING TOOL FOR STUDENTS*

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.30-16.40

Abstract / Absztrakt:

Several studies have demonstrated that gamification can effectively increase students' motivation and engagement in science education (Kiryakova et al., 2014; Vrcelj et al., 2023). Our results of previous research are consistent with these findings, further confirming the positive impact of game-based learning. Beyond this, our research underscores the importance of social interactions, revealing that collaborative and competitive dynamics are particularly influential in sustaining students' motivation.

Previous research conducted with a self-developed analog serious board game on electron configuration demonstrated that gamification can significantly enhance students' motivation and interest in chemistry. The findings showed that playful, competitive, and collaborative elements can create meaningful engagement with otherwise abstract scientific concepts (Mezey & Sógor, 2025). Building on this foundation, the present study investigates the potential of transferring such experiences into the digital sphere. Our hypothesis is that mobile devices, particularly smartphones, represent a highly effective medium for gamified learning, given their ubiquity and integration into students' everyday lives. The goal is to convey chemistry knowledge in a playful and visual manner, while avoiding passive screen time as the primary source of experience. Instead, digital tasks will be designed to encourage active learning and hands-on experimentation, thereby fostering deeper conceptual understanding and long-term knowledge retention.

The study consists of two main parts. First, we examine how empirical results from the electron configuration board game can be used to enhance the positive characteristics of gamification of the digital version. Specific attention is given to identifying game mechanics and motivational factors that proved effective, and to translating these elements into a digital learning environment. Many board game elements can be implemented in the virtual experience too, some examples being points, avatars, narrative context, challenges, feedback, levels. Our development approach integrates both our empirical results and evidence from existing literature (Krath et al., 2021; Yusoff et al., 2009), ensuring that the digital learning game includes proven game elements and pedagogical strategies that foster student motivation and sustained engagement.

In the second part of this study, we outline our future research and development plans, starting with the creation of a chemistry-focused digital learning game based on the 9th grade curriculum. If successful, the project will be expanded to cover additional grade levels, with the aim of providing a scalable, curriculum-wide gamified learning platform.

We aim to focus on optimal game mechanics, as it can make or break a fun and engaging learning experience (Dicheva et al., 2015; Khaldi et al., 2023). Another important aspect that will be discussed in the study is the compatibility of the application with the users, namely the students and the teachers. The platform should be accessible and easy to use for both and not depend on digital nativeness (Ateş & Garzón, 2022).

In moving from an analog to a digital format, there will be emphasis on user experience (UX) and user interface (UI) design, as these elements directly influence how learners perceive and engage with the game (Reis & Ferreira, 2022). While UI concerns the concrete visual and interactive components – such as icons, layouts, and navigation – UX encompasses the overall journey of the player, from initial curiosity to the satisfaction of mastering challenges. For educational games, a well-structured UX is crucial to ensure that gameplay feels intuitive and rewarding, while the UI must support clarity, accessibility, and immersion (Handayani et al., 2020). Drawing on insights from our earlier board game research, the digital learning application will emphasize those mechanics that were most effective for motivation and learning, embedding them within a carefully designed UX/UI framework to maximize both engagement and educational impact. By integrating prior empirical evidence with forward-looking digital design, this research seeks to contribute to the broader discourse on serious games and gamification in science education. Anticipated outcomes include a framework for chemistry-focused, gamified phone application development and a deeper understanding of how analog and digital approaches can complement each other in fostering meaningful, sustainable learning experiences.

Author(s) / Előadó(k):

Mező Ferenc, Csajbók Gábor, Szentgyörgyi Kitti Mária, Cz. Tóth Csenge Flóra, Szabó Klára,
Hegedűs Marcell, Aleva Zsófia, Bodnár Aliz és Mező Katalin

Title / Cím:

A MESTERSÉGES PSZICHOLÓGIA PEDAGÓGIAI VONATKOZÁSAI

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.00-11.10

Abstract / Absztrakt:

A „mesterséges pszichológia” (angolul: artificial psychology) első említése 1963-ban történt, és Dan Curtis nevéhez kötődik. Curtis szerint az emberi intelligencia összetettségét egy mesterséges intelligencia (MI) akkor közelíti meg, ha teljesül az alábbi három kritérium:

- 1) A mesterséges intelligencia képes önálló döntéshozatalra emberi felügyelet és beavatkozás nélkül is (új, absztrakt, illetve hiányos információk esetében is).
- 2) A mesterséges intelligencia egyrészt képes arra, hogy átprogramozza önmagát, másrészt képes programozási konfliktusainak kezelésére is.
- 3) Az 1) és a 2) kritérium előre be nem programozott és meg nem tervezett, váratlan helyzetekben is fennáll.

E fenti kritériumok bekövetkezése esetén olyan komplexitású programkód keletkezik, amelynek nem vagy nem biztonságos módon oldható meg az elemzése, módosítása, hibajavítása a hagyományos programozói, kódolói módszerekkel és eszközökkel. Ilyen esetben a létrejött komplex mesterséges intelligencia diagnosztikája, módosítása a hardveres, szoftveres megoldások mellett (vagy akár helyett) pszichológiai módszerekkel végezhető el.

Mindennek pedagógiai vonatkozásai közé tartozik a mesterséges intelligenciára irányuló pedagógiai kutatások köre, illetve a mesterséges intelligencia felhasználása a pedagógiai diagnosztika, fejlesztés, tanácsadás céljából.

Author(s) / Előadó(k):

Mező, Ferenc

Title / Cím:

THE FIRST 10 YEARS OF THE JOURNAL „SPECIAL TREATMENT”

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 10.00-10.10

Abstract / Absztrakt:

Különleges Bánásmód [Special Treatment] is an online, interdisciplinary Open Access journal run by the University of Debrecen, Hungary. The journal was established in 2014 and the Editor in Chief has been Ferenc Mező Ph.D., Katalin Mező Ph.D. has been the editor since the establishment of the journal. The journal is open to professionals and researchers working with children/young adults/adults who need special treatment.

This journal provides an opportunity for practitioners in the field to share and disseminate their pedagogical, psychological, and social experiences, ideas, and research results in connection with groups who need special treatment.

Every year four issues are published. The papers are published after a public and blind peer-reviewing procedure.

Every paper published in Különleges Bánásmód has its DOI number (Digital Object Identifier). Különleges Bánásmód [Special Treatment] is in the process of being involved in Scopus Content Selection.

Languages of the journal: Hungarian and English

URL: <https://ojs.lib.unideb.hu/kulonlegesbanasmod>

Author(s) / Előadó(k):

Mező Ferenc és Mező Katalin

Title / Cím:

THE OXIPO PROJECT:
INCREASING THE HUMAN INFORMATION PROCESSING PERFORMANCE

AZ OXIPO PROJEKT:
A HUMÁN INFORMÁCIÓFELDOLGOZÓ TELJESÍTMÉNY NÖVELÉSE

Section / Szekció: PLENÁRIS

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 15.15-15.35

Abstract / Absztrakt:

According to the OxIPO model, learning is a kind of information processing that has four main components (organizing, input, process, output):

$$\text{Learning} = \text{Organization} \times (\text{Input} + \text{Process} + \text{Output})$$

Every component is built on the basis of special abilities, motivations, and methods.

Until the year 2018, we used the OxIPO model only in the context of school learning. After 2018, we extended this model in a wider context, and we established the OxIPO-project. The mission of the OxIPO project is to increase human information processing. The OxIPO project has six subprograms:

1. OxIPO Neurobiological Subproject
2. OxIPO Ability Development Subproject
3. OxIPO Learning/Teaching Methodology Subproject
4. OxIPO Personality Development and Behavior Shaping Subproject
5. OxIPO AI Subproject
6. OxIPO Communication, relationship, and PSYWAR Subproject

Az OxIPO modell szerint a tanulás egyfajta információfeldolgozás, amelynek négy fő összetevője van (szervezés, bemenet, folyamat, kimenet):

$$\text{Tanulás} = \text{Organizáció} \times (\text{Input} + \text{Process} + \text{Output})$$

Minden összetevő speciális képességek, motivációk és módszerek alapján épül fel.

2018-ig az OxIPO modellt csak az iskolai tanulás kontextusában használtuk. 2018 után megtörtént a modell szélesebb kontextusba történő kiterjesztése, és létrejött az OxIPO projekt. Az OxIPO projekt célja a humán információfeldolgozó teljesítmény fokozása. Az OxIPO projektnek hat alprogramja van:

1. OxIPO Neurobiológiai Alprojekt
2. OxIPO Képességfejlesztés Alprojekt
3. OxIPO Tanulás/Oktatás módszertani Alprojekt
4. OxIPO Személyiségfejlesztés és viselkedésformálás Alprojekt
5. OxIPO MI Alprojekt
6. OxIPO Kommunikáció, kapcsolatok és PSYWAR Alprojekt

Author(s) / Előadó(k):

Mező Ferenc és Mező Katalin

Title / Cím:

THE HORIZON OF APPLIED PSYCHOLOGY: SPACE PSYCHOLOGY

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.40-11.50

Abstract / Absztrakt:

Space psychology is a specialized field of applied psychology that remains underrepresented in Hungary in terms of the number of researchers, as well as the quantity of related studies and publications. The aim of this presentation is to provide an overview of the foundations, history, and challenges of space psychology.

Space psychology encompasses psychological research and the provision of diagnostic, therapeutic, and counseling services in connection with objectives such as exploring psychological phenomena associated with extraterrestrial environments (outer space, spacecraft, or other celestial bodies), ensuring mental health under such conditions, supporting the success of space missions, and examining and shaping attitudes toward space missions and outer space in general. The necessity of space psychology stems from the fact that, until Yuri Gagarin's first spaceflight in 1961, all knowledge concerning the human psyche had been acquired under terrestrial environmental conditions. In significantly different environments, however, psychological functioning and responses may diverge from those observed on Earth, reflecting environment-dependent characteristics. At the same time, some psychological phenomena may prove largely environment-independent.

The development of Hungarian space psychology can be divided into relatively distinct, though unevenly long, phases, which are linked to specific events and individuals:

Phase I: 1975–1995. This period includes the selection (1977–1978), training (1978–1980), and spaceflight (1980) of the first Hungarian astronaut within the framework of the Interkosmos program, as well as the development and testing (from 1975 onwards) of the Balaton work capacity testing instrument on the first Hungarian astronaut and his cosmonaut colleagues.

Phase II: 2006–2020. This interval was characterized primarily by space-analog experiments.

Phase III: From 2021 onward (expected until 2030). Based on current information, several initiatives realized or planned during this period have significant implications for space psychology. These include: the Hungarian Space Strategy (2021–2030; Government Decree 1606/2021 [VIII. 18.], which outlines diagnostic, research, and developmental opportunities relevant to space psychology); the HUNOR—Hungarian Astronaut Program (from 2021, as established by Government Decree 1518/2021 [VII. 30.]); UNISPACE space science training programs (from 2022); and the participation of the Hungarian astronaut selected within the HUNOR program in the Ax-4 mission (2025).

Author(s) / Előadó(k):

Mező Katalin és Mező Ferenc

Title / Cím:

A KREATIVITÁS KULCSKOMPONENSEINEK (FLUENCIA, EREDETISÉG, FLEXIBILITÁS) KONCEPTUALIZÁCIÓJÁNAK ÉS OPERACIONALIZÁCIÓJÁNAK KIHÍVÁSAI: ELMÉLETI ÉS MÓDSZERTANI ÁTTEKINTÉS

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.10-10.20

Abstract / Absztrakt:

A kreativitás multidimenzionális konstruktum, amelynek empirikus vizsgálata máig számos elméleti és módszertani nehézségbe ütközik. E komplex pszichológiai jelenség kutatásában három klasszikus komponens – fluencia, eredetiség és flexibilitás – emelkedik ki, különösen a divergens gondolkodás tesztjeiben betöltött központi szerepük révén. Noha e változók központi szerepet játszanak a divergens gondolkodás mérésében, konceptualizációjuk és operacionalizációjuk során számos ellentmondással és bizonytalansággal találkozunk.

Jelen előadás célja e három változó fogalmi és módszertani problémáinak áttekintése, valamint az ezek közötti kölcsönhatások és elhatárolási nehézségek feltérképezése.

A fluencia – azaz az értékelhető válaszok száma nyitott végű kreativitási feladatokban – a kreativitáskutatás egyik legkorábban definiált és leggyakrabban alkalmazott mérőszáma. Egyes megközelítések szerint a fluencia önálló kognitív képességgént értelmezhető, míg mások inkább a kreatív válaszképzés mennyiségi alapjaként, más – minőségi – dimenziók, például az eredetiség vagy a flexibilitás előfeltételeként tekintenek rá. E megközelítések közötti különbségek alapjaiban befolyásolják a kutatási eredmények értelmezését. Ha a fluenciát pusztán a válaszadási aktivitás mérőjeként kezeljük, úgy a magas pontszám inkább a verbális gyorsaság vagy motiváció indikátora lehet, mintsem a kreativitásé. Ha viszont önálló konstruktumnak tekintjük, felmerül a kérdés, hogy milyen kognitív folyamatok támasztják alá, és ezek mennyiben különböznek más kreativitáshoz kapcsolódó képességektől. Az operacionalizáció területén a fluencia első pillantásra egyszerűen mérhetőnek tűnik: elegendő megszámolni az értékelhető válaszokat. A gyakorlati alkalmazásban azonban ez látszólagos egyszerűség. A válaszok érvényességének meghatározása, a redundáns vagy irreleváns elemek kiszűrése, valamint a nyelvi, kulturális és kontextuális sajátosságok figyelembevétele mind olyan tényezők, amelyek jelentősen befolyásolják a fluenciapontszámok megbízhatóságát és érvényességét. Különösen problémás lehet az eredmények összevetése különböző csoportok vagy egyének között, ha nem áll rendelkezésre megfelelő normatív háttér, vagy ha a válaszadási környezet nem standardizált. Bár a digitális platformok és mesterséges intelligencia alapú elemzőrendszerek új lehetőségeket nyitnak a válaszok automatikus feldolgozására, ezek validitása és kontextusérzékenysége továbbra is kérdéses.

Az originalitás (eredetiség) – vagyis az újszerűség és szokatlanság kreatív dimenziója – szintén központi szerepet tölt be a kreativitáskutatásban, mégis talán ez a komponens az, amely a legtöbb elméleti és gyakorlati

dilemmát hordozza magában. A legfőbb konceptualizációs probléma az újdonság viszonyítási keretének meghatározása. Egy válasz lehet eredeti az adott egyénre nézve, de triviális a társadalmi vagy kulturális mező szempontjából – és fordítva. Az eredetiség ezért nem tekinthető abszolút értéknek, hanem olykor viszonylagos, kontextuális jelentéssel bír. Ennek ellenére a legtöbb kreativitástesztben az eredetiség pontozása gyakorisági alapon történik: minél ritkábban fordul elő egy válasz az adott mintában, annál eredetibbnek számít. Ez a módszer azonban statisztikai, nem pedig pszichológiai vagy társadalmi szempontból definiálja az eredetiséget, és így számos félreértés forrása lehet. A kérdés, hogy az eredetiség miként válik megragadhatóvá anélkül, hogy elveszítené azt a kreatív potenciált, amely éppen abból fakad, hogy kilép a megszokott gondolkodási sémákból.

A flexibilitás – a gondolkodás irányainak és kategóriáinak váltogatására való képesség – talán a leginkább elhanyagolt és félreértett változó a divergens gondolkodást mérő változók klasszikus triaszában. Egyes szerzők a tartalmi kategóriák közötti váltást tekintik a flexibilitás fő ismérvének, míg mások a gondolkodási stratégiák változatosságában látják annak lényegét. Emellett jelentős különbség van aközött, hogy a flexibilitást laboratóriumi környezetben (in vitro), vagy valós élethelyzetekben (in vivo) vizsgáljuk. Az utóbbi ugyanis sokkal összetettebb és kevésbé kontrollálható tényezők mentén működik, ezért a teszhelyzetekben mért flexibilitás érvényessége kérdéses lehet a mindennapi kreatív problémamegoldás predikciójában. Az operacionalizáció során az egyik legfőbb probléma a válaszok kategorizálása, illetve a kategóriák közötti váltások számszerűsítése. A kategóriák kijelölése szükségszerűen szubjektív, és gyakran függ a kutató vagy pontozó előzetes ismereteitől, értelmezési keretétől. Ez különösen igaz az interdiszciplináris vagy kulturálisan érzékeny feladatokra, ahol a kategóriák merev alkalmazása torzíthatja az eredményeket. A pontozás megbízhatósága és érvényessége tehát nemcsak a módszertani eljárások precizitásán, hanem a kódolók közti egyezésen és a kategória-rendszer validáltságán is múlik. Emiatt előfordul, hogy a flexibilitást gyakran kihagyják a kreativitásteszt értékeléséből, holott elméletileg elengedhetetlen komponens a valódi kreatív teljesítmény szempontjából.

Author(s) / Előadó(k):

Mikelayi, Wumaier

Title / Cím:

THE IMPORTANCE OF CLIMATE CHANGE EDUCATION FOR UNIVERSITY STUDENTS

Section / Szekció: 10

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 14.00-14.10

Abstract / Absztrakt:

ABSTRACT

Climate change, an increasingly urgent global problem, has far-reaching consequences for human health. Global warming (GW) refers to the increase in temperature on the surface of the Earth (National Aeronautics and Space Administration, NASA, 2021). Greenhouse gases (GHGs) such as CO₂ and methane are naturally present in the atmosphere and help keep Earth's surface warm enough to sustain life (Climate Hubs, US Department of Agriculture USDA Climate Hubs, 2021). Recent and ongoing increases in the average temperature of the Earth's surface and oceans have negative environmental effects that can affect human health and life (United States Environmental Protection Agency, EPA, 2021). According to climate scientists, humans and human-made activities are the main causes of global warming (National Aeronautics and Space Administration, NASA, 2021). As rising temperatures, changing precipitation patterns, and extreme weather events become more frequent, they have many health consequences, including the spread of vector-borne diseases, respiratory problems due to air pollution, and heat-related illnesses. Other expected consequences include higher sea levels and lower drinking water levels, as well as agricultural problems leading to food shortages and economic problems (National Centers for Environmental Information, NOAA, 2022).

Understanding the direct and indirect health impacts of climate change is essential for informed decision-making. As future leaders and influencers, university students have a key role to play in promoting and managing social change and innovation. Knowledge and understanding of the health consequences of climate change can significantly influence their personal decisions and future professional practice. (Albrecht et al., 2023). Empowering university students with the knowledge, attitudes, and behaviors necessary to address and mitigate the health consequences of climate change, thereby contributing to a healthier and more sustainable future (Blanchard et al., 2023).

Keywords: climate change, students' knowledge and attitude, climate change education, strategies

Author(s) / Előadó(k):

Molnár Balázs

Title / Cím:

*A MŰVÉSZETI NEVELÉS MEGÍTÉLÉSÉNEK VÁLTOZÁSA
A TÖRVÉNYI HÁTTÉR TÜKRÉBEN*

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.50-17.00

Abstract / Absztrakt:

Magyarországon a 2010-es kormányváltás után elkezdődött egy intenzív törvényalkotói munka, amely számos területet érintett. A folyamat részeként már 2011-ben új törvény született a nevelés-oktatás szabályozására (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről), amelyet 2012-ben a Nemzeti Alaptanterv és a kapcsolódó kerettantervek módosítása követett. Mindezt a későbbiekben újabb módosítások követték, de előadásunkban a fenti időszakot tekintjük olyan korszakhatárnak, amely részben komolyabb megújítási szándékot rejtett magában, részben pedig már elég hosszú idő eltelt azóta, hogy kellő rálátásunk legyen az akkor elindult folyamatokra.

Referátumunkban arra teszünk kísérletet, hogy néhány változó mentén megvizsgáljuk a művészeti neveléssel kapcsolatos tapasztalatokat pedagógushallgatók körében. Az ok-okozati viszonyok feltárására nem vállalkozunk, de az időbeli egybeesések, együttjárások támpontot adhatnak ahhoz, hogy a jogszabályi háttér változásai mennyire lehetnek érdemlegesek a magyarországi iskolákban folyó művészeti nevelés alakulására, vagy pedig mennyire mozog a művészeti nevelés, illetve annak megítélése egyéb tényezők által meghatározott kényszerpályákon.

Előadásunk alapját egy 2024-ben, a Miskolci Egyetemen lefolytatott kérdőíves vizsgálat szolgáltatja, amely során 281 nappali és levelező tagozaton tanuló pedagógushallgató művészetekhez való viszonyát térképeztük fel. Jelen prezentációnkban a művészeti nevelés megítélésére alkalmas kérdésekre adott válaszokat elemezzük, elsősorban életkori szegmensek nyomvonalán, amely alkalmas arra, hogy szűrjük a hallgatókat az alapján, hogy általános- és középiskolai tanulmányaik mennyire estek a 2011. és 2012. évi változások utáni időszakra.

Az eredményekből az rajzolódik ki, hogy azok a hallgatók, akiknek a felső tagozatos és középiskolai tanulmányaik a 2011. utáni időszakra esnek szignifikánsan nyitottabbak a művészetek és a művészeti órák iránt. Ugyanakkor ez nem jár nagyobb elégedettséggel: az idősebb generációhoz hasonló mértékben szeretnének több művészeti órát az iskolákba és csak közepes szinten vannak megelégedve a művészeti órákon zajló tevékenységek minőségével. Mindez együttjár a reál tantárgyak komoly népszerűségvesztésével. Összességében elmondható, hogy egy, a művészetek iránt fogékony fiatal generáció került be a felsőoktatásba, ám a nyitottságuk hátterében valószínűleg nem az iskolai reformok hatásai állnak.

Author(s) / Előadó(k):

Moravec Marianna, Centeri-Baraksó Eszter és Sikolya-Kertész Kinga

Title / Cím:

A SPORT, FIZIKAI AKTIVITÁS SZEREPE

A Z GENERÁCIÓS EGYETEMISTA HALLGATÓK FENNTARTHATÓ ATTITÜDJEIBEN

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.20-10.30

Abstract / Absztrakt:

Az ENSZ 2015-ben elfogadott Agenda 2030 keretrendszerében rámutattak a sport szerepére a fenntartható fejlődés szempontjából olyan területeken, mint az egészséges életmód, jólét, minőségi oktatás, nemek-nemzetek közötti egyenlőség és békés társadalom. Így az Agenda 2030-as célkitűzései megegyeznek az olimpia céljaival. A NOB holisztikus szemlélete a 2024-es Párizsi Olimpiai játékokon a környezeti tényezőkön túl a sportolók mentális jóllétének fenntarthatóságában is megmutatkozott.

Kutatásunk fő célkitűzése, hogy feltérképezzük a zöld attitűdök és sport szerepét a hátrányos helyzetű Észak-Alföldi régió „Z” generációs egyetemi hallgatók fenntartható szokásainak gyakorlatában. Három jól elkülöníthető szakot vizsgáltunk: sport (N=170), pedagógus (de nem testnevelő) (N=176) és műszaki-agrár (N=170) szakos hallgatókat. A kérdőív összes elemszáma 509 fő (N=509) volt. A kutatás 2024 augusztus végétől októberig tartott és online Google Drive kérdőív önkéntes és névtelen kitöltésén alapult. Az elemzést SPSS Statistics 25.0 programcsomag segítségével végeztük, melyben Chi-négyzet, Kruskal-Wallis próbát, Mann-Whitney próbát és faktoranalízist alkalmaztunk. Első három hipotézisünkre nézve a kutatott „Z” generáció negatív jövőképe alapján (Steigervald, 2024) rámutatunk a „semleges spillover” jelenségére. Saját kutatási mintánkra nézve megállapíthatjuk, hogy a sport világhoz kötődő csoport nem mutat szignifikáns eltérést a minta többi részétől a fenntarthatóság kérdéskörében. Ez egyezést mutat Lenzi és munkatársai (2023) eredményeivel, ami jelzi a mai fiatal egyetemista generáció bizonytalan életkörülményeit. Vizsgálatunk novumának tekinthető a 2024-es Párizsi Olimpiaiával kapcsolatban elkészített olimpiai faktor és az azon belül kapott „zöld”, valamint „társadalmi” faktor. Általuk mutatunk rá a világszintű sportesemény/olimpia hatásának pozitív „spillover” szerepére, mely kihat az egyetemisták mentális jóllét iránti fenntarthatósági attitűdjeire, mely lehetőséget biztosít arra, hogy a sport a fenntarthatósági oktatás és tudatformálás eszközévé váljon, különösen a fiatalabb generációk körében.

A fizikális és mentális jóllét a vizsgált „Z” generáció életében meghatározó, ami szaktól, nemtől és társadalmi szinttől függetlenül is megerősíti témánk relevanciáját. Mivel ez a generáció a média világában szocializálódott, így a világhálónak központi szerepe lehet akár az ökotudatos sporteseményekbe való bevonódás szempontjából is.

Kulcsszavak: sport, környezettudatos attitűdök, „spillover” hatás, olimpiai faktor

Author(s) / Előadó(k):

Moravszki Jolán és Bernáth Ágnes

Title / Cím:

*A RAJONGÓI VISELKEDÉST MOTIVÁLÓ TÉNYEZŐK FELDERÍTÉSE
A PARASZOCIÁLIS KÖTÖDÉS RELÁCIÓJÁBAN*

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.20-10.30

Abstract / Absztrakt:

Vizsgálatom célja a rajongói viselkedést potenciálisan motiváló és fenntartó jelenségek felderítése volt. Mindezt a paraszociális kötődés relációjában kívántam megtenni. Ez a médiakitettségre hatására a nézőben kialakuló egyoldalú intimitásérzés a társas kapcsolatok mintájára szerveződik. Megjelenésében szerepet játszik az empátia, az észlelt hasonlóság (kutatásom kifejezetten az attitűdbeli hasonlóságra fókuszált) valamint az interperszonális vonzalom (fizikai, szociális és feladatra irányuló). Emellett kimutatott része a rajongói magatartásnak is. Kutatásomat erre a kapcsolatra alapoztam és azt kívántam felderíteni, hogy a paraszociális kötődés kontextusában megjelenő konstruktumok milyen módon hatnak a rajongói viselkedés kialakulására és befolyásolják annak intenzitását. A vizsgálatot angol és magyar nyelven, közösségi média felületeken terjesztett kérdőívcsomaggal végeztem, amely tartalmazott előzetesen validált kérdőíveket és saját megfogalmazású kérdéseket is a kérdéskör minél szélesebb körű értelmezése érdekében. Fókuszában olyan tizenhétéves életévüket betöltött személyek álltak, akik egy létező, nem fiktív egyén iránt rajonganak. A kutatás eredményei alapján elmondható, hogy mindegyik paraszociális kötődésben szerepet játszó interperszonális konstruktum közvetlenül is korrelál a rajongás mértékével és intenzitásával. Ennek ellenére egyik bejósoló ereje sem volt kielégítő mértékű. Ebből következik, hogy a rajongás egy összetett és sokrétű jelenség, amelyet nem lehet kizárólag interperszonális konstruktumokkal magyarázni. Hatása a rajongó egyén életére sokkal kiterjedtebb a paraszociális kötődésnél, inkább egyfajta megváltozott viszonyulásról lehet beszélni, amely hatással van az érzelmekre, a viselkedésre és a kognícióra egyaránt. Annak ellenére, hogy a vizsgált jelenségek között együttjárások figyelhetők meg, egyik sem szolgáltat kielégítő magyarázatot a rajongói viselkedésre. Ennek megértéséhez, egyéb aspektusainak felderítéséhez további kutatások szükségesek.

Author(s) / Előadó(k):

Muller Nikoletta

Title / Cím:

*A TERMÉSZETTUDOMÁNYOS GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE
ÓVODÁS ÉS KISISKOLÁSKORBAN „KÉMLAI” KÍSÉRLETEK SEGÍTSÉGÉVEL*

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.10-11.20

Abstract / Absztrakt:

„Egy éhes embernek jobban segítünk azzal, ha megtanítjuk halat fogni, mintha adunk neki egy halat.” E gondolat vezeti kutatásomat, amely az óvodás- és kisiskoláskorú gyermekek természettudományos nevelésére irányul. Vizsgálataim kimutatták, hogy a kémiai kísérletek bevezetése nemcsak felkelti a gyermekek tudományos érdeklődését, hanem fejleszti kognitív és szociális képességeiket is. Az interaktív, élményalapú tevékenységek elősegítik a megfigyelés, a következtetés és a problémamegoldás készségeinek fejlődését, miközben erősítik az együttműködést és a kommunikációt.

A kutatás célja feltárni, hogyan járulhatnak hozzá a korán bevezetett kísérletek a gyermekek tudományos gondolkodásának fejlődéséhez és a tanulás iránti belső motivációjuk erősítéséhez. Emellett kiemelt figyelmet kap annak vizsgálata, miként válhatnak a pedagógusok – különösen az óvónők és tanítók – képessé arra, hogy önállóan, biztonságosan és célszerűen építsék be a kísérletezést nevelési gyakorlatukba. A vizsgálat kvalitatív és kvantitatív módszerekkel zajlik, hosszú távon pedig célom, hogy a természettudományos tanulás a gyermeki kíváncsiságra épülve természetes és fenntartható módon épüljön be a mindennapokba.

Author(s) / Előadó(k):

Muntean Loredana és Morel Koren

Title / Cím:

*A DIGITÁLIS PEDAGÓGIA
ÉS A HAGYOMÁNYOS ZENEI NEVELÉS INTEGRATÍV MEGKÖZELÍTÉSE*

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.30-10.40

Abstract / Absztrakt:

A tanulmány célja a mesterséges intelligencia (MI) alapú szoftver pedagógiai integrációjának vizsgálata a hagyományos zenei nevelés keretében. A középpontban a Solfy program áll, amely egyszerre szolgál az iskolai zeneórákon alkalmazható interaktív taneszközként, valamint az otthoni, önálló gyakorlás támogatására. A program különlegessége az MI-alapú hangfelismerés és azonnali visszajelzés, amely a vokális készségek fejlesztését célozza differenciált, személyre szabott módon.

A hagyományos zenei pedagógia a múlt század kiemelkedő zenepedagógusainak (pl. Breazul, Cuclin, Cucu, Kodály, Orff) módszereire épül, amelyek a zenei érzékenység fejlesztését éneklés, szolmizáció, ritmusgyakorlatok és improvizáció révén valósítják meg. Ezek a megközelítések továbbra is meghatározóak a zenei nevelésben. Ugyanakkor a digitális pedagógia (Istrate, 2020) új dimenziót kínál: az oktatási folyamat tervezését, lebonyolítását és értékelését digitális környezetben, interaktív platformok, oktatásmenedzsment-eszközök és virtuális tanulási terek bevonásával.

A tanulmány egy három hónapos esettanulmányra épül, amelyben egy 14 éves tanuló felkészítése történt a zenei tagozatos középiskola felvételi vizsgájára. A vizsgálat két szakaszra tagolódott: az elsőben Kodály- és Dalcroze-módszerekre épülő hagyományos ének- és ritmusképzés zajlott, míg a másodikban a Solfy program került bevezetésre. Az adatgyűjtés közvetlen megfigyelés és a Solfy által rögzített hangfelvételek alapján történt, a fejlődés mérésére kvalitatív és kvantitatív mutatókat alkalmazva.

Az eredmények egyértelmű javulást mutattak a tanuló intonációs pontosságában, ritmusérzékében és vokális önbizalmában. A program által biztosított azonnali visszajelzés, a hibák automatikus jelzése és a sikeres próbálkozásokat kísérő jutalmazó mechanizmusok (pl. kísérőzene) motiválták a rendszeres gyakorlásra, és csökkentették a hibákhoz kapcsolódó szorongást. Az önellenőrzés lehetősége növelte a tanuló autonómiáját, hozzájárulva az önálló, célzott tanulási stratégiák kialakításához.

A kutatás igazolta, hogy a Solfy program képes kiegészíteni és megerősíteni a hagyományos zenepedagógiai gyakorlatokat. Az esettanulmány alapján a digitális pedagógiai eszközök alkalmazása nem csupán a tanulási folyamat hatékonyságát növeli, hanem új, integratív tanulási környezetet is teremt, amelyben a klasszikus és a digitális módszerek szinergiája bontakozik ki.

A vizsgálat következtetése szerint a hagyományos ének- és szolmizációs gyakorlatok és a mesterséges intelligencia alapú digitális támogatás ötvözése jelentős lehetőségeket rejt a jövő zenei nevelésében. Bár az eredmények ígéretesek, szélesebb körű empirikus vizsgálatok szükségesek a hosszú távú hatások feltárásához és az AI-technológia pedagógiai integrációjának átfogó értékeléséhez.

Author(s) / Előadó(k):

Müller Anetta és Tóth Elektra

Title / Cím:

MOZGÁS ÉS FEJLŐDÉS AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVAR ESETÉN

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.00-10.10

Abstract / Absztrakt:

Az autizmus spektrum zavar (ASD) összetett fejlődési sajátosság, amely nemcsak a kommunikáció és a társas viselkedés területét érinti, hanem gyakran a mozgásfejlődésben is kimutatható eltéréseket eredményez. A kutatások és pedagógiai tapasztalatok szerint az ASD-s gyermekek körében gyakoriak a nagymozgásokat, a finommotoros készségeket és a koordinációs funkciókat érintő nehézségek, a mozgásfejlődés késlekedése.

A bizonytalan járás, a mozgásminták aszimmetriája, az egyensúlyhiány vagy a kétoldali koordináció gyengesége mindennapos kihívást jelenthetnek számukra. A kezűgyességet igénylő tevékenységek – például az íráselőkészítő mozgások vagy az evőeszközhasználat – szintén lassabban, nagyobb támogatással sajátíthatók el. Fontos kiemelni, hogy a mozgásfejlődési eltérések sok esetben összefonódnak az érzékszervi feldolgozás zavaraiival: a túl- vagy alulérzékenység hatással lehet a testtudat, a ritmusérzék és a térbeli tájékozódás kialakulására. Mindez kihat a csoportos mozgásos tevékenységekben való részvételre is, hiszen az ASD-s gyermekek gyakran nehezebben illeszkednek a közös szabályokhoz vagy kevésbé reagálnak az utánzásra épülő tanulási helyzetekre. Az előadás célja, hogy bemutassa az autizmussal élő gyermekek mozgásfejlődésének jellegzetességeit, valamint azokat a pedagógiai és terápiás stratégiákat, amelyek elősegíthetik fejlődésüket. Külön hangsúlyt kap a korai intervenció, hiszen a mozgásfejlesztés időben történő és személyre szabott adaptációja nemcsak a motoros teljesítményben, hanem a szociális készségekben, a figyelem fejlődésében és az önállóság erősítésében is kedvező változásokat eredményezhet. Az előadásban bemutatásra kerül a primer kutatás tapasztalata, mely ezeket a mozgásrepertoárra jellemző atipikus fejlődéseket, deficiteteket mutatja be a szülők tapasztalatai alapján.

Kulcsszavak: autizmus spektrum zavar, mozgásfejlődés, motoros nehézségek, érzékszervi feldolgozás, finommotorika, egyensúly, koordináció, testtudat, korai fejlesztés, mozgásterápia

Author(s) / Előadó(k):

Nagy Melinda

Title / Cím:

*LEARNING AND SOCIETY:
EXPERT DIALOGUES AND COMMUNITY ENGAGEMENT IN ADDRESSING LOCAL
CHALLENGES*

TANULÁS ÉS TÁRSADALOM:

**SZAKÉRTŐI PÁRBESZÉDEK ÉS KÖZÖSSÉGI BEVONÁS A HELYI PROBLÉMÁK
KEZELÉSÉRE**

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

School segregation and social exclusion remain persistent challenges that undermine not only students' educational achievement but also the cohesion of society. Strengthening inclusive educational practices and reinforcing school–community partnerships are crucial factors in mitigating inequalities and enhancing social participation. This presentation highlights experiences from Slovakia. We organised Open Schools events at four locations, where schools identified local problems and invited experts to address them. A wide range of stakeholders was involved, including teachers, parents, local government representatives, civil society members, Roma experts, and students. In connection with these events, we conducted attitude surveys among participants and carried out focus group interviews to gain deeper insights into their experiences. The results indicate that expert lectures and roundtable discussions contributed to enhancing dialogue and fostering a culture of collaborative problem-solving. The workshops were particularly effective in facilitating the exchange of practical ideas and in promoting long-term cooperation between schools and their communities. This work was carried out within the framework of the H2020 project “School-community Partnership for Reversing Inequality and Exclusion: Transformative Practices of Segregated Schools” (Grant No. 101004653), which aims to dismantle exclusionary practices and reduce the reproduction of social and educational inequalities.

Keywords: school segregation, social exclusion, inclusive education, community partnership

Az iskolai szegregáció és a társadalmi kirekesztés tartós problémát jelent, amely nemcsak a tanulók tanulmányi sikerességét, hanem a társadalom kohézióját is gyengíti. A befogadó oktatási gyakorlatok és a közösségi partnerség erősítése kulcsfontosságú tényező az egyenlőtlenségek mérséklésében és a társadalmi részvétel növelésében. Az előadás szlovákiai tapasztalatokat mutat be. Négy helyszínen rendeztünk Open Schools eseményeket, ahol az iskolák által kiválasztott problémákhoz hívtunk meg szakértőket. Az eseményekbe pedagógusokat, szülőket, az önkormányzat képviselőit, civil szervezetek tagjait, roma szakértőket és tanulókat is bevontunk. Az eseményekhez kapcsolódva attitűdméréseket végeztünk a

részrtvevők körében, továbbá fókuszcsoprt-interjúkat készítettünk a tapasztalatok mélyebb feltárása érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a szakértői előadások és a kerekasztal-beszélgetések hozzájárultak a párbeszéd javításához és a közös problémamegoldás kultúrájának erősítéséhez. A workshopok különösen elősegítették a gyakorlati ötletek cseréjét, valamint az iskolák és a közösség közötti hosszú távú együttműködés kiépítését. A munka a H2020 projekt keretében valósult meg (Grant No. 101004653) – “School-community Partnership for Reversing Inequality and Exclusion: Transformative Practices of Segregated Schools”, amelynek célja a kirekesztő gyakorlatok felszámolása és az egyenlőtlenségek újratermelődésének mérséklése.

Kulcsszavak: iskolai szegregáció, társadalmi kirekesztés, inkluzív oktatás, közösségi partnerség

Author(s) / Előadó(k):

Nagy Péter és Varga Lilla Zsuzsanna

Title / Cím:

*ISKOLAI STRESSZ ÉS MEGKÜZDÉSI STRATÉGIÁK
A NAGYVÁRADI MAGYAR KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN*

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

A kutatás célja a tanulók által megélt stressz mértékének feltárása volt négy nagyváradi, magyar tantervű osztályokkal rendelkező középiskolában. Az adatfelvétel 2024. január 8–13. között zajlott, online kérdőív segítségével, amelyet összesen 364 diák töltött ki teljeskörűen. Az eredmények azt mutatják, hogy a lányok körében a magas stressz-szint dominál (77%), míg a fiúknál az alacsony stressz-szint jellemzőbb (67,3%). Az adatok részletes elemzését évfolyamok, szakok és intézmények szerinti bontásban is elvégeztük. A leggyakrabban említett stressztényezők közé tartozik a feleltetés és a rögtönzés kényszere, a szoros határidők, valamint a vártnál gyengébb érdemjegy megszerzése. A megküzdési stratégiák között kiemelt szerepet kap a zenehallgatás, a videójátékok és az imádkozás, ugyanakkor a válaszok között káros szokások is megjelentek. A vizsgálat végkövetkeztetései között javaslatokat fogalmaztunk meg arra, miként támogathatná az oktatási rendszer a diákokat a stressz kezelésének elsajátításában és a pszichés jóllét fenntartásában.

Author(s) / Előadó(k):

Németh Nóra és Szöllősi Tamás

Title / Cím:

MITŐL FÉLNEK A HALLGATÓK?
A BEFOGADÁS ÉS KAPCSOLÓDÁS DILEMMÁI A FELSŐOKTATÁS KEZDETÉN

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03.

Time / Időpont: 16.50-17.00

Abstract / Absztrakt:

Az előadás egy induktív megközelítésű kvalitatív kutatás eredményeit mutatja be, amely az óvodapedagógia és a csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos elsőéves nappali tagozatos hallgatók egyetemkezdéssel kapcsolatos félelmeit vizsgálta. A két tanévet átfogó vizsgálat során 180 hallgató anonim módon, önkéntesen osztotta meg gondolatait arról, mitől tart leginkább az egyetemre kerüléskor. A válaszok több mint 90%-ában megjelenik a társas kapcsolatoktól való szorongás: attól, hogy nem fogadják be őket, nem lesznek barátaik, nem találnak közösséget.

A hallgatói visszajelzések értelmezéséhez Corey L. M. Keyes (1998) szociális jóllét modellje kínál releváns keretet, amely öt dimenzió mentén (szociális integráció, hozzájárulás, koherencia, aktualizáció és elfogadás) írja le az egyén társas működésének minőségét. A kutatás eredményei különösen a szociális integráció és elfogadás hiányának élményét emelik ki, amelyek a beilleszkedés és kapcsolódás nehézségeire utalnak. A témát tovább árnyalja Shivam Dubey és munkatársai (2024) vizsgálata, amely azt mutatja, hogy a célzott önismereti és szociális kompetenciafejlesztő programok jelentős hatással lehetnek a fiatalok érzelmi biztonságára és társas kapcsolódási képességeire.

Az eredmények rámutatnak arra, hogy a felsőoktatásba való belépés nem csupán tanulmányi, hanem jelentős pszicho-szociális kihívás is. A hallgatók társas félelmeinek feltárása hozzájárulhat olyan támogató oktatási környezet kialakításához, amely elősegíti a befogadottság élményét, a közösségi kapcsolódást és a szakmai identitás megerősödését – különösen a pedagógusképzésben, ahol a társas kompetenciák fejlesztése kulcsfontosságú. A kutatás eredményei egyúttal felvetik a prevenciósz szemlélet szükségességét, valamint az érzelmi és társas tanulás (SEL) integrálásának lehetőségét a pedagógusképzés korai szakaszában. A hallgatók társas szorongásainak megértése nemcsak az egyéni jóllét, hanem a jövőbeli szakmai működés szempontjából is releváns, különösen olyan hivatások esetében, amelyek alapvetően kapcsolati térben zajlanak.

Author(s) / Előadó(k):

Névay Lili Marinetta

Title / Cím:

FILOZÓFLÁTÓL A PEDAGÓGLÁIG: AZ ÉLMÉNY IDEJÉNEK TEREMTŐ EREJE

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 15.20-15.30

Abstract / Absztrakt:

Előadásunkban egy interdiszciplinákon átívelő gondolat kísérletre vállalkozunk: arra, hogy a 19–20. század fordulójától napjainkig feltárjuk és egymással párbeszédbe állítsuk a filozófia, a pszichológia és a pedagógia bizonyos fogalmait, gondolati alakzatait. A századforduló szellemi szempontból is fordulópontot jelentett: az átrendeződés időszaka volt, amelyben a pozitivista és racionális világképek mellett egyre erősebben jelentek meg a különböző életfilozófiák, pszichológiai és reformpedagógiai irányzatok. Ezen időszak nem pusztán új fogalmak születését hozta, hanem egy közös paradigmaváltás részeként értelmezhető: a mechanisztikus világképtől az élet, az élmény, a kreativitás felé fordulásként.

Előadásunkban egyrészt azt vizsgáljuk, hogy a korszak szellemi közegében Henri Bergson filozófiai gondolatai és C. G. Jung pszichológiai koncepciói miként mutatnak közvetlen hatás nélküli párhuzamokat. Másrészt bemutatjuk, hogy a pedagógiai gondolkodásban is ekkor jelentek meg azok az irányzatok, amelyek az élménypedagógia alapjait képezik. A korszak szellemi öröksége így egy olyan emberképet rajzol ki, amely szakít a gépies, pusztán racionális megközelítéssel, és az embert átélő, élményeiben kibontakozó, teremtő lényként ragadja meg – s ez a szemlélet ma is tovább él az élménypedagógia gyakorlatában.

Author(s) / Előadó(k):

Nouar Amina

Title / Cím:

*HISZTON H3 FOSZFORILÁCIÓS MINTÁZATOK DINAMIKÁJA
MALUS × DOMESTICA BORKH. (ALMA) SZOMAKLÓNOKBAN*

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.20-11.30

Abstract / Absztrakt:

Az epigenetikai reguláció molekuláris mechanizmusainak megértése központi jelentőségű a növényi fejlődésbiológia és biotechnológia számára. A hiszton poszttranszlációs módosítások, különösen a serin-10 pozícióban bekövetkező H3 hiszton foszforiláció (pH3), kulcsszerepet játszanak a kromatin dinamika szabályozásában és a mitotikus sejtciklus progressziójában. Jelen kutatás során *Malus × domestica* Borkh. ('McIntosh' és 'Húsvéti Rozmaring') szomaklónjaiban vizsgáltuk a pH3 mintázatok térbeli és időbeli dinamikáját, valamint azok modulációját citokinin-típusú fitohormonokkal.

Kutatócsoportunk standardizált immunhisztokémiai protokollt fejlesztett ki specifikusan a növényi pH3 detektálásra. A hajtás- és gyökérmeriszemákat 4% paraformaldehid-0,1% Triton X-100 fixatívumban stabilizáltuk 60 perces vákuuminfiltráció alkalmazásával, majd 40% szacharóz-PBS krioprotektáns oldattal kezeltük. A szöveti permeabilizációt 0,5% Triton X-100 detergenssel végeztük, ezt követően 5% BSA-val blokkolva csökkentettük a nem-specifikus kötődést. Elsődleges antitestként poliklonális anti-pH3 (Ser10) és monoklonális Cy3-konjugált anti- β -tubulin antitesteket alkalmaztunk 1:500 hígításban. A szignáldetektálást Alexa Fluor 488-konjugált szekunder antitesttel (1:1000) végeztük, a nukleáris DNS-t DAPI fluoreszcens festékkel vizualizáltuk. A konfokális lézer pásztázó mikroszkópos felvételezést 488 nm, 543 nm és 405 nm excitációs hullámhosszakon végeztük. A kvantitatív fluoreszcencia-intenzitás méréseket ImageJ/Fiji szoftver segítségével hajtottuk végre, statisztikai elemzéshez minimum háromszoros biológiai ismétlést és kezelésként legalább 30 sejt analízisét alkalmaztuk.

A temporális vizsgálatok során markáns fejlődésfüggő változásokat detektáltunk. Az egyhetesnél fiatalabb (H1-1, H1-2, M1-1) szomaklónokban limitált pH3 immunreaktivitást figyeltünk meg, ami a meristematikus aktivitás alacsony szintjére utal. Ezzel szemben a kéthetes kultúrákban (H2-1, H2-2, M2-1, M2-2) szignifikánsan megnövekedett intraklonális heterogenitást tapasztaltunk a pH3 szignálok eloszlásában. A klónok közötti összehasonlítás során a 'McIntosh' genotípusban tendenciózusan alacsonyabb pH3-pozitív sejtarányt detektáltunk az első kísérletsorozatban, azonban ez a különbség statisztikai szignifikancia szintjét nem érte el ($p > 0,05$). A protokoll optimalizációja után jelentős javulást értünk el a szignál-háttér arányban és a mitotikus fázis-specifikus detektálásban, különösen a pro-, prometa- és metafázis fázisokban.

A citokinin bioassay során öt különböző N6-szubszituált adenin derivátumot teszteltünk: benzil-adenint (BA), thidiazuront (TDZ), meta-topolint (mT), benzil-adenin-ribozidot (BAR) és kinetint (KIN) 2,2 μ M koncentrációban. A kezelések 72 óra inkubációt követően szignifikáns modulációs hatást mutattak a pH3 mintázatokra. A meta-topolin kezelés eredményezte a legmarkánsabb pH3 szignál-intenzitás növekedést (p

$< 0,01$), ami korreláció mutatott az mT ismert superior morfogenetikus hatékonyságával. A TDZ kezelés bifázisos választ indukált, míg a természetes citokininok (KIN, BAR) mérsékeltebb hatást fejtettek ki. Sejtciklus-fázis specifikus analízis során megállapítottuk, hogy a citokinin-indukálta pH3 moduláció elsősorban a G2/M átmenet során érvényesül, ami összhangban van a kromatin kondenzáció dinamikus természetével.

Western blot protokoll optimalizációja során jelentős technikai kihívásokkal találkoztunk a *Malus domestica* fehérje-extrakcióban. Az eredetileg *Arabidopsis thaliana*-ra kidolgozott metodikák nem-specifikus sávokat eredményeztek. A problémát a denaturációs hőmérséklet 90°C -ról 72°C -ra történő csökkentésével, a fehérje extrakciós puffer EDTA, PMSF és β -merkaptotanol adalékokkal történő kiegészítésével, valamint a blokkolási és inkubációs paraméterek finomhangolásával oldottuk meg.

Eredményeink fundamentális betekintést nyújtanak a szomaklonális variabilitás epigenetikai alapjaiba. Bizonyítottuk, hogy a pH3 foszforilációs mintázatok nem pusztán a genetikai hátteret tükrözik, hanem aktív epigenetikai regulációs mechanizmusok révén modulálódnak. A fajtaspecifikus pH3 válaszok és a citokinin-függő epigenetikai reprogramming felfedése új perspektívát nyit a növényi regeneráció molekuláris kontrolljának megértésében. A kutatás során kidolgozott standardizált immunhisztokémiai és fehérjeanalitikai protokollok lehetőséget teremtenek a növényi epigenomika széleskörű alkalmazására a biotechnológiai kutatásokban.

Kulcsszavak: *Malus domestica*, alma, hiszton H3 foszforiláció, szomaklonális variabilitás, epigenetika, citokinin, immunhisztokémia, növényi biotechnológia, sejtciklus reguláció

Author(s) / Előadó(k):

Orgoványi Anikó

Title / Cím:

A TERMÉSZETPEDAGÓGIA INTERDISZCIPLINÁRIS KAPCSOLATAI

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.50-17.00

Abstract / Absztrakt:

A természetpedagógia a neveléstudomány új ága, egy dinamikusan fejlődő terület, amely hidat épít a tudományok és a művészet között, miközben az ember természettől elidegenedett kapcsolatát igyekszik helyreállítani. Multidiszciplináris megközelítése révén képes átfogóan kezelni a természeti és környezeti nevelés kihívásait, és a művészetekkel való integrációja révén élményszerűvé válik a tanulási folyamat, mélyebb érzelmi kötődést alakítva ki a természet világához. A földi élet fenntarthatósága érdekében olyan generációkat kell nevelni, aki felelősen gondolkodnak és cselekednek. Ebben a természetpedagógia kulcsszerepet játszik, holisztikus és inspiráló tanulási élményt nyújtva a természeti környezetben. A globális klímaváltozás és következményei ma már mindenki számára nyilvánvalóak. A folyamat mérséklésére tett törekvések, pl. nemzetközi egyezmények, szabályozások, törvények nem sok eredményt hoztak az elmúlt időben. Az ENSZ 193 tagállama 2015-ben csúcstalálkozón kötelezte el magát, hogy 2030-ig felszámolja a szegénységet és a fenntartható jövő felépítését tűzi ki célul (Sustainable Development Goals, SDGs, 2015), azonban az eltelt 15 év alatt lényegi változás nem történt. A folyamatos gazdasági nyomás a versenyképesség megtartására a megoldás ellenében hat. Földünk eltartóképessége véges, a túllövés (overshoot) (Meadows, Randers, 2005) egyre korábbi időszakban következik be. A környezetpedagógia a maga eszközeivel igyekszik oktatni-nevelni a diákokat. A folyamat lassú, és nem hoz átütő eredményt. A mértékletes szemléletváltás egyik oka, hogy a program emberközpontú filozófiára épít. Alaptétele, hogy a világot az ember környezeteként határozza meg, ezért képtelen átlépni bizonyos határokat. A fenntarthatóságot is akként értelmezi, hogy az ember jóléte és jólléte ne sérüljön. A tudomány és technika vívmányai következtében létrejött kényelemtől senki sem akar lemondani. Így pedig a környezeti nevelés nem más, mint „világmegváltó zsákban futás” (Orgoványi, 1999). Ezzel szemben a természetpedagógia alapja a természetfilozófia, melynek kiindulópontja a TERMÉSZET, vagyis maga az UNIVERZUM. Ennek egészéből kiindulva értelmezi a rendszert, amelynek része a Föld bolygó, és maga az ember is, mely az egész része csupán, nem a középpontja, és semmiképpen sem az ura. Ez a természet iránti alázat jelenik meg a természeti nevelésben, és a szelíd megismerési módszereiben is. Multidiszciplináris kapcsolataiban együttműködik számos tudományággal, pl. a természetfilozófiával, a természetszociológiával, az ökológiával, a természetművészettel. A világhoz való kapcsolatát jellemzi a szeretet, tisztelet, elfogadás és alázat a természet élettelen létezői és élőlényei iránt. Valószínűsíthető, hogyha ebben a szellemben nőhetnének fel a jövő nemzedékei, élhetőbbé válna a Föld minden tekintetben.

A Természetközpontú természetpedagógia egyre nagyobb hangsúlyt kap a 21. században, amikor a digitális forradalom és az urbanizáció elszakítja az embert a természettől. Ez a multidiszciplináris terület nem a

hagyományos értelemben vett nevelési-oktatási módszer, sokkal inkább egy szemléletmód, amely a természetben való tapasztalatszerzésre, a környezettudatos gondolkodásra és az ember és a természet közötti harmónia megteremtésére épül.

A természetpedagógia interdiszciplináris kapcsolatai:

- **Pedagógia:** A természetpedagógia a neveléstudomány elméleti alapjaira épül, felhasználva a gyermeklélektani, fejlődéslélektani és didaktikai ismereteket. Különös hangsúlyt fektet a tapasztalati tanulásra, a felfedezésre, a gyermek veleszületett kíváncsiságára, és a természetben előforduló problémamegoldásokra.
- **Természetfilozófia:** Világegyetem központú filozófia. A teremtet világ nagy egészéből indul a részletek felé, a végén az emberrel. Eszerint az elmélet szerint az ember nem a világ ura, nem a legyőzője, hanem a rendszerbe illeszkedő része.
- **Természetetika:** A természetfilozófia része a természetetika, mely a természetben való viselkedés alapjait határozza meg. Az etikus viselkedés nem csak az emberek közti kapcsolatban várható el, hanem az ember és a természet bármely létezőjével szemben.
- **Természetpszichológia:** kutatja a természet emberre gyakorolt pozitív hatását, mint például a stresszcökkentés, a mentális jóllét. Egyik ága a biofilia, mely azt kutatja, hogy az emberek sokkal koncentráltabbak, és a mentális állapotuk is pozitívabb, ha környezetükben (iskolában, munkahelyen, könyvtárban stb.) zöld növényzet veszi körül őket. Ehhez a témához kapcsolódik még a rekreáció, mely a természetben való feltöltődéshez, túrázáshoz, táborozáshoz ad természetpedagógiai tanácsokat, hogy a természettel harmóniában segítse a pihenést és feltöltődést, annak károsítása nélkül. A természetpszichológia jellemzője a természetempátia, mely az emberi kapcsolatokon túl a természeti létezők – élettelen és élőlények – viszonyában is megmutatkozik.
- **Biológia és ökológia:** A természeti folyamatok megértése, a biodiverzitás megőrzése, az ökológiai összefüggések felismerése, és a holisztikus látásmód elengedhetetlen része a természetpedagógiának.

A Természetpedagógia és a Művészetek Integrációja: a természet és a művészetek közötti kapcsolat évezredes múltra tekint vissza. Már az ősember is a természetből merítette a témáját, amikor barlangfestményeit készítette, és az elejtett állatok csontjából sípot faragott, mellyel a vadászat előtti rituális táncot kísérte. A művészeti kifejezésmódok, legyen szó képzőművészetről, zenéről, irodalomról, táncról, vagy a művészet egyéb ágairól, mélyíthetik a természettel való kapcsolatot, a jobb megértést, és új perspektívákat nyithatnak a harmonikus együttműködésben.

Kulcsszavak: természetpedagógia, természeti és művészeti nevelés, fenntarthatóság,

Author(s) / Előadó(k):

Pásztor Rita és Gál Katalin

Title / Cím:

*PROMOTING STUDENT SUCCESS AND EQUAL OPPORTUNITIES:
NEEDS ASSESSMENT FOR THE FOUNDATION OF DISADVANTAGE COMPENSATION
PROGRAMS IN SECONDARY AND HIGHER EDUCATION*

*A HALLGATÓI SIKER ÉS AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG ELŐMOZDÍTÁSA:
SZÜKSÉGLETFELMÉRÉS HÁTRÁNYKOMPENZÁCIÓS PROGRAMOK MEGALAPOZÁSÁHOZ
KÖZÉPISKOLAI ÉS FELSŐOKTATÁSI KÖRNYEZETBEN*

Section / Szekció: Plenáris

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 14.55-15.15

Abstract / Absztrakt:

As part of the Path to Student Success project at Partium Christian University, a comprehensive needs assessment was conducted to scientifically identify and analyze the factors influencing the academic performance and success of secondary school and university students. This inquiry holds strategic significance for PCU, as enhancing educational equity and reducing student dropout rates are among its core strategic objectives.

The study employed a multidimensional methodology encompassing the analysis of existing documentation, processing of relevant statistical data, and a questionnaire-based survey involving secondary school students, university students, and faculty members. The findings indicate several critical areas that significantly affect learning outcomes and academic performance. Among the most salient were social and economic disadvantages, the quality of student support services, and motivational challenges in the learning process.

Programs funded through grant opportunities, such as scholarships, mentoring, and psychological and social support, have proven essential in mitigating dropout rates and advancing equal opportunities.

Therefore, the aim of our presentation is twofold: first, to demonstrate how the results of the needs assessment provide a scientifically grounded basis for the design of targeted disadvantage compensation measures implementable through grant-funded programs; and second, to illustrate how these proactive interventions can contribute to fostering successful educational trajectories within higher education institutions, thereby supporting students' holistic development and promoting opportunities for social inclusion.

A Partiumi Keresztény Egyetem Út a hallgatói sikerhez projekt keretében végzett szükségletfelmérés célja az volt, hogy tudományos eszközökkel feltárja és elemezze azokat a tényezőket, amelyek a középiskolás és egyetemi hallgatók tanulmányi eredményességét és sikerességét befolyásolják. Ez a vizsgálat stratégiai

fontosságú a PKE számára, hiszen stratégiai célkitűzés az esélyegyenlőség növelése az oktatásban, valamint a hallgatók lemorzsolódásának csökkentése.

A vizsgálat módszertana többdimenziós megközelítésre épült, amely magába foglalta a rendelkezésre álló dokumentumok elemzését, releváns statisztikai adatok feldolgozását, valamint egy kérdőíves kutatást, amelyben diákok, egyetemi hallgatók és oktatók vettek részt. Az eredmények rámutattak bizonyos kritikus területekre, amelyek jelentősen befolyásolják a tanulási folyamatot és a teljesítményt. Kiemelten fontosnak bizonyultak a szociális és gazdasági hátrányok, a tanulástámogató szolgáltatások minősége, valamint a motivációs problémák a tanulásban.

A pályázati eszközökkel finanszírozható programok – ösztöndíjak, mentorálás, pszichológiai és szociális támogatás – kulcsfontosságúak a lemorzsolódás mérséklésében és az esélyegyenlőség növelésében.

Előadásunk célja tehát kettős: egyrészt demonstrálni, hogy a szükségletfelmérés eredményei miként szolgáltak megalapozott tudományos bázisként a pályázati eszközökkel megvalósítható, célzott hátránykompenzációs intézkedések kidolgozásához. Másrészt pedig bemutatni, hogy ezek a proaktív intézkedések milyen módon járulhatnak hozzá a sikeres iskolai és egyetemi életút támogatásához egy felsőoktatási intézmény keretein belül, ezáltal elősegítve a hallgatók átfogó fejlődését és a társadalmi felzárkózás lehetőségét.

Author(s) / Előadó(k):

Pásztor Rita, Ardelean Tímea és Gál Katalin

Title / Cím:

NEMZETKÖZI MOBILITÁS, MINT ESÉLYTEREMTÉS:
HALLGATÓI ÉS OKTATÓI PERSPEKTÍVÁK

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.30-17.40

Abstract / Absztrakt:

Az előadás egy átfogó szükségletfelmérés eredményeit mutatja be, amelyet a Partiumi Keresztény Egyetem végzett 2024 decemberében, az Erasmus+ mobilitási programokhoz kapcsolódó hallgatói és oktatói attitűdök, motivációk, valamint a részvételt gátló akadályok azonosítása céljából. Ez a kutatás is stratégiai jelentőségű az intézmény számára, hogy proaktív módon támogassa a nemzetközi mobilitást. A kvalitatív kutatás módszertana két fókuszcsoport-beszélgetésre épült, amelyekben összesen harminc, alap- és mesterképzésben tanuló hallgató vett részt. Ezt kiegészítette öt, intézményi oktatóval készített félig strukturált interjú, biztosítva a programmal kapcsolatos sokoldalú és mélyreható perspektívák integrálását. Ez a módszertani megközelítés lehetővé tette a feltárt problémák mélyrehatóbb megértését. Az elemzések rávilágítottak a program iránti jelentős érdeklődésre, ugyanakkor azonosítottak számos szisztematikus és egyéni akadályt, amelyek korlátozzák a részvételt. Kiemelt problémaként jelentkeztek a korlátozott idegennyelvi kompetenciák, a szociális-gazdasági jellegű nehézségek, a hallgatói munkavállalásból eredő korlátok, valamint a programmal kapcsolatos tájékoztatás hiányosságai. Ezen kihívások ellenére mind a hallgatói, mind az oktatói visszajelzések hangsúlyozták a mobilitási programokból származó jelentős előnyöket. Kiemelték a nyelvi készségek fejlődését, a nemzetközi interkulturális tapasztalatok szerzését és a munkaerőpiaci pozíciók erősödését. Az előadás célja a szükségletfelmérés legfontosabb megállapításainak bemutatása, valamint stratégiai javaslatok megfogalmazása a programhoz való hozzáférés bővítésére és a részvételi arány növelésére. Ezen javaslatok kulcsfontosságúak lehetnek az esélyegyenlőség növelésében és a hallgatói fejlődés támogatásában, maximalizálva az Erasmus+ mobilitási lehetőségek intézményi kihasználtságát.

Author(s) / Előadó(k):

Patkó, Katalin

Title / Cím:

THE ROLE OF YOGA IN RECREATION AND THE DEVELOPMENT OF A HEALTH-CONSCIOUS LIFESTYLE INTRODUCTION

Section / Szekció: 5

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.10-11.20

Abstract / Absztrakt:

Yoga is one of the world's oldest and most complex forms of physical activity, rooted in millennia-old traditions and aimed at unifying body, mind, and spirit. Within the modern framework of recreation, it is not merely considered a form of physical exercise, but a lifestyle that can serve as the foundation of daily health maintenance, prevention, and psychological balance. Regular yoga practice has been proven to exert beneficial effects on the musculoskeletal, circulatory, and nervous systems, while simultaneously reducing symptoms of stress and anxiety. Furthermore, it enhances self-awareness, emotional stability, and concentration, all of which are essential to maintaining a balanced lifestyle.

Within the field of recreation science, yoga occupies a prominent place, as it fosters both physical fitness and mental regeneration. Its distinctive value lies in the combined application of postures (āsanas), breathing techniques (prāṇāyāma), and meditative practices, which collectively exert their effects on both body and mind. Since yoga requires no special equipment, it is accessible to broad segments of society. Incorporating it into recreational programs may promote the development and long-term maintenance of health-conscious attitudes.

Recent trends indicate that an increasing number of individuals turn to yoga not only for health preservation but also for improving their overall quality of life. According to practitioners, yoga not only enhances physical condition but also contributes to the creation of inner harmony and fosters more balanced participation in social relationships. This is particularly relevant in today's accelerated and stress-laden environment, where people increasingly seek methods of both physical and mental regeneration.

Objectives: The aim of this study was to investigate how yoga practice contributes to physical and mental well-being, and how it can be integrated into recreational programs. Special emphasis was placed on analyzing the physiological effects and recreational functions of yoga, as well as on exploring the psychological and mental benefits of regular practice.

Methods: The research employed questionnaires and in-depth interviews to uncover the motivations, habits, and subjective experiences of yoga practitioners. The sample consisted of adults who regularly practice yoga (n = 129). Both qualitative and quantitative perspectives were applied during the analysis.

Results: Findings indicated that most practitioners engage in yoga primarily for the purposes of maintaining physical health, reducing stress, and achieving psychological balance. Responses revealed that yoga functions not only as a recreational activity but also as a lifestyle. Many participants reported that regular practice positively influenced their daily lives, interpersonal relationships, and overall quality of life.

The interviews further confirmed that yoga is not solely a physical practice but a complex method incorporating postures (āsanas), breathing exercises (prāṇāyāma), relaxation, and meditation. According to participants, yoga facilitates stress management, enhances concentration, and supports both physical and mental recovery. The results confirmed that yoga is an effective recreational tool that contributes significantly to the establishment and maintenance of a health-conscious lifestyle over the long term.

Conclusions: This study highlights yoga as an exceptionally effective form of movement-based recreation that simultaneously serves preventive, rehabilitative, and health-promoting purposes. Integrating yoga into recreational and health promotion programs is particularly warranted, as it contributes to the development and long-term maintenance of health-conscious living.

Keywords: yoga, recreation, healthy lifestyle, stress management, quality of life

Author(s) / Előadó(k):

Petrovics Arabella és Mező Katalin

Title / Cím:

ROBOTIKA AZ ÉLMÉNYPEDAGÓGLÁBAN: BEE-BOT ALAPÚ FEJLESZTÉS KOGNITÍV, SZOCIÁLIS ÉS ÉRZELMI HATÁSAINAK VIZSGÁLATA

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.30-11.40

Abstract / Absztrakt:

Az élménypedagógia hazánkban is egyre gyakrabban alkalmazott (Kispéter és Sövényházy, 2008; Mező K., 2015), azonban oktatásrobotikai szempontú megközelítése eddig kevés figyelmet kapott (Mező és Szabóné Burik, 2021; Aknai, 2020). A digitális kultúra terjedésével a köznevelési intézményekben gyakrabban jelennek meg robotikai eszközök, ám pedagógiai hatékonyságvizsgálatukra hazánkban ritkán kerül sor (Kiss, 2015). Bár az élménypedagógiát sokan elsősorban outdoor keretek között értelmezik, a tantermen belüli (indoor) élményalapú tanulás lehetőségei legalább olyan fontosak (Mező K., 2015; Mező F., 2021). Az indoor élménypedagógia egyik megvalósulási formája lehet az oktatási robotika, amely nemcsak gamifikációs tartalmakkal gazdagítja a tanulást, hanem a STEAM készségek fejlesztéséhez is hozzájárul (Mező és Szabóné Burik, 2021, EU, 2015). A kutatás célja annak vizsgálata, hogy a robotika alkalmazása milyen hatással van a gyermekek kognitív, szociális és érzelmi fejlődésére. A kutatás során kiemelten elemezzük, hogy a különböző oktatási robotok, például a Bee-bot és a Lego Mindstorms, miként támogatják a tanulási folyamatokat, illetve milyen különbségek mutathatók ki az egyéni tanulási képességek és stratégiák alakulásában. A vizsgálat középpontjában egy Bee-bot alapú fejlesztéssorozat hatékonyságának elemzése áll. A választott téma újszerűsége abban rejlik, hogy a robotikai eszközök gyermekek motivációjára, problémamegoldó készségeire és interakciós képességeire gyakorolt hatását eddig kevés hazai vizsgálat elemezte. A kutatás várhatóan hozzájárul az inkluzív oktatás fejlesztéséhez, valamint a robotikai eszközök tudatos pedagógiai alapú alkalmazásának támogatásához.

Author(s) / Előadó(k):

Phosuwan, Saran

Title / Cím:

INTERDISCIPLINARY APPROACHES TO TEACHING MATHEMATICS THROUGH ART, PROBABILITY, AND INTERCULTURAL LEARNING: EXPERIENCES FROM GREECE AND TURKEY

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.50-17.00

Abstract / Absztrakt:

Mathematics is often perceived as abstract and disconnected from students' lives, yet its interdisciplinary applications can transform it into an engaging and meaningful subject. This study presents an action research project that combined mathematics with art, probability, and intercultural learning in two international teaching contexts: an internship in Greece and a volunteer program in Turkey. The research aimed to explore how creative and interdisciplinary pedagogy could improve mathematical comprehension, student engagement, and cultural awareness.

The first intervention, conducted at London Calling School in Thessaloniki, Greece (January–February 2025), involved the project Math & Art. Students investigated mathematical concepts such as rectangular and polar coordinate systems and visualized curves including the butterfly curve. These concepts were integrated with artistic creation and enriched by examples from Thai cultural architecture, such as Wat Phra Kaew and Wat Rong Khun, which highlighted the universal aesthetic dimension of mathematics. The second intervention took place at Talk & Smile Café in İzmit, Turkey (June–August 2025), where participants engaged in interactive probability-based workshops built around the Birthday Paradox. Through icebreakers, UNO card activities, and matching games, students explored the counterintuitive fact that while it takes 253 people for a fixed birthday match to be likely, only 23 people are needed for any two individuals to share a birthday with probability above 50%. This mathematical insight was followed by guided reflection linking probability to life experiences, coincidence, and human relationships.

Qualitative feedback and observations from both contexts indicated three significant outcomes. First, learners improved their comprehension of abstract mathematical concepts, particularly coordinate geometry and probability. Second, the active learning methodology increased motivation, enjoyment, and collaboration, turning mathematics into a dynamic and participatory subject. Third, the integration of Thai cultural elements and reflective discussions fostered intercultural awareness, encouraging students to appreciate mathematics as a universal language bridging diverse societies.

The findings suggest that interdisciplinary pedagogy – linking mathematics with art, probability, and intercultural dialogue – not only enhances mathematical literacy but also promotes creativity, cultural competence, and personal growth. By reframing mathematics as both science and art, educators can engage learners more deeply and demonstrate its relevance to broader human experience. This research concludes that such approaches are valuable for higher education, international mobility programs, and community learning environments, where mathematics can serve as a bridge between disciplines, cultures, and societies in the 21st century.

Author(s) / Előadó(k):

Polyák-Pásztor Diána

Title / Cím:

*A SIKERES PEDAGÓGUS KÉPE TANÁRSZAKOS HALLGATÓK INTERJÚIBAN
– KOGNITÍV DISKURZUSELEMZÉS A NEVELÉSTUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN*

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.20-11.30

Abstract / Absztrakt:

A köznevelés-közsoktatás rendszerének vizsgálata olyan megközelítést igényel, mely képes megragadni e dinamikusan változó sziszféma komplexitását, hiszen maga a pedagógus mint társadalmi entitás is komplex interakciókból emelkedik ki. (vö. Byrne & Callaghan, 2023) Előadásomban bemutatom, hogy a kritikai diskurzuselemzés és a kognitív nyelvészet eszköztárát neveléstudományi fókusszal alkalmazva képesek lehetünk e dinamika jellemzésére, az eredmények pedig a kezdő pedagógusok pályaszocializációjának támogatásában is alkalmazhatóak.

A diskurzusanálízis kognitív nyelvészeti megközelítése a nyelvhasználók nyelvi repertoárból való helyzetfüggő válogatásának kiemelt jelentőséget tulajdonít. (Tenbrink, 2020) A nyelvi kifejezőeszközök létrehozása egy problémamegoldó tevékenység (Langacker, 1987), a természetesség, jelöletlenné váló diszkurzív hagyományok a leghatékonyabb eszközei a hegemonia kulturális és ideológiai dimenziója fenntartásának. (Fairclough, 2013) A kritikai diskurzuselemzés a kogníciót a társadalom és a diskurzusok közötti interfészékként azonosítja. (Van Dijk, 2005)

A pedagógusszerepet hatalmi diskurzusok, szakmai párbeszédék, mikroszintű identitásképző folyamatok alakítják, a különféle beszédmodok versengenek egymással (Bahtyin, 1981), a szemantikus emlékezet pedig lehetségessé és irányítottá teszi a másokkal való információcserét. (vö. Tulving, 2002; Van Dijk, 2012) A nyelvi cselekvések a társadalmi szerkezetekből következnek, eközben képesek arra visszahatni (vö. Ahearn, 2001). Ezen folyamat komplex megközelítése a különféle diskurzushordozók nyelvészeti elemzése által segíthet abban, hogy a pedagógusszereppel kapcsolatos ismereteinket árnyalja, egyúttal az ideológiai-diszkurzív formációk beazonosításával segítse a neveléstudományi kutatásokat.

Előadásomban bemutatom a kutatásba bevont, pedagógusképzésben részt vevő egyetemi hallgatók sikeres pedagógusról alkotott képének jellemzőit. A fogalmi konstrukció tartalmi elemeinek fő jellemzője, hogy az említett sikerkritériumok többsége a pedagógust jeleníti meg indikátorként. Szintén jelentős azon elemek száma, mely a diákok viselkedéséhez, tudásához kapcsolja a sikert. Érzékelhető, hogy a társadalommal, közösséggel való kapcsolat, a diák-tanár viszonyon túl értelmezhető sikerkritériumok említéseinek száma elenyésző a vizsgált korpuszban. Az interszubjektív jelentésképzés vizsgálata során, melyben figyelembe vettem az effektív és episztemikus dimenziót, a szubjektívizáció nyelvi jelölőit, valamint a konceptualizáló entitás szövegbeli megkonstruálását (vö. Langacker, 2009; Marín-Arrese, 2011), kirajzolódott, hogy kiemelten fontos területként jelent meg az adatközlőknél pl. az önreflexió képessége, valamint a diákokhoz való empátiás viszonyulás.

Felhasznált szakirodalom:

- Ahearn, L. M. (2001). Language and agency. *Annual Review of Anthropology*, 30(1), 109–137.
- Bahtyin, M. M. (1981). *The dialogic imagination*. University of Texas Press.
- Byrne, D. & Callaghan, G. (2023). *Complexity theory and the social sciences: The state of the art* (2nd ed.). Routledge.
- Fairclough, N. (2013). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Routledge.
- Langacker, R. W. (1987). *Foundations of cognitive grammar: Vol. I. Theoretical prerequisites*. Stanford University Press.
- Langacker, R. W. (2009). *Investigations in Cognitive Grammar*. Mouton de Gruyter.
- Marín-Arrese, J. I. (2011). Effective vs. epistemic stance and subjectivity in political discourse: Legitimising strategies and mystification of responsibility. In C. Hart (Ed.), *Critical discourse studies in context and cognition* (pp. 193–223). John Benjamins.
- Tenbrink, T. (2020). *Cognitive discourse analysis*. Cambridge University Press.
- Tulving, E. (2002). Episodic memory: From mind to brain. *Annual Review of Psychology*, 53(1), 1–25.
- Van Dijk, T. A. (2005). Contextual knowledge management in discourse production: A CDA perspective. In Wodak, R., & Chilton, P. (Eds.), *A new agenda in (critical) discourse analysis* (pp. 71–100). John Benjamins Publishing Company.
- Van Dijk, T. A. (2012). Discourse and knowledge. In Gee, J. P., & Handford, M. (Eds.), *The Routledge handbook of discourse analysis* (pp. 587–603). Routledge.

Author(s) / Előadó(k):

Pšenák Peter és Pšenáková Ildikó

Title / Cím:

MÓDSZERTANI KERETRENDSZEREK A FLIPPED CLASSROOM KUTATÁSAIBAN

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 14.00-14.10

Abstract / Absztrakt:

Ez a tanulmány szisztematikus áttekintést nyújt a felsőoktatásban a fordított osztályterem (flipped classroom) oktatási modelljéhez kapcsolódó kutatásokban alkalmazott módszertani megközelítésekről. Bár a modell világszerte elterjedt, a legújabb metaanalízisek jelentős módszertani hiányosságokat és gyenge kutatástervezési gyakorlatokat tártak fel.

Az egyszerű felsoroláson túlmenően jelen elemzés három alapvető paradigma mentén rendszerezi a vizsgált kutatási módszereket: hipotézis-tesztelő (kvantitatív), hipotézis-generáló (kvalitatív) és tervezés-alapú (iteratív) megközelítések. A tanulmány rávilágít a jelenlegi kutatások kritikus hiányosságaira, többek között az elméleti keretek hiányára, valamint a fontos moderáló változók – például a hallgatói ellenállás és az oktatói hatás – figyelmen kívül hagyására.

Az elemzés eredményeként három kutatástervezési keretrendszert mutatunk be, amelyek célja, hogy szilárdabb és árnyaltabb alapot biztosítsanak a jövőbeli flipped classroom vizsgálatok megtervezéséhez a felsőoktatási környezetben.

Author(s) / Előadó(k):

Pšenák Peter, Pšenáková Ildikó, Szabó Tibor és Udvaros József

Title / Cím:

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA LEHETŐSÉGEI A FORDÍTOTT OSZTÁLYTEREMBEN

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 14.10-14.20

Abstract / Absztrakt:

A flipped classroom (fordított osztályterem) modell a 21. századi oktatás egyik kulcsfontosságú újítása, amely nemcsak szervezési változtatás, hanem szemléletváltás is. A modell a tanórai időt a passzív ismeretátadás helyett az aktív, közös, alkotó és kreatív munkára használja ki. Ezenkívül hatékonyan támogatja a diákok önállóságát, és új kihívásokat teremt a tanárok számára is – különösen a tananyagfejlesztés időigényességének csökkentésére, a motiváció fenntartására és a folyamatos visszajelzés biztosítására. A kihívások kezelésére nagyon jól alkalmazhatók a mesterséges intelligencia (MI) eszközei, amelyek automatizálhatják az előkészítési folyamatokat (videók feliratozása, szöveg-összefoglalás, tesztgenerálás), adaptív tanulási környezetet teremthetnek, valamint személyre szabott feladatokat és azonnali visszajelzést biztosíthatnak. A tanulmány képet ad az MI alkalmazási lehetőségeiről a flipped classroom keretében. Kiemeli, hogy az MI nem helyettesíti a tanárt, hanem kiegészíti szerepét, és így hozzájárulhat egy hatékonyabb és fenntarthatóbb oktatási gyakorlat kialakításához.

Author(s) / Előadó(k):

Pšenáková Ildikó

Title / Cím:

AZ OKTATÁSI FOLYAMAT ÁTALAKULÁSA A FORDÍTOTT OSZTÁLYTEREM RÉVÉN

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.20-10.30

Abstract / Absztrakt:

A fordított osztályterem (flipped classroom) modellje az elmúlt két évtized egyik legfontosabb módszertani innovációját jelenti. Lényege, hogy az elméleti előadások a tantermen kívül zajlanak, míg az órán eltöltött időt aktív, együttműködésen alapuló és kreatív tanulásra használják fel. A tanulmány elemzi a koncepció történeti fejlődését az első kísérletektől kezdve egészen a modern pedagógiai gyakorlatban, az iskolákban és az egyetemeken való meghonosodásáig. Bemutatja a tanárok és a diákok új szerepeit, a digitális és módszertani kompetenciák szükségességét, valamint a differenciálással, motivációval és a műszaki háttérrel kapcsolatos kihívásokat. Kiemeli a tanárok rendszerszintű támogatásának fontosságát, valamint a diákok aktív bevonását az önszabályozás és a digitális írástudás révén. A fordított osztályterem modellje így a 21. századi oktatás hatékony és fenntartható megközelítéseként jelenik meg.

Author(s) / Előadó(k):

Rábai Dávid

Title / Cím:

MÓDSZERTANI LEHETŐSÉGEK A GYERMEKI MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK KAPCSÁN

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.30-16.40

Abstract / Absztrakt:

Jelen elméleti fókuszú előadás legfőbb célja az, hogy az óvodai gyakorlatban megvalósítható módszertani lehetőségeket kínáljon a gyermeki munka jellegű tevékenységek kapcsán. A gyermeki munka már jó ideje részese az Alapprogramoknak, a gyakorlatban mégis kevésbé alkalmazzák a benne rejlő lehetőségeket, aminek az is felmerül okaként, hogy majdnem minden tevékenység részeként jelen van. A kérdés mégis az, hogy miképpen lehet erősíteni a tevékenység létjogosultságán, milyen gyermeki munkára specializált módszereket, eljárásokat lehet alkalmazni a gyakorlatban. Előadásunkban erre szeretnénk ötleteket, megvalósítható lehetőségeket kínálni. Ennek érdekében ismertetésre kerülnek a gyermeki munka gyakorlatban megjelenő típusai, valamint azok a módszerek, amelyek alkalmazásával a gyermekek aktívan is részt vehetnek a tevékenységben, nem csak szemlélői lehetnek annak.

Szó lesz még a gyermeki munka Alapprogramban való meghatározottságáról, a gyermeki munka helyéről, szerepéről az óvodai nevelés tevékenységei között, valamint a gyermek és a pedagógus cselekvési lehetőségeiről a gyermeki munkában.

Author(s) / Előadó(k):

Rácz Márk

Title / Cím:

AZ OTDK MARXIZMUS-LENINIZMUS SZEKCIÓJÁNAK TÖRTÉNETE 1969-1989 KÖZÖTT

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.10-17.20

Abstract / Absztrakt:

Az államszocializmus időszakában kötelező jelleggel kellett tanulni az akkori főiskolai és egyetemi hallgatóknak az ideológiai tárgyakat. Ennek megfelelően marxista filozófiából, politikai gazdaságtanból és tudományos szocializmusból minden esetben vizsgát kellett tenniük az adott félév végén. Az idő előrehaladtával megfogalmazódott az igény arra, hogy ez a terület is bekapcsolódjon a tudományosság világába. Az 50-es és 60-as években még az volt a fontos, hogy oktassák a marxizmus-leninizmust, ne pedig csupán kutassák azt. A 60-as évek második felétől azonban egyre gyakrabban születtek olyan, hallgatók által írt szakdolgozatok, amelyeket TDK-versenyekre javasoltak a témavezetők.

Ennek megfelelően létrejött az OTDK marxizmus-leninizmus szekciója, mely állt filozófia, politikai gazdaságtan, tudományos szocializmus alszekciókból. Később ide került a szociológia is.

Kutatási kérdésem az, hogy mennyire feleltek meg a korszak tudományos elvárásainak ezek a pályaművek? Hipotézisem szerint nem minden esetben feleltek meg szakmai értelemben a dolgozatok, hiszen erősen jelen volt esetükben az ideológia

Author(s) / Előadó(k):

Révész László, Mező Ferenc, Majorosné Kovács Györgyi, Radics Krisztina, Molnár Anita és Kaknics-Kiss Barbara

Title / Cím:

NEMZETKÖZIESÍTÉS, NYELVI KOMPETENCIAFEJLESZTÉS ÉS DIGITÁLIS INNOVÁCIÓ A PEDAGÓGUSKÉPZÉSBEN: SZEKUNDER KUTATÁSI EREDMÉNYEK A MOBILITÁSI JÓ GYAKORLATOKRÓL

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.00-16.10

Abstract / Absztrakt:

A globalizáció és a digitalizáció folyamatai új kihívásokat és lehetőségeket teremtenek az oktatás és különösen a pedagógusképzés számára. A nemzetköziesítés és a mobilitási programok – kiemelten az Erasmus+ – kulcsszerepet játszanak a szakmai fejlődés, az idegen nyelvi és interkulturális kompetenciák fejlesztése, valamint az oktatási innovációk elterjesztése terén. Jelen előadás célja a nemzetközi mobilitás, a nyelvi kompetenciafejlesztés, valamint a digitális technológiák szerepének feltárása a magyar oktatási intézményekben, különös tekintettel a tanárképzésre.

A kutatás szekunder módszertannal készült: szakirodalmi áttekintésre, nemzetközi és hazai szakpolitikai dokumentumok elemzésére, valamint releváns programok és jó gyakorlatok (Erasmus+, Határtalanul, eTwinning, CLIL, virtuális mobilitás) feldolgozására épült. Az elemzés külön figyelmet fordított a nemzetköziesítés akadályaira (pl. kreditek elismerése, nyelvi hiányosságok, anyagi korlátok), továbbá a digitális technológiák által nyújtott lehetőségekre, mint a virtuális mobilitás, online tanulási platformok és a pedagógusképzésben alkalmazott innovatív IKT-eszközök.

Az eredmények rávilágítanak arra, hogy a nemzetközi mobilitás hozzájárul a tanárok és hallgatók szakmai és személyes fejlődéséhez, szélesíti az intézményi kapcsolathálókat, valamint elősegíti a multikulturális környezethez való alkalmazkodást. A CLIL-módszer és a kétnyelvű oktatás pozitív hatással van a kognitív fejlődésre és a többnyelvű kommunikációra, míg a digitális technológiák forradalmasítják a pedagógiai gyakorlatot és kiegészítik a fizikai mobilitás korlátait. A virtuális mobilitás előnyei között kiemelhető a költséghatékonyság, a rugalmasság és a szélesebb körű részvétel biztosítása.

A szekunder kutatás eredményei alátámasztják, hogy a nemzetköziesítés nem csupán mobilitási programokat jelent, hanem komplex szemléletváltást az oktatás minőségének javítása és a társadalmi befogadás érdekében. A tanulmány következtetése szerint a fenntartható mobilitási modellek, a digitális eszközök tudatos integrációja és a nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztése elengedhetetlen a magyar oktatási rendszer versenyképességének növeléséhez.

Kulcsszavak: szekunder kutatás, szakirodalmi elemzés, dokumentumelemzés, nemzetköziesítés, Erasmus+, CLIL, digitális technológiák, virtuális mobilitás, pedagógusképzés.

Készült az Európai Unió társfinanszírozásával megvalósuló 2024-1-HU01-KA220-HED-000248326 számú OKTATÁSI VILÁGPOLGÁROK NEMZETKÖZI SZEMLÉLET A TANÍTÓ- ÉS TANÁRKÉPZÉSBEN (OKTÁV) című projekt keretében.

Author(s) / Előadó(k):

Révész, László; Mező, Ferenc; Orgoványi Gajdos, Judit and Kaknics-Kiss, Barbara

Title / Cím:

INTERNATIONALIZATION AND INNOVATION IN HUNGARIAN PUBLIC EDUCATION INSTITUTIONS: GOOD PRACTICES IN LIGHT OF THE ERASMUS+ PROGRAM

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.10-11.20

Abstract / Absztrakt:

The internationalization of education has become a key factor in the development of European public education institutions, particularly through Erasmus+ and other cross-border mobility programs. The aim of this presentation is to explore and analyze good practices in Hungary, focusing primarily on student and teacher mobility, the integration of digital technologies, and institutional innovation. The research was conducted as part of the OKTÁV project, based on six case study with document analysis and institutional interviews. The sample involved six educational institutions in Eger: the Andrassy György Catholic Technical College and Gymnasium, the Eszterházy Károly Catholic University Training School, the Gárdonyi Géza Cistercian Grammar School and College, and the Lenkey János Primary School.

The results showed that the common features of the institutions examined are the conscious development of international partnerships, the strategic integration of mobility programs into pedagogical programs, and the targeted development of students' foreign language skills.

The mobility experiences not only served to expand professional knowledge, but also contributed to the development of soft skills such as communication, problem solving, and intercultural sensitivity. The ECVET-based credit recognition, the European Business Bachelor program, and the involvement of digital platforms (Microsoft Teams, Canva, Kahoot, Zoom) in cooperation and learning organization can be considered outstanding innovations.

The results pointed out that internationalization is not just a one-off project activity, but a long-term strategic element that shapes institutional identity. The programs significantly increase the competitiveness of schools, strengthen students' linguistic and cultural openness, and support the professional renewal of teaching communities. The analysis points out that the key to success is maintaining a partnership network, developing sustainable mobility models, and systematically disseminating good practices.

Keywords: internationalization, Erasmus+, mobility, foreign language competence, digital pedagogy, good practices

Prepared with co-financing from the European Union under project number 2024-1-HU01-KA220-HED-000248326 EDUCATING GLOBAL CITIZENS INTERNATIONAL PERSPECTIVE IN TEACHER TRAINING (OKTÁV) project, co-financed by the European Union.

Author(s) / Előadó(k):

Sáfrány Judit

Title / Cím:

NEVELÉSI KÖRNYEZET ÉS SZORONGÁS - TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.20-16.30

Abstract / Absztrakt:

A pedagógus személyisége, pszichés jólléte valamint a tanítványok lelki egyensúlya hosszú idők óta a nevelés-oktatás figyelmet érdemlő témái közé tartozik. A szorongás, mint a fejlődést, a teljesítményt gátló állapot, illetve a szorongásra hajlamosító körülmények korrigálása többféle formában manifesztálódott a különböző történelmi időszakokban.

Már az ősi környezetben, a szülő-gyermek relációban fontos volt a mintaadás a túlélés szolgálatában. Később Indiában a vallási felfogások képviselték saját lelkünk megismerésének, a belső lelki harmónia elérésének fontosságát. Az oktatási feladat mellett az ősi Kínában is fókuszban volt az érzelmi beleélés képességének és az erkölcsi érettség elérése. Az ókori görögök számára szintén mind az értelmi, mind az érzelmi és erkölcsi nevelés hangsúlyt kapott. A spártaiak már szigorú elvárások mentén formálták a gyermekeiket. A megfelelő képességek igényét fenntartották a nevelő személyével szemben is. Rómában Quintilianus pedagógiai elvei az alkalmas dajka kiválasztására irányultak.

A korai kereszténységben a gyerekek szociális nyitottságát várták el. Vittorino da Feltre nevelői törekvése felismerte, hogy a gyermekeknek szüksége van a derűre, a vidámságra. Ezzel párhuzamosan a tanító példaadását elengedhetetlennek ítélték, úgy vélték, lelkesedés és szeretet szükséges az eredményes munkához. Erasmus az alkalmatlan tanítók személyiségét, lelki állapotát, ezzel összefüggő kegyetlenkedését, tanításra való alkalmatlanságát sérelmezte. Elutasították a családi neveléssel szemben az intézményes nevelést, a „lélektelen” szakemberek szerepvállalását, megoldásként magánnevelők alkalmazását szorgalmazták, főként Rousseau hatására. A rátermettség, a szociális ügyesség, a „társas lény” Montaigne eszményében is megtalálható. Az angolszász felvilágosodás híres alakja, John Locke is felismerte a pszichés jóllét, ezen belül a boldogság megvalósulásának fontosságát. Értékként tünteti fel az egészség, a jó kedv, a tudás, a jócselekedet, és a túlvilági örök boldogság elérését. Az egészségmegőrzés, az optimizmus, a derűs hangulat és az önmagában bízó ember fókuszban van ebben a korszakban.

A történelmen tehát végigvonul az optimális nevelési környezettel szembeni elvárás, ami a szorongás csökkentésére, a pszichésen kiegyensúlyozott tanítóra és tanítványra irányul.

Author(s) / Előadó(k):

Schmidt Ildikó és Márku Anita

Title / Cím:

UKRAJNAI GYERMEKEK ISKOLAI INKLÚZIÓJA MAGYARORSZÁGON:
EGY RÉSZVÉTELI KUTATÁS RÉSZEREDMÉNYEI

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.10-16.20

Abstract / Absztrakt:

Az Ukrajnában kialakult háborús helyzet miatt 2022. február 24. óta nagy számban érkeztek menekülők Magyarországra. A fegyveres konfliktus kirobbanásakor nem lehetett tudni, mennyi ideig tart majd, és most sem látszik még, mikor lehet vége. Így a családok egy része úgy döntött, hogy gyermekeiket érkezésük után nem sokkal a 2021/22-es tanév tavaszi félévére már beiskolázzák Magyarországon, és nem, vagy nem csak az ukrán közoktatásban folytatják online formában az iskolaévet. Az ideiglenesen vagy tartósan itt maradt gyermekek a hatályos törvények szerint a 2022/23-as tanévtől 6 hónap itt tartózkodás után kötelesek részt venni a közoktatásban.

A kutatásunk célja a fentebb csak nagy vonalakban vázolt helyzetben a gyermekek beiskolázására és a lakóhelyük megváltozásának megélésére, tapasztalataik feltárására irányul.

Kutatásmódszertani szempontból a részvételi szemléletet követjük, tekintettel arra, hogy elsősorban a gyerekek tapasztalatait szeretnénk megismerni. Az adatgyűjtés folyamatába a gyerekekkel szoros érzelmi és bizalmi viszonyban álló személyeket vonunk be: szülők, családtagok, tanárok. Többféle módon jutunk adatokhoz is: (1) célzott interjú, (2) a mindennapi élet interakciói (részt vevő megfigyelés) (3) és ezek interpretációi hangfelvétel vagy naplójegyzet formájában.

A kutatás résztvevői között a magyar közoktatásban a téma szempontjából érintett tanárok, valamint a családok oldaláról négy, egymástól nyelvi (is) eltérő csoport szerepel, mert más-más komplex helyzetben vannak azok a gyerekek, 1) akik magyarul beszélőként (Kárpátaljáról) érkeztek, és kerülnek az oktatásba; 2) vagy ukrán, vagy 3) orosz első nyelvűként, akik egyáltalán nem beszélnek a magyart (Ukrajna bármely régiójából); s más a helyzet a 4) heterogén nyelvi háttérű (vegyes házasságban felnövő) gyermekek esetében. Előadásunkban a kutatás céljainak, módszereinek, az adatgyűjtés lehetőségeinek, és a kutatás érintetteinek, résztvevőinek rövid bemutatása után a tanárokkal készített interjúk narratíváinak elemzésére, tapasztalataira térünk ki.

Kulcsszavak: közoktatás, heterogén nyelvi háttérű gyermek, egynyelvű gyermek, részvételi kutatás, adatgyűjtés

Author(s) / Előadó(k):

Simándi Szilvia

Title / Cím:

A GYERMEK- ÉS IFJÚKORI TANULÁSI ÉLMÉNYEK ÉS AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

A gyermek- és ifjúkori tanulási élmények az élethosszig tartó tanulás megalapozásában meghatározóak, melyben szerepet kap többek között a szülő iskolai végzettsége, a tanulási tapasztalatok, az iskolai végzettség vélt munkaerő-piaci haszna.

Kutatásunk során életútinterjűkat készítettünk (n=62) részben félig strukturált és részben mélyinterjűkkal, felnőtt megkérdezettek (40 <) körében.

Tanulmányunkban igyekszünk példákkal színesíteni, hogyan vélekednek az élethosszig tartó tanulásról interjúalanyaink a gyermekkori és az ifjúkori tanulási élmények, a családi környezetnek a tanuláshoz való viszonya tükrében.

Arra keressük a választ, az élethosszig tartó tanulás értelmezését milyen módon befolyásolja a család támogató szerepe, a tanulás értéke.

Munkánk nem törekedett a téma jellegéből adódóan az interjúalanyok kiválasztásánál a reprezentativitásra, azonban megítélésünk szerint az irányvonalak bemutatására, illetve árnyalására megfeleltethetők.

Author(s) / Előadó(k):

Sörfőző Szügi Judit, Papp Zoltán és Takács Márta

Title / Cím:

*SZAKKÉPZŐ TANÁROK MOTIVÁCIÓJÁNAK MODELLEZÉSE
A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALKALMAZÁSÁBAN:
EGY FUZZY COGNITIVE MAP MEGKÖZELÍTÉS*

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.20-10.30

Abstract / Absztrakt:

A mesterséges intelligencia (MI) oktatási integrációja kiemelt jelentőségű a szakképzésben, mivel a technológiai változásokhoz való gyors alkalmazkodás alapvető elvárás. Az "Artificial Intelligence as VET Teacher Assistant" Erasmus+ projekt (ID: 2024-1-HU01-KA220-VET-000253387) keretében vizsgálatot végeztünk a szakképző tanárok MI-hez fűződő motivációjáról. A kutatás kezdeti szakaszában szerbiai szaktanárokkal készítettünk félig strukturált interjúkat, amelyek alapján fuzzy kognitív térkép (FCM) modellt állítottunk fel. A modell tíz kulcstényezőt és azok oksági kapcsolatait elemezve feltárja, hogyan hatnak egymásra a tanári motivációt befolyásoló tényezők az MI-oktatás kontextusában. Az FCM Expert szoftverrel végzett szimulációk kimutatták, hogy az intézményi támogatás, a megfelelő technikai infrastruktúra és a diákok MI-használata erőteljesen növeli a pedagógusok motivációját, és elősegíti a mesterséges intelligencia osztálytermi alkalmazását. Az eredmények hasznos támpontot nyújthatnak döntéshozók és intézményvezetők számára, és támogatják a pedagógusok MI-alkalmazással kapcsolatos döntéshozatalát.

Kulcsszavak: fuzzy kognitív térkép, szakképzés, tanári motiváció, mesterséges intelligencia az oktatásban

Author(s) / Előadó(k):

Suha Tamás

Title / Cím:

AZ ISKOLAI JÓLLÉT, A SERDÜLŐKORI SZERHASZNÁLAT EGYIK VÉDŐFAKTORA

Section / Szekció: 4

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.30-17.40

Abstract / Absztrakt:

Az iskolai jóllét kérdése az elmúlt két évtizedben a neveléstudományi és pszichológiai kutatások középpontjába került. A tanulók mindennapjainak minősége, az iskolai kapcsolatok, a tanár–diák viszony, az intézményi klíma és a tanulás élményjellege nem csupán az eredményességet befolyásolják, hanem mélyrehatóan hatnak a serdülők testi-lelki egészségére és társadalmi beilleszkedésére is. A jóllét komplex fogalma magában foglalja a szubjektív elégedettséget, a pszichológiai biztonságérzetet és a közösségi integráció élményét, melyek együtt olyan védőfaktort alkothatnak, amely képes mérsékelni a kockázatos magatartások, köztük a szerhasználat kialakulását.

A deviáns viselkedésformák közül a legális (alkohol, dohányzás, energitalok) és illegális szerek fogyasztása különösen veszélyes, mivel a serdülőkori érzékeny életszakasz: a kísérletezés és az identitáskeresés mellett erős kortárshatások is érvényesülnek. Az ESPAD és HBSC vizsgálatok egyaránt jelzik, hogy a magyar fiatalok körében mind az alkoholfogyasztás, mind a kannabisz kipróbálása nemzetközi összehasonlításban is számottevő. E tendencia különösen aggasztó, mert a szerhasználat nem elszigetelt jelenség, hanem szoros kapcsolatban áll az iskolai élményekkel, a tanulói elégedetlenséggel és a társas támogatás hiányával.

A kutatások ugyanakkor következetesen kiemelik, hogy az iskola képes védőfaktorként is működni. A pozitív tanár–diák kapcsolat megerősíti a biztonságérzetet, csökkenti az elszigeteltséget és alternatívát nyújt a stresszkezelésben. A támogató iskolai klíma, az inkluzivitás és a közösségi élmények mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a tanulók kevésbé keressenek maladaptív megküzdési stratégiákat. A kortárs közösségek minősége kulcsfontosságú: ha a csoportnormák egészséges életmódot erősítenek, a szerhasználat kockázata látványosan csökken. Emellett a rezilienciafejlesztés – az érzelmi intelligencia, a problémamegoldás és az önszabályozás támogatása – lehetővé teszi, hogy a serdülők hatékonyabban álljanak ellen a külső nyomásnak.

Az előadás célja annak bemutatása, hogy az iskolai jóllét hogyan válhat a szerhasználat elleni prevenció egyik legfontosabb eszközévé. A neveléstudományi szemlélet abban különösen értékes, hogy nem csupán a problémára fókuszál, hanem a védőfaktorok erősítésére, azaz a tanulók pozitív erőforrásainak fejlesztésére. A pedagógiai gyakorlatban ez a tanárképzés átalakítását, az iskolai klíma tudatos formálását, valamint a kortársprogramok és közösségi tevékenységek beépítését jelenti.

A „Tanulás és társadalom” konferencia keretében az előadás arra kíván rávilágítani, hogy a tanulói jóllét támogatása túlmutat az iskolai határokon: társadalmi érdek, amely a jövő generációinak egészségét és társadalmi beilleszkedését alapvetően meghatározza. Az iskolai jóllét nem luxus, hanem olyan védőfaktor, amely nélkülözhetetlen a szerhasználat megelőzésében, és hosszú távon a társadalom rezilienciájának egyik alappillére lehet.

Author(s) / Előadó(k):

Szabó Anita

Title / Cím:

„KIHÍVÁS VAGY LEHETŐSÉG? AZ INKLÚZIÓ PEDAGÓGUSSZEMMEL”

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.00-11.10

Abstract / Absztrakt:

Az integráció egyre nagyobb terjedésével párhuzamosan fontos vizsgálni a pedagógusok hozzáállását is az oktatási-nevelési intézményekben végbemenő változásokhoz. Az integrációs folyamatok sikeressége ugyanis nem csupán az intézmények szerkezeti és szervezeti felkészültségén, hanem a pedagógusok attitűdjén, szakmai felkészültségükön és a tanulók igényeire való reagálás képességén is múlik. A pedagógusoknak nem csupán az integrált tanulók oktatásában kell helytállniuk, hanem képesnek kell lenniük alkalmazkodni a különböző tanulási szükségletekhez és a változó oktatási környezethez. Ezen túlmenően, a pedagógusok szakmai kompetenciái, mint például a differenciált oktatásra való felkészültség, a szociális és érzelmi intelligencia, valamint a csapatmunka, mind hozzájárulnak az inkluzív oktatás atékonyiségéhez.

A pedagógusok hozzáállásának vizsgálata mellett elengedhetetlen a szakmai tudás és kompetenciák értékelése is, mivel ezek alapvetően befolyásolják, hogyan alkalmazzák a különböző integrációs és inkluzív oktatási módszereket. A tanulmány célja tehát annak feltárása volt, hogy a pedagógusok milyen mértékben érzékelik saját felkészültségüket és milyen mértékben vannak tudatában a folyamatos szakmai fejlődés szükségességének. A 21. századi oktatásban egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanári szerep újra definiálása, amely a hagyományos ismeretátadói szerepből egyfajta facilitatori, támogató szerephez helyezi a pedagógust. Ez különösen fontos az inkluzív nevelés területén, ahol a tanulók sokfélesége miatt elengedhetetlen a rugalmas, reflektív és együttműködő tanári hozzáállás.

A fenti szempontok vizsgálatát írásbeli kikérdezés módszerével végeztem el, első körben kismintás pilot kutatás keretein belül. Jelen tanulmányomban az általános iskolákban dolgozó tanítók (N=96), illetve felső tagozatos tanárok (N=95) válaszait szeretném ismertetni és összehasonlítani (összesen N=191). A kutatás során az volt a célom, hogy megismerjem a pedagógusok véleményét az integrációról, az inklúzióról, valamint azt, hogy miként értékelik saját szakmai fejlődésüket, felkészültségüket és a témához való hozzáállásukat.

A kérdőív több témakört is érintett: felmérte a pedagógusok elméleti ismereteit az integráció és inklúzió fogalmairól, gyakorlati tapasztalataikat a heterogén tanulói csoportokkal való munkában, valamint azt is, hogy mennyire érzik magukat felkészültnek a saját iskolai környezetükben jelentkező kihívások kezelésére. Ezen kívül fontos szempont volt az is, hogy a pedagógusok mennyire tartják szükségesnek a folyamatos továbbképzést, és milyen jellegű szakmai támogatásra tartanak igényt a jövőben.

Az eredmények tekintetében elmondható, hogy a pedagógusok felsőfokú tanulmányaik során sajnos keveset tanultak az integrációs kérdésekkel kapcsolatban, csupán szórványos ismeretekre tettek szert a témában. Az oktatási programokban a témával kapcsolatos tartalom gyakran nem kap elég hangsúlyt, és a pedagógusoknak nem mindig van lehetőségük elmélyíteni tudásukat a tantárgyi specializációk mellett. Sok

esetben a tanárképzés során csupán érintőlegesen foglalkoznak az inkluzív nevelés elméleti és gyakorlati aspektusaival, ami hátrányosan befolyásolja a pályakezdő pedagógusok kompetenciáit.

Ennek ellenére a válaszadók többsége nyitott a további tanulásra, és szívesen képi magát ezen irányban. Az oktatás és az inklúzió témaköre iránti érdeklődés nem csupán a személyes elhivatottságtól, hanem a tanári karrierjük fejlődésére gyakorolt pozitív hatásától is függ. A válaszadók közül többen is kiemelték, hogy a különböző képzések, workshopok, szakmai műhelymunkák, valamint a gyakorlati tapasztalatok megosztása jelentősen hozzájárulhat szakmai fejlődésükhöz. Ez azt jelenti, hogy a pedagógusok többsége belátja: a mai oktatási környezet nem statikus, hanem folyamatosan változik, ezért a tanulás és önfejlesztés nem csupán lehetőség, hanem alapvető szükséglet is.

A feladathoz való hozzáállás attitűdjét vizsgálva megállapítható, hogy a válaszadó pedagógusok túlnyomó többsége pozitívan közelíti meg az integrációval kapcsolatos változásokat és feladatokat. A pedagógusok úgy vélik, hogy az inklúzióval járó kihívások, mint például a tanulói sokszínűség kezelése, az eltérő képességekkel rendelkező tanulók együttes oktatása, valamint az egyéni fejlődéshez való igazodás, nemcsak az ő fejlődésüket segítik, hanem a tanulók számára is előnyösek. Emellett sokan hangsúlyozták, hogy a pedagógusok közötti együttműködés, a szakmai támogató közösségek kialakítása és a tapasztalatok rendszeres megosztása elengedhetetlen az inkluzív nevelés hatékony megvalósításához.

A kutatás eredményei alapján megállapítható, hogy bár a pedagógusok kezdeti felkészültsége nem teljes körű, a nyitottság és a tanulási vágy erős motivációt jelent a további fejlődéshez. Az inklúzióval kapcsolatos további képzések és támogatások, valamint a tanári közösségek közötti tapasztalatcsere nagyban hozzájárulhatnak a pedagógusok magabiztosságának növeléséhez és az inkluzív oktatás hatékonyságának javításához. Ezen kívül az iskolai vezetők és az oktatási intézmények szerepe kiemelkedő, mivel az ő támogatásuk nélkül az integrációs folyamatok nem működhetnek sikeresen. Az intézményi támogatás magában foglalhatja például az erőforrások biztosítását, a megfelelő szakemberek bevonását, valamint a támogató iskolai kultúra kialakítását is.

Összességében elmondható, hogy bár az integrációval kapcsolatos tudás és tapasztalatok még nem minden pedagógus számára egyformán elérhetőek, az inkluzív oktatás iránti pozitív attitűd és a továbbképzési vágy arra utal, hogy a pedagógusok elkötelezettek a fejlődés mellett, és a megfelelő támogatással képesek lesznek hatékonyan alkalmazni az inkluzív pedagógiát a mindennapi oktatási gyakorlatukban. A jövő pedagógusainak képzésében kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a leendő tanítók és tanárok megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezzenek az integráció és inklúzió kihívásainak kezelésére. Ez hosszú távon hozzájárulhat egy befogadóbb, igazság

Irodalom:

Csányi, Y. (1993). Integrált nevelés a kutatás szintjén. In Csányi, Y. (Szerk.) Együttnevelés, Speciális igényű tanulók az iskolában (22-33) Iskolafelkészítő Alapítvány OKI.

Falus, I., Szűcs, I. (Szerk.) A didaktika kézikönyve, Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Akadémiai Kiadó. 256-296 <https://doi.org/10.1556/9789634548454.7>

Perlusz, A. (2022). A sajátos nevelési igényű tanulók a többségi általános iskolában. In Internetes források:

Központi Statisztikai Hivatal. Az általános iskolában integráltan és külön osztályban oktatott sajátos nevelési igényű (SNI-) tanulók aránya a nappali oktatásban vármegyéik szerint, 2023/2024.

<https://ksh.hu/s/helyzetkep-2023/#/kiadvany/oktatas/az-altalanos-iskolakban-integraltan-es-kulon-osztalyban-oktatott-sajatos-nevelési-igenyu-sni-tanulok-aranya-a-nappali-oktatásban-varmegyek-szerint-2023-2024> (2025.02.27.)

Központi Statisztikai Hivatal. Az általános iskolában integráltan és külön osztályban SNI- tanulók aránya a nappali oktatásban vármegyéik szerint, 2022/2023.

Author(s) / Előadó(k):

Szabó Tibor, Hegedűs Orsolya és Jakab Zsófia

Title / Cím:

KREATÍV TÖRTÉNETMESÉLÉS OZOBOTOK SEGÍTSÉGÉVEL

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.00-16.10

Abstract / Absztrakt:

A digitális technológia egyre nagyobb szerepet tölt be az oktatásban, különösen az élményszerű, de akár a kreatív tanulás támogatásában is. Célunk, hogy megosszuk tapasztalatainkat az Ozobot robotok történetmesélésre való alkalmazhatóságáról az alapiskolás gyermekek körében. Kutatásunkat egy alapiskola negyedik osztályában végeztük, ahol a tanulók párban dolgoztak – összesen 10 tanulópár vett részt a kutatásban. A gyermekek egy Ozobot robotokkal támogatott foglalkozássorozaton vettek részt, amelyet saját pályatervezés és történetmesélés követett.

A foglalkozások szorosan kapcsolódtak a tantárgy előírt tartalmához, amelyet a pedagógussal egyeztetünk az érintett tanórák előtt. Két alkalommal a matematika és egy-egy alkalommal a természetrajz és honismeret tanórákba illesztettük be a foglalkozásokat. A tanulók előre megtervezett, egy-egy rövid történet köré épülő pályát jártak be a robottal. Ahhoz, hogy a pálya bejárható legyen az Ozobot számára, részfeladatokat kellett megoldaniuk: a megfelelő színekkel kellett kiegészíteniük a hiányos, de tudatosan megtervezett pályákat.

A helyes színezést követően a robot által vizuálisan is életre keltek a történet eseményei, így maga a történet is megelevenedett. Ezek a történetek vagy konkrét ismeretek átadását szolgálták, vagy feladatokat generáltak, amelyeket a tanulóknak már a robot nélkül kellett megoldaniuk. A robotra módszertani segédeszközként tekinthetünk, amely tapasztalataink szerint meglehetősen jelentős motivációs hatással bír szinte bármely tanórán, ha azt megfelelő módon és mértékben építjük be. A foglalkozássorozatnak célja volt az is, hogy a gyermekek megismerkedjenek az alkalmazott robottal, mivel először találkoztak az Ozobot robotokkal.

Az utolsó tanórán pedagógiai megfigyelést végeztünk, ahol a gyermekek feladata pályakészítés és a robot segítségével való történetmesélés volt. A megfigyelés folyamán összpontosítottunk a kreatív gondolkodásra és történetalkotásra, digitális kompetenciákra, együttműködésre és kommunikációra, problémamegoldásra, motivációra és élményszerű tanulásra.

Tanulmányunkkal szeretnénk rámutatni arra, hogy az edukációs robotika a történetmeséléssel kombinálva nemcsak műszaki készségeket hivatott fejleszteni, hanem komplex pedagógiai célokat is támogat.

Author(s) / Előadó(k):

Szabó Zoltán

Title / Cím:

IT JÖVŐJE A NAGYVÁLLALATOKNÁL

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 11.00-11.10

Abstract / Absztrakt:

A digitális eszköztárrendszer elengedhetetlen a nagyvállalati szférában. Az IT fejlődésével a vállalati szféra informatikai háttere egyre fontosabbá vált, akár a gazdasági, pénzügyi, szakmai, vállalatirányítási területeken. Fejlődött az elektronika, az IT, az információs technológia, az automatizálás, a robotok, az MI, a programozható vezérlőrendszerek, a hálózatok, a felhőalapú szolgáltatások. Az infokommunikációs eszközök rohamos fejlődése segítette a gazdaság szereplőit, a termelést.

Author(s) / Előadó(k):

Szabóné Dr. Balogh Ágota

Title / Cím:

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATA A DIGITÁLIS TÁRSADALOMBAN

THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE DIGITAL SOCIETY

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.00-17.10

Abstract / Absztrakt:

A mesterséges intelligencia (MI) gyors és innovatív fejlődése egyre több kihívást és lehetőséget jelent társadalmunk valamennyi rétege számára. A jelenkori technológiai változások elsősorban MI-alapú megoldásokra épülnek, amelyek átalakítják a gazdasági modelleket, a fogyasztási szokásokat, valamint az oktatás és a tanulás folyamatait is. Megváltoznak a szerepek, a tudásszerzés, valamint a munkavégzés módjai is. A pedagógus szerepe átalakul, már nem az egyetlen információforrás, inkább mentori szerepbe kerül. A tanulmány bemutatja, hogy a digitális eszközöket és a mesterséges intelligenciát hogyan és mire használják a társadalom különböző területein. Továbbá a kreativitás és az MI viszonyára is. A kutatás kérdőíves módszerrel, 591 fő bevonásával zajlott, amelynek eredményei elemzésre és bemutatásra kerülnek.

The rapid and innovative development of artificial intelligence (AI) presents increasing challenges and opportunities for all segments of our society. Current technological changes are primarily based on AI-based solutions that are transforming economic models, consumption habits, and education and learning processes. Roles, knowledge acquisition, and ways of working are also changing. The role of the teacher is transforming; they are no longer the sole source of information, but rather take on a mentoring role. The study shows how and for what purposes digital tools and artificial intelligence are used in different areas of society. It also examines the relationship between creativity and AI. The research was conducted using a questionnaire method involving 591 people, the results of which are analyzed and presented.

Author(s) / Előadó(k):

Szebeni Rita

Title / Cím:

FEJES ADRIENN „REZDÜLÉSEK III. – RÉSZ ÉS EGÉSZ” CÍMŰ KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA / OPENING OF THE FINE ART EXHIBITION "VIBRATIONS III. – WHOLES AND PARTS" BY ADRIENN FEJES

Section / Szekció: PLENÁRIS

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 15.35-15.45

Abstract / Absztrakt:

Fejes Adrienn 2007-ben szerzett tanári diplomát az egri Tanárképző Főiskola rajz szakán, ahol F. Balogh Erzsébet volt mestere, valamint mély inspirációt kapott Földi Pétertől és Bukta Imrétől. 2007-től tanulmányait a Pécsi Egyetem, Művészeti Karának, mesterképzésében folytatta, hol tanárom Losonczy István volt. 2012-2014 Magyar Képzőművészeti Egyetemen szakvizsgázott s gyakorlatvezető mentortanár minősítést szerzett. Egerben, Pécsen, Miskolcon tanított rajz-festészetet, művészettörténetet s jelenleg ismét Egerben él és tanít, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pszichológia Intézetének Nevelés és Fejlődéslélektani Tanszékén, mint mesteroktató. A művészetben a különböző felületek, anyagok, technikák adta határok megismerése, a felületi elemek képépítő ereje, a felületekkel való kísérletezés érdekli a legjobban. Érzései kifejezései az anyagok adta lehetőségek játékból fakad: a szövött anyagból, a megszótt vászon alpból indul ki, majd később formálódik, töltkezik színnel, tartalommal a festői eszközök adta lehetőségek által. Tanulmányai és munkái során egyaránt éveken át kereste a különböző anyagokat és azok felhasználhatóságát a vászon-felület adta lehetőségek tárházán keresztül. Vegyes festészeti technikákkal, kollázssal, applikációval dolgozik, melynek fontos része a feszített vászon, a textil, a merített papír. Fontos számára, hogy a kép ne csak ábrázoljon, hanem közvetítő ereje is legyen. Festményeiben ezek olyan apró üzenetek, melyeket a színei és felületei hordoznak magukban. Mindezen üzenetek pedig adaptálódnak és módszertani órák kiindulópontjait feladattematikáit segítve. Így további felületben formában alakulnak újra vagy éppen lényegülnek át, de már az oktatott hallgatóink keze és meglátása nyomán.

Author(s) / Előadó(k):

Szerepi Sándor

Title / Cím:

GASZTRONÓMIA AZ ÓVODÁBAN – EGY INNOVÁCIÓ TAPASZTALATAI

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

A Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karának óvodapedagógus képzésében az elmúlt évek során bevezettünk egy olyan kötelezően választható modult, melyben a „Természetközeli óvoda” témakörében szerettünk volna gyakorlati innovációt megvalósítani. A modul 5 elemének egyik meghatározó tárgya a „Gasztronómia az óvodában”. A tárgy három színhelyen valósul meg. Az elméleti rész tantermi környezetben, az ételkészítés gyakorlata a Kar épületében található Gasztro Műhelyben, míg a gyerekekkel közös tevékenység az óvodai gyakorlat helyszínén, az gyakorló óvodai csoportszobában zajlik.

A kurzus célja az volt, hogy egyrészt az óvodapedagógus hallgatók számára közel hozzuk az ételkészítés, a gasztronómia világát az óvodai nevelés tevékenységrendszerén belül, másrészt az óvodai gyakorlaton megvalósítható, a gyerekekkel közösen elkészíthető ételeket megismertessük a diákokkal. Az elmúlt évek során kialakult a kurzus „technológiája”, melyben mind az egyéni, mind a csoportmunka fontos helyet foglal el. A hallgatók az elméleti órákon is lehetőséget kapnak a csoportmunkára, viszont a Gasztro Műhely szakaszban kizárólag csoportban dolgoznak, elkészítve egyrészt azt a rajzos folyamatábrát, mely az adott étel elkészítését szemlélteti a gyerekek számára, másrészt elkészítve magát a kiválasztott ételt is. Illetve az óvodai gyakorlat keretén belül egyénileg – természetesen a gyerekek tevékenységét szervezve és segítve, - dolgoznak az ételek elkészítésén.

Jelen poszter erről a folyamatról, a jellemző feladatokról, a kurzus gyakori kihívásairól és a folyamatosan népszerű modul hallgatói megítéléséről szolgáltat információkat.

Author(s) / Előadó(k):

Szőllősi, Tamás

Title / Cím:

*FORMS AND FUNCTIONS OF SCHOOL–FAMILY CONTACT
IN HUNGARIAN SECONDARY SCHOOLS; LEGAL NORMS, INSTITUTIONAL DIVERSITY,
AND PEDAGOGICAL OUTCOMES*

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

Baker (2006) investigated how the quality of teacher–child relationships contributes to school adjustment among 1,310 elementary school students, and how this relationship is moderated by child characteristics such as gender, grade level, and behavioral or learning problems. Positive teacher–child relationships are strongly associated with better school adjustment, particularly in behavioral and social domains. These benefits appear consistent across all elementary grade levels. The quality of this relationship is a key factor in school success, especially for at-risk students. In addition to teacher–student relationships, teacher–parent relationships also influence school success. According to Palts and Harro-Liot (2015), conscious communication by teachers supports partnership and fosters a positive parental attitude toward school, which indirectly affects students' academic performance.

Bakker and Denessen (2007) explored the concept of "parental involvement," which emerged from compensatory education programs in the US and Europe during the 1960s and 1970s. These programs aimed to engage low-SES and minority parents to reduce educational inequalities. Parental involvement encompasses a wide range of behaviors, including attending meetings, volunteering, contacting teachers, supporting learning at home, and expressing positive attitudes toward schooling.

Most studies on parental involvement investigate three dimensions: contact with the school, learning at home, and participation in school activities. This research focuses on the forms of contact between families and schools, specifically within Hungarian high schools. As students grow older, parental involvement tends to decrease; however, even among 16-year-olds, it still has a measurable impact on academic performance (Bacsikai et al., 2024). Zsolnai (2022) also notes that adolescents with weak school attachment tend to perform worse on standardized tests and are more likely to drop out. Parental involvement and attitudes toward school play a significant role in shaping students' attachment to school. Therefore, examining the forms and effectiveness of family–school contact remains a relevant and important area of inquiry.

We reviewed the operational documents of secondary schools and applied the method of document analysis. Based on this, we found that in 132 secondary schools operating in the Northern Hungary and Northern Great Plain regions, schools primarily utilize the forms of contact with families that are explicitly mentioned in legislation (specifically, Decree No. 20/2012 [VIII. 31.] of the Ministry of Human Resources). Accordingly, traditional forms such as parent–teacher conferences, consultation hours, open days, and extraordinary meetings or consultations are commonly present. Written communication and the use of the KRÉTA system (often in a blended form combining both) also appear with high frequency.

Among atypical forms of contact, home visits are noteworthy. However, these do not serve a preventive function—as they do in nurseries or kindergartens—but rather appear in the documents as part of necessary interventions in child protection cases. Even more unique is the “Student Conference” format, during which

students present their learning portfolios to both parents and teachers. Another rarely mentioned form is the “School for Parents,” which serves as an informative and discussion-based event. Schools invite professionals to engage with parents and teachers on challenges typical of adolescence.

The forms of contact and textual references that are closely aligned with the legal framework predominantly appear in the documents of vocational training centers. In contrast, institutions such as six-grade secondary grammar schools and those maintained by religious organizations—particularly Jesuit schools—tend to include more diverse and detailed chapters on school–family communication.

In regions and institutions where the rate of school dropout is higher, it may be worthwhile to reconsider which forms of contact between school and family are being utilized, and to evaluate which of these may be more effective in supporting students' academic success.

Author(s) / Előadó(k):

Szűcs, Tímea

Title / Cím:

MUSIC PROGRAMS FOR DISADVANTAGED CHILDREN

Section / Szekció: 12

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.50-11.00

Abstract / Absztrakt:

Education systems in the 21st century face a number of challenges. Our century is permeated by the fascination with the use of digital devices. Adapting to the needs of new generations requires a serious change in attitude from both parents and teachers.

Another significant social challenge is creating opportunities for children from disadvantaged and multiply disadvantaged families. For this reason, numerous compensatory, support programs have been launched in Hungary by the state, civil society, and Roma communities alike.

Programs that support the improvement of the social status of underprivileged children through arts education form a distinct group. Awareness of the factors behind the success of these programs can help other institutions effectively support their students.

There are numerous domestic (Harmat & Tardy, 2013; Janurik & Józsa, 2016; Szűcs, 2019) and international (Schellenberg, 2006; Wan & Schlaug, 2010; Degé, 2021; Winston et al., 2022) publications out there which we can read about the positive effects of learning music.

One of the main objectives of the research is to explore the structure, operation, principles, program, and methodology of the Maltese Symphony Program and the Snétberger Music Talent Center. The other main objective, in addition to objectively exploring the facts, is to identify the key individuals behind the success of these organizations.

I decided to present the results of my empirical research in the form of case studies. This allows me to provide a complex, comprehensive picture of the selected organizations: the Maltese Symphony Program and the Snétberger Music Talent Center.

In both case studies, I used qualitative methods, partly because of the sensitivity of the social group under study, and partly because interviewees are more open and communicative during personal conversations, which provides an opportunity to explore deeper connections.

The questions asked in interviews with institutional professionals focused on recruitment, reducing dropout rates, methodology, and success factors.

Analyzing the interviews revealed the human, methodological, and technical factors behind the effectiveness of the programs, which, when combined, enable disadvantaged children to develop their abilities, improve their performance inside and outside of school, increase their social and cultural capital, and raise their overall social status. It would be extremely important to develop as many programs and social initiatives of this type as possible in the future so that these children can find their place in society.

Author(s) / Előadó(k):

Tódor Imre

Title / Cím:

TANÁRI PERSPEKTÍVÁK A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA KÖZÉPISKOLAI IDEGENNYELV-OKTATÁSBAN BETÖLTÖTT SZEREPEÉRŐL: KVALITATÍV VIZSGÁLAT HARGITA MEGYÉBEN

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 11.00-11.10

Abstract / Absztrakt:

A mesterséges intelligencia (MI) megjelenése a nyelvtanításban új dimenziókat nyitott a tanítási módszerek és tanulási élmények alakításában, ugyanakkor számos pedagógiai és etikai kérdést is felvet. A nemzetközi szakirodalom kiemeli, hogy a sikeres MI-integráció kulcsa a tanári attitűdökben, felkészültségben és a technológiához való pedagógiai viszonyában rejlik (Alhusaiyan, 2025; Dennis, 2024; Fountoulakis, 2024).

Jelen kutatás célja, hogy feltárja a középiskolai idegennyelv-tanárok tapasztalatait, véleményét és stratégiáit az MI-eszközök – például beszédfelismerő rendszerek, adaptív tanulási platformok és intelligens visszajelző mechanizmusok – használatával kapcsolatban a nyelvtanításban.

A vizsgálat kvalitatív megközelítést alkalmazott, amelynek keretében 12 magyar tannyelvű középiskolában tanító idegennyelv-tanárral készült félig strukturált interjú Hargita megye négy körzetéből. Az interjúk fő fókuszpontjai: a tanári tapasztalatok az MI-eszközök tanórai és tanórán kívüli alkalmazásáról, az észlelt hatások a diákok produktív készségeire és tanulási motivációjára, a felmerülő pedagógiai és technikai kihívások, valamint a jövőbeli integráció lehetőségei. Az elemzés tematikus kódolással és induktív tartalomelemzéssel történt, kiemelve a közös mintázatokat és az eltérő nézőpontokat.

Az előzetes eredmények alapján az idegennyelv-tanárok az MI-eszközöket hatékony kiegészítőnek tartják, különösen a kiejtésfejlesztés, a szóbeli kommunikáció támogatása és a differenciált feladatkészítés terén, ugyanakkor aggályokat fogalmaznak meg az eszközök megbízhatóságával, a tanulói függőséggel és az adatvédelmi kockázatokkal kapcsolatban. A tanári attitűdök meghatározónak bizonyulnak az MI-eszközök tényleges beépülésében: az innovatív, nyitott szemlélet elősegíti az alkalmazás kiterjesztését, míg a szkeptikus hozzáállás gyakran korlátozza az eszközök használatát.

Author(s) / Előadó(k):

Tolnai Tímea-Katalin

Title / Cím:

MÁSODIK ESÉLY AZ OKTATÁSBAN:
ROMA KÖZÖSSÉGEK TÁRSADALMI INTEGRÁCIÓJA BIHARDIÓSZEGEN

Section / Szekció: 6

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.40-10.50

Abstract / Absztrakt:

Bihardiószeg magyar nyelvű oktatási intézményeiben magyar és roma nemzetiségű gyermekek tanulnak együtt. A roma közösség társadalmi-gazdasági helyzetét alapvetően a strukturális hátrányok, köztük az alacsony iskolázottság és a munkaerőpiaci marginalizáció határozzák meg. A romák oktatási mutatói évtizedek óta lényegesen elmaradnak a többségi társadalom tagjaiétól, amely indokolta a különböző felzárkóztató programok kidolgozását és bevezetését. Ezek a beavatkozások az óvodás korosztálytól a felnőtt lakosságig terjednek, elsődleges céljuk az esélyegyenlőség előmozdítása, valamint a társadalmi kirekesztettség mérséklése.

A vizsgálat középpontjában az alfabetizációt célzó kezdeményezések állnak, amelyek két meghatározott célcsoportot érintenek. Egyrészt a 18 év alatti fiatalokat, akik számára a Máltai Szeretetszolgálat által működtetett konténerház biztosít lehetőséget az iskolai tanulmányokhoz való felzárkózásra. Másrészt az írástudatlan felnőttek körét, akik a „Második esély” program keretében nyerhettek lehetőséget az alapfokú írás-olvasási készségek elsajátítására, valamint a befejezetlen általános és középfokú tanulmányok pótlására. Jelen tanulmány egy átfogóbb kutatás részeként készült, amely a roma közösségek társadalmi integrációját vizsgálja. Az adatfelvétel kvalitatív módszertannal, félig strukturált interjúk segítségével zajlott, lehetővé téve a helyi tapasztalatok és narratívák mélyebb megértését.

A tanulmány célja ezen programok bemutatása és hatásainak értelmezése, különös tekintettel arra, hogy az oktatás kulcsfontosságú szerepet tölt be a társadalmi mobilitás elősegítésében és a mélyszegénységből való kitörés lehetőségének megteremtésében. A felzárkóztatói kezdeményezések hozzájárulhatnak a roma közösségek társadalmi integrációjához, továbbá hosszú távon elősegíthetik a szegénység csökkentését, a foglalkoztatottsági mutatók javulását, valamint a társadalmi kohézió erősödését. Az oktatásba és a munkaerőpiaci integrációba irányuló befektetések így nem csupán a roma közösségek, hanem a teljes társadalom fenntartható fejlődését szolgálják.

Author(s) / Előadó(k):

Tóth Zsuzsa és Edvy László

Title / Cím:

A TESTNEVELÉS SOKDIMENZIÓS TÁRSADALMI SZEREPE: MOZGÁS, KÉPESSÉGFEJLESZTÉS ÉS SZOCIÁLIS TANULÁS

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.20-17.30

Abstract / Absztrakt:

Testnevelő tanárként nap mint nap tapasztalom, hogy a tanulók számára a testnevelés nemcsak a mozgásról szól, hanem a közösségi élményekről, az önfegyelemről és az együttműködésről is. Ez a felismerés ösztönzött arra, hogy közelebbről is megvizsgáljuk, a szülők és a pedagógusok hogyan látják a testnevelés tartalmát és nevelési szerepét. Az iskolai testnevelés és sport tartalmi fejlődése nem megy végbe magától. A társadalmi változások és igények ezen a területen is egyre erőteljesebben érvényesülnek és a testnevelés és sport sem maradhat le a fejlődésben (Csányi és mtsai, 2024). A 2020-as Nemzeti Alaptanterv szerint a testnevelés tanításának fő célja a tanulók pszichomotoros, kognitív és érzelmi képességeinek sokoldalú fejlesztése. Bár a NAT és a kerettantervek világos célokat fogalmaznak meg, komoly problémát jelent, hogy a dokumentumok elvárásai és a mindennapi pedagógiai gyakorlat között jelentős különbség mutatkozik. Ezek a fogalmi, értékrendi és módszertani eltérések nagymértékben befolyásolják a testnevelés oktatásának minőségét és eredményességét (Molnár, 2025). A testnevelés az iskolai nevelés-oktatás szerves elemeként olyan céltudatosan tervezett és szervezett folyamat, amely a személyiség fejlesztését szolgálja. Alapot ad az egész életen át tartó egészségtudatos magatartásnak, valamint alakítja a versenysporthoz és a rekreációs sporthoz kötődő attitűdöket és szokásokat (Bognár, 2020). Az iskolai testnevelés hagyományosan a tanulók motoros képességeinek fejlesztésére irányul, azonban a nemzetközi és hazai szakirodalom egyaránt hangsúlyozza, hogy a testnevelés hatásai túlmutatnak a mozgásos területen. A mozgás által hozzájárulhat a kognitív, affektív és szociális fejlődéshez is. Kevés kutatás vizsgálja egyszerre a szülői és a pedagógusi perspektívát, ezért úgy gondoljuk, hogy esetlegesen az eredmények új szempontokkal gazdagíthatják a testnevelés pedagógiai diskurzusát.

Az előadás célja, hogy feltárja, a szülők és a pedagógusok hogyan gondolkodnak a testnevelés tartalmáról, milyen fejlesztési és nevelési hatásokat tulajdonítanak neki. Félig strukturált interjúkat készítettünk veszprémi általános iskolai testnevelő pedagógusokkal (N=6) és szülőkkel (N=6). Az interjúk tematikus elemzését kvalitatív kódolás segítségével végeztük, összehasonlítva a pedagógusi és a szülői nézeteket. Valamint dokumentumelemzés után összevetettük ezeket a tapasztalatokat a Nemzeti Alaptanterv és a Kerettanterv által meghatározott célokkal. Az interjúk során mindkét csoport hangsúlyozta az alapvető mozgásformák (futás, ugrás, labdajátékok) szerepét. Ugyanakkor a pedagógusok inkább a motoros képességek differenciált fejlesztését (állóképesség, koordináció, gyorsaság) emelték ki, míg a szülők elsősorban az egészségmegőrzést és az aktív életmód megalapozását említették, mint legfontosabb cél. A szülői és pedagógusi tapasztalatok részben megerősítik a NAT és a Kerettanterv célkitűzéseit, ugyanakkor

hangsúlyozzák az élményszerű, differenciáltabb megközelítés szükségességét. Ez megerősíti korábbi kutatások eredményeit, amelyek szerint az emberek igénye az egészségesebb életmódra összhangban áll a mindennapos testnevelést rögzítő szabályozó dokumentumok célkitűzéseivel (Vargáné és mtsai, 2021).

Kutatásunkban az interjúk alapján elmondható, hogy a kognitív és szociális hatások közül a pedagógusok a koncentráció, önismeret és empátia fejlődését tartják kiemelkedőnek. Valamint, hogy a közös mozgás élménye megerősíti közösségi összetartozást. Míg ezen a területen a szülők a céltudatosság, alkalmazkodóképesség és mentális kiegyensúlyozottság erősödését emelték ki az interjúk során. Ezzel megerősítve Shi és Feng (2022) korábbi kutatását, mely szerint motoros készségek fejlesztése hozzájárul a gyermekek és serdülők kognitív teljesítményének javulásához. Úgy véljük, hogy ezen eredmények hozzájárulhatnak a testnevelés tartalmának és módszereinek olyan fejlesztéséhez, amely egyszerre felel meg a szakmai és a szülői elvárásoknak és erősíti a tantárgy komplex nevelési szerepét. A testnevelés tartalmának korszerűsítése nemcsak pedagógiai, hanem társadalmi jelentőséggel is bír. Nem pusztán fizikai aktivitás, hanem a tanulás komplex terepe, amely az egész életen át tartó tanulás és az egészségtudatos életvitel megalapozását szolgálja.

Kulcsszavak: iskolai testnevelés, kognitív hatások, szülő és pedagógus nézőpontok

Hivatkozott irodalom:

- Bognár, J. (2020). A testnevelőtanár-képzésre vonatkozó dokumentumok egységessége az elvek, tartalmak és értékek mentén : A képzési kimeneti követelmények, a pedagóguskompetenciák, a pedagóguséletpálya-modell és a NAT 2020 összevetése. Eger, Eszterházy Károly Egyetem Líceum Kiadó. ISBN 978-963-496-185-7
- Csányi, T., Finn, K. J., Welk, G. J., Zhu, W., Karsai, I., Ihász, F., Molnár, L. (2024). The progress and present state of daily physical education in Hungary, 2012-2022. In Proceedings of the European Conference on Physical Education and School Sport (pp. 31-39). Mayer & Mayer.
- Gergely, Gy. (2004). A testnevelés tantárgy helyzete egy felmérés tükrében az 5–8. évfolyamon. Országos Közoktatási Intézet. <https://ofi.oh.gov.hu/en/testneveles-tantargy-helyzete-egy-felmeres-tukreben-az-5-8-evfolyamon> (letöltve:2025.08.30)
- Molnár, A. (2025). A testnevelés tantárgy szabályozása a Nemzeti Alaptantervekben: Célok, értékek, tartalom és követelmények. Iskolakultúra, 35(4), 51–67.
- Shi, P., Feng, X. (2022). Motor skills and cognitive benefits in children and adolescents: Relationship, mechanism and perspectives. *Frontiers in Psychology*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1017825> (letöltve:2025.08.29)
- Vargáné, Sz. K., Varga T., Marton G. (2021). A mindennapos testnevelés hatása a Dél-Dunántúl lakosságának sportolási szokásaira és életmódjára. *Területfejlesztés és Innováció*, 14(1-2) pp. 17-23

Author(s) / Előadó(k):

Trixler, Bettina and Pusztafalvi, Henriette

Title / Cím:

*ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND AUTISM SPECTRUM DISORDERS:
DIAGNOSTIC AND EDUCATIONAL PERSPECTIVES*

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

Autism Spectrum Disorders (ASD) encompass a broad and heterogeneous range of neurodevelopmental conditions that pose significant challenges for both diagnostic accuracy and the implementation of effective educational interventions. In recent years, artificial intelligence (AI) and robotics have emerged as innovative tools that can facilitate the personalization of support strategies tailored to the diverse needs of autistic individuals. This paper offers a comprehensive exploration of how AI-driven technologies can contribute to early detection, developmental support, and inclusive education in the context of ASD.

The Complexity of Autism and the Need for Tailored Solutions: Given the diverse presentation of symptoms and individual needs within the autism spectrum, conventional approaches often fall short in providing timely, appropriate, and scalable support. Diagnosis is particularly challenging in regions with limited specialist access, leading to delays, misdiagnoses, and social stigma. AI may offer solutions through the analysis of multimodal data- behavioral, neurophysiological, and even genetic- thereby enhancing objectivity in clinical decision-making.

Technological Advances in Assessment and Monitoring: Recent studies have demonstrated the applicability of machine learning algorithms in analyzing home videos, eye-tracking data, and neuroimaging to support early identification of ASD. These methods offer high levels of sensitivity and specificity and may supplement, rather than replace, human expertise. AI can also aid in symptom tracking over time, allowing for adaptive prognostics and intervention planning.

AI in Educational Interventions: The integration of AI and robotics into educational settings introduces novel pathways for supporting children with ASD. Social robots, virtual agents, and gamified learning platforms have shown promise in improving communication, attention, and emotional regulation. Such tools are particularly effective when they are customizable, predictable, and capable of adapting to the user's cognitive and emotional profile. Importantly, AI-supported education does not aim to replace educators but to empower them with data-driven insights and complementary strategies.

Personalization and Inclusivity: Autistic individuals often exhibit distinct preferences and engagement patterns. AI technologies that accommodate these differences can increase the effectiveness of interventions. The use of adaptive platforms, including robot-mediated learning environments and AI-based feedback systems, enables a higher degree of personalization, potentially enhancing motivation and knowledge transfer to real-life situations.

Ethical and Practical Considerations: Despite their promise, AI applications raise important ethical concerns. Issues such as data privacy, algorithmic bias, equitable access, and long-term psychological impacts require careful consideration. Moreover, the cost and maintenance of AI-based tools can create disparities, particularly in under-resourced settings. Interdisciplinary collaboration between clinicians, educators, technologists, and ethicists is crucial to ensuring that AI implementations are safe, inclusive, and effective.

Conclusion: AI and robotics present significant opportunities to transform the support systems available to individuals with ASD, from early screening and diagnosis to education and daily functioning. The potential of these technologies lies in their capacity to integrate vast and varied data sources, recognize subtle behavioral patterns, and deliver targeted interventions. However, their success depends on thoughtful, ethical, and evidence-based integration into clinical and educational practice. Future research must focus on long-term efficacy, gender inclusivity, and accessibility, ensuring that technological innovation serves all segments of the autism community.

Author(s) / Előadó(k):

Túri Ibolya

Title / Cím:

A SEMMELWEIS EGYETEM KÉPZÉSEINEK ÁTFOGÓ CURRICULUM-FEJLESZTÉSE

Section / Szekció: 3

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.20-16.30

Abstract / Absztrakt:

A jelen összefoglaló a Semmelweis Egyetemen 2023-ban meghirdetett Curriculumreform 2.0 projekt bemutatására vállalkozik, átfogó képet adva a projekt képzésfejlesztési céljairól, annak folyamatáról, a felülvizsgálatot meghatározó indikátorokról, valamint a felülvizsgálat eredményeiről, képzésfejlesztési vállalásairól, azok teljesüléséről. A Semmelweis Curriculumreform 2.0 projekt elindításának mozgatórugója, reagálni a felsőoktatási képzések szakterületén elindult hazai és nemzetközi folyamatokra, a felsőoktatás területén végbement paradigmaváltásra, amely a tananyagközpontú képzések helyett egyre inkább az ún. eredménykimenetelű képzések elérését célozza meg. A felsőoktatásirányítás új koncepciója nagy hangsúlyt fektet a tanulási kompetenciák fejlesztésére, az elméleti tudás bővítése mellett a klinikai/gyakorlati kompetenciák, tapasztalatok megszerzésének és a tanultak alkalmazásának támogatására, gyakorlatorientált képzések megvalósítására. Egyúttal az Egyetem monitorozni kívánta a 2019-es Curriculum 1.0 projekt során bevezetett blokk-oktatás eredményességét, annak beválását, egyúttal megfogalmazni javaslatait az esetlegesen szükséges további finomhangolásra. A felülvizsgálat elindulásakor az Egyetem mind a hat karán curriculum-munkacsoportok alakultak, meghatározásra kerültek a felülvizsgálat indikátorai.

Az adatgyűjtéshez fókuszcsoportos és félig strukturált interjúk, kérdőíves kikérdezések, képzési dokumentumok elemzései, fogalomtérképezés, egyeztető megbeszélések és curriculum-térképezés szolgált. A képzésre vonatkozó vélemények, értékelések begyűjtésénél kiemelt szempont volt, hogy a képzésben érintett valamennyi szereplő (oktatók, gyakorlatvezetők, klinikusok, hallgatók, rezidensek, külsős munkaerőpiaci és szaktestületi szereplők) bevonásra kerüljenek. Az adatelemzések és értékelések alapján kerültek kidolgozásra a curriculumok finomhangolására tett javaslatok, amelyek előterjesztések formájában kerültek a Kari Tanács elé, majd az Egyetem Szenátus által jóváhagyásra.

A projekt eredményeként megtörtént a Semmelweis Egyetem teljes Képzési Portfóliójának, valamennyi képzési curriculumának teljes körű felülvizsgálata, szükség szerinti finomhangolása. Elindult az egyes tantárgyak tartalmának és tematikájának monitorozása, az egyes blokkokon / tantárgycsoportokon belüli tartalmi összevetése és a tematikák harmonizációja, illesztése. Megtörtént a tantárgyak szükség szerinti allokálása (pl. tantárgyak helyének megváltoztatása és esetleges cseréje), illetve megtörtént az egyes tantárgyak óraszámainak növelése, csökkentése, arányosítása, valamint kreditallokáció is. Megvalósult az egyes tárgyak előfeltételi követelményeinek aktualizálása, a szükségtelen előfeltételek törlésre kerültek. A kizárólagosan elméleti előadások helyett gyakorlati stúdiumok, szemináriumok kerültek előtérbe, így az elmélet mellett gyakorlati feladatok, szituatív gyakorlatok is integrálásra kerültek (szimulációs gyakorlatok, skill-laborok, gyakorlóhelyek számának bővítéseivel). Elvégeztük az egyes modulokon belüli tartalmi

illesztést, hogy a képzési tartalmak egymásra épülését és egymást facilitáló hatásait erősítsük. Hangsúlyt helyeztünk a digitális oktatástartalmak fejlesztésére, digitális tananyagaink bővítésére, az ehhez szükséges oktatói és hallgatói IKT kompetenciák és skill-ek támogatására, az elvárt tanulási eredmények megjelenítésére és a tematikák felülvizsgálatára az oktatásszervezés újragondolása mentén. Bővítésre kerültek a felvehető szabadon választható tárgyak listái is. Sor került továbbá az értékelési szempontrendszerek felülvizsgálatára. A kollokvium, gyakorlati jegy, vagy gyakorlati vizsga által történő zárási formák szükség szerinti módosítására. A curriculum-reform vállalásainak megvalósítása folyamatos, jelenleg is zajló folyamat. A curriculum felülvizsgálatával és fejlesztésével biztosítanunk kell, hogy az itt folyó oktatás minősége hazai és nemzetközi szinten is elismert és versenyképes legyen.

Kulcsszavak: curriculumfelülvizsgálat, képzésfejlesztés, eredménykimenetelű képzés, kompetenciafejlesztés, gyakorlatorientált képzés, oktatásminőség

Author(s) / Előadó(k):

Tünde Juríková, László Szekeres, Eva Lehot'áková és Rastislav Žitný

Title / Cím:

AZ ISKOLAKERT, MINT IDEÁLIS KÉPZŐMŰVÉSZETI MOTÍVUM

Section / Szekció: 1

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 16.30-16.40

Abstract / Absztrakt:

Az iskolakertek ideális teret biztosítanak a tananyag multidiszciplináris megközelítéshez az általános iskolák alsó tagozatán. Egyben kiváló alapul szolgálnak képzőművészeti tevékenységekhez is, amelyek kapcsolatba hozhatók a szlovákiai Állami oktatási program egyes műveltségi területeivel, mint az Ember és a természet, Ember és a társadalom, valamint a Mozgás és egészség. Tanulmányunkban bemutatjuk néhány példán, hogyan lehet az iskolakertből származó képzőművészeti témákat beépíteni a természettudományok, honismeret, matematika, Informatika, valamint a testnevelés és sport tantárgyakba.

A javasolt tevékenységek remekül felhasználhatók projektalapú oktatás keretén belül is és széles körben hasznosíthatók a felfutó szlovákiai oktatási reform következtében bevezetésre kerülő új Állami oktatási programmal összhangban, amely különösen hangsúlyozza a metakognitív képességek fejlesztését és a tanulók aktív bevonását az oktatási-nevelési folyamatba. Segítenek továbbá a természet sokszínűségének és az élő és élettelen világ összefüggéseinek megértésében, ami nagyon fontos, hiszen ez a gazdag élővilág létezésének egyik alapvető feltétele a természetben.

Témaként különféle növényi és állati szervezeteket választottunk, amelyek az iskolakertekben is előfordulnak és amelyeket a tanulók azok jellemzői és tulajdonságai alapján ismernek meg, illetve megtanulják megérteni a közöttük fennálló kapcsolatokat és összefüggéseket. Emellett megfigyelik és dokumentálják a természetben végbemenő változásokat az év négy évszakában is. Külön figyelmet fordítottunk a környezeti nevelésre, különösen az anyagok újrahasznosítására, pl. madáretető készítése során. Az egyes tevékenységek során különféle képzőművészeti technikákat és eszközöket alkalmaztunk, mint például ceruzát, száraz pasztelt, vízfestéket, valamint térbeli alkotásokat is.

Author(s) / Előadó(k):

Udvaros József

Title / Cím:

OKTATÁSTECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓK AZ IPAR 4.0 IDŐSZAKÁBAN

Section / Szekció: 8

Room / Terem: 2nd floor 314 / II. emelet 314.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 10.30-10.40

Abstract / Absztrakt:

Az Ipar 4.0 paradigmaváltás nemcsak a gazdasági és technológiai területeket érinti, hanem az oktatási szektorban is új kihívásokat és perspektívákat teremt az intézmények, pedagógusok és diákok számára. A jelen kutatás célja az oktatási technológiák evolúciójának és implementációjának vizsgálata az Ipar 4.0 keretein belül, kiemelt figyelmet fordítva azokra a korszerű megoldásokra, amelyek elősegítik a digitális készségek kialakítását és a munkaerőpiaci követelményekhez történő igazodást. A vizsgálat az AI, a kibővített és virtuális realitás, az adaptív oktatási platformok, valamint az IoT (Internet of Things) oktatási környezetben betöltött funkcióját elemzi. A tanulmány demonstrálja, miként járulnak hozzá ezen technológiák a tanulási eredményesség fokozásához, az interaktív és egyénre szabott pedagógiai folyamatok megteremtéséhez, valamint a lifelong learning támogatásához. A kutatási eredmények azt mutatják, hogy az oktatástechnológiák beépítése nem pusztán műszaki feladat, hanem összetett didaktikai és intézményi kihívást is jelent, amely stratégiai megközelítést és állandó megújulást követel meg.

Author(s) / Előadó(k):

Ujfaludi László

Title / Cím:

AZ ELTŰNT IDŐ NYOMÁBAN – ÉLETÜNK LEGBOLDOGABB IDŐSZAKAI

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05

Time / Időpont: 10.00-10.10

Abstract / Absztrakt:

A boldogság keresése a kultúra egyik örökzöld témája az ókortól napjainkig. A görög bölcselek közül főleg Epikurosz foglalkozott érdemben a boldogság kérdésével. Az általa megállapított boldogság-kritériumokat ma is sokan érvényesnek tekintik. Ebben a rövid előadásban ennek a bonyolult témának két tényezőjével foglalkozom:

- (1) Az életkor és a boldogság összefüggése (irodalmi példák és egy hallgatói felmérés alapján)
- (2) A jövedelem (a pénz) és a boldogság összefüggése (Epikurosz és egy 21. századi nemzetközi felmérés alapján)

Author(s) / Előadó(k):

Varga Lilla Zsuzsanna

Title / Cím:

TANÍTÓNŐ-KÉPEK EGY ROMÁNIAI SZOCIALISTA NŐLAPBAN

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 11.10-11.20

Abstract / Absztrakt:

Jelen kutatás egy apró, de részletesebben kifejtett szelete egy korábban elkészített, általánosabb anyagnak. Bemutatom elsősorban a kommunista sajtó által megfogalmazott nőképre, azon belül a tanítónői képekre fókuszál a Dolgozó Nő 1954–1990 között megjelent lapszámainak borítóin keresztül. A vizsgálat a mintába került címlapokat ezen túlmenően politikai-társadalmi kontextusba is helyezi: bemutatja, hogyan alakult az évek során az oktatásban dolgozó nők reprezentációja a mindenkori politikai vezetés alatt. Egy ezt megalapozó, korábbi kutatásom eredményei alapján míg a kezdeti időszakban a nevelő szerepek domináltak (anya, pedagógus), addig a későbbi években, a Ceaușescu-rezsim alatt az értelmiségi, a modern és divatos nő alakja kapott hangsúlyt, és a várthoz képest a háziasszony karaktere egyáltalán, az anyáé pedig jelentősen ritkábban fordul elő.

Author(s) / Előadó(k):

Váczai Péter, Herpainé Lakó Judit és Boda Eszter

Title / Cím:

A STADION NÉVHASZNÁLATI JOG JELENTŐSÉGE A SPORT SZPONZORÁCIÓBAN

Section / Szekció: 11

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.05.

Time / Időpont: 11.40-11.50

Abstract / Absztrakt:

Az utóbbi harminc évben a sport milliárdos üzletté vált, amelyet kiemelt területként kezelnek szponzoráció céljából a különböző nagyvállalatok.

A sport egy olyan esemény, amely számos érzelmmel társul mind az aktív sportolóknak, mind a sportesemények nézőiben. A vállalatok ezt az érzelmi környezetet igyekeznek felhasználni kommunikációs politikai céljaik elérésére szponzorációs megjelenésen keresztül. Ezen erőfeszítések középpontjában a sport különböző imázs-összetevőinek vállalatra vagy márkára való átvitele, valamint meghatározott célcsoportok elérése áll. Jelen tanulmányunkban a stadion névhasználati szponzoráció területének a jelentőségét szeretnénk kutatni és bemutatni.

Author(s) / Előadó(k):

Vida, Gergő

Title / Cím:

*COVID-19 AND THE DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN:
AN UMBRELLA REVIEW OF LONG-TERM EFFECTS*

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 17.10-17.20

Abstract / Absztrakt:

Early childhood is a period when even small changes in the environment can leave a lasting impact. During the COVID-19 pandemic, preschools and schools were closed for months, families had to cope with an abrupt shift to online learning, and children often spent long weeks cut off from their peers. These unusual circumstances clearly touched on many aspects of development, although the manner in which they did so is still being pieced together. Several systematic reviews have examined this topic; however, their findings often point in different directions.

Our study aimed to bring these diverse results into one frame. We conducted an umbrella review of systematic reviews and meta-analyses published after 2020. Searches were conducted in five major international databases, including Scopus and ERIC, and the methodological quality of the reviews was assessed using the AMSTAR-2 tool. To complement this, we also used bibliometric mapping (VOSviewer) to highlight which themes dominate the literature and how the focus has shifted over time.

The picture that emerged was not consistent. Social and emotional development seemed the most fragile, with many reviews reporting higher levels of anxiety, feelings of isolation, and behavioural problems. Cognitive and language development did not follow a single pattern; some reviews described delays, while others noted adaptive coping and compensation. In the case of motor development, stagnation or a slower pace of progress was the most common observation in both groups. Importantly, many of the included reviews showed gaps in protocol registration and in the way bias was handled, which calls for caution when generalising their conclusions.

Overall, the synthesis suggests that the developmental impact of COVID-19 is highly context dependent. Family resources, institutional support, and local conditions shaped outcomes in different ways. From a theoretical perspective, these results add nuance to the ongoing discussions in developmental psychology and early childhood education. Practically, they highlight the need for preventive strategies, stronger institutional resilience, and targeted programs that can support children most at risk.

Project TKP-26-6/PALY-2021 was funded by the Ministry of Culture and Innovation with support from the National Research Development and Innovation Fund under the Thematic Programme of Excellence Health subprogram (TKP2021 EGA).

Author(s) / Előadó(k):

Vigh Ivett Barbara

Title / Cím:

*AMIKOR A JÁTÉK KOMOLYRA FORDUL:
TÁRSASJÁTÉK-PEDAGÓGIA SZEREPE A FELSŐOKTATÁSBAN*

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.00-10.10

Abstract / Absztrakt:

A társasjáték-pedagógia iránti növekvő érdeklődés új perspektívákat nyit meg a felsőoktatási diskurzusban is, hiszen egyszerre célozza a készségfejlesztést és a tanulási motiváció növelését.

Jelen kutatás azt a kérdést vizsgálja, hogy a társasjátékok strukturált, pedagógiai céllal történő alkalmazása milyen mértékben és módon járulhat hozzá a bölcsészhallgatók készségeinek és attitűdjeinek fejlődéséhez. A mintavétel a Partiumi Keresztény Egyetem (Nagyvárad, Románia) magyar nyelv és irodalom, illetve magyar–angol nyelv és irodalom szakos hallgatóinak körében zajlik, különös tekintettel azokra a kurzusokra, amelyek a kommunikációtudományokhoz, érveléstechnikai és vitakultúra-fejlesztő tartalmakhoz kapcsolódnak.

A vizsgálat elméleti alapját részben a konstruktivista pedagógiai megközelítések jelentik (Dewey, 1938), amelyek hangsúlyozzák a tanulók aktív részvételét és a tapasztalati tanulás kiemelt szerepét. Ezt erősítik meg a játékalapú tanulás pozitív hatásait vizsgáló nemzetközi (pl. Prensky, 2007) és hazai (Jesztl & Lencse, 2018) kutatások is, amelyek szerint a társasjátékok, különösen a kooperatív és stratégiai mechanizmusokra épülők (Győri-Nádai & Győri, 2023), hatékony eszközök lehetnek a kommunikációs, kritikai gondolkodást fejlesztő és szociális készségek támogatására.

A cél annak feltérképezése, hogy a társasjátékos módszerek milyen tanulási élményt, motivációs változást és készségfejlődést (főként kommunikációs készség) eredményeznek a bölcsészkaros hallgatók körében. A kutatás a 2023/2024-es tanévben kezdődött, majd folytatódott a 2024/2025-ös tanévben is. A vizsgálat során kvalitatív és kvantitatív módszertan kombinációja érvényesül: a tanórai részvételen alapuló megfigyelések, valamint hallgatói kérdőívek segítségével kerül elemzésre a társasjátékok hatása a tanulási folyamatokra. A program eddig összesen 29 személyt ért el, ami kiegészül majd a 2025/2026-os tanév hallgatóinak vizsgálatával is.

Az előzetes eredmények arra utalnak, hogy a tudatosan tervezett társasjátékos tanulási helyzetek elsősorban a hallgatók kognitív és szociális kompetenciáira hatnak kedvezően, de növelik a tanulási motivációt, az órai aktivitást és a tanulási folyamat élményszerűségét is.

A kutatás hosszú távú kivitelezésének célja nemcsak a társasjáték-pedagógia hatásmechanizmusainak feltárása, hanem annak bizonyítása is, hogy e módszertan – megfelelő szakmai reflexióval és didaktikai illesztéssel – integrálható a felsőoktatási képzésekbe, különösen a bölcsészeti és neveléstudományi területeken. A vizsgálat eredményei hozzájárulhatnak a játékalapú pedagógia elméleti megalapozottságához, valamint gyakorlati alkalmazásának szélesebb körű elterjesztéséhez a felsőoktatásban.

Author(s) / Előadó(k):

Yoeurng, Sak

Title / Cím:

*IMPLEMENTING A SCHOOL-BASED MENTORING PROGRAM
AT A SECONDARY RESOURCE SCHOOL IN TAKEO PROVINCE, CAMBODIA*

Section / Szekció: 2

Room / Terem: 1st floor 212 / I. emelet 212.

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.00-17.10

Abstract / Absztrakt:

A mentor facilitates personal and professional growth in an individual by sharing the knowledge and insights that have been learned through the years. The desirable achievement of sharing life experiences is also characterized as mentoring, in which the mentor has a knack for making teachers (mentees) think positively about their classroom practices and their teaching profession. This study provides some findings to explore the needs and techniques of mentors regarding mentoring new teachers, to identify the role of the mentor in the mentoring program at a secondary resource school, and to find out the benefits of the mentoring program at a secondary resource school. Beyond the characteristics of research objectives and research questions, this study conducted a case study of qualitative research because the researcher investigates the current mentoring program and how the mentoring program affects teaching and learning at a secondary resource school. This study is drawn based on the results of analyses of data obtained by interviews at Samdach Ouv High School. The conclusion is drawn as follows: School-based Mentoring programs that promote academic success and social behaviors in adolescents are of interest to school social workers. Because these programs are relatively new, there are some benefits for participants. Mentoring programs' finding outcomes is pivotal in shaping a supportive and collaborative educational landscape. The benefits extend to mentees, mentors, and the school community as a whole. and best practices, determine assessment methods, and evaluate participants' outcomes.

Author(s) / Előadó(k):

Zábrátzky Éva

Title / Cím:

HAGYOMÁNY ÉS INNOVÁCIÓ: OKTATÁSI CÉLÚ DIGITÁLIS MEGOLDÁSOK AZ ÉSZT MÚZEUMOK GYAKORLATÁBAN

Section / Szekció: 9

Room / Terem: Ground floor 112. / Földszint 112.

Date / Dátum: 2025.10.04.

Time / Időpont: 14.20-14.30

Abstract / Absztrakt:

Az előadó az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskolájának hallgatójaként 2025. júliusában egy egyhetes szakmai gyakorlaton vett részt Észtországban, ahol elsősorban az észt múzeumok, illetve múzeumpedagógusok által alkalmazott innovatív digitális megoldásokat tanulmányozta, melyek a múzeumi kiállítások múzeumi gyűjtemények értelmezését segítik, az ismeretek korszerű közvetítését szolgálják.

Észtország európai viszonylatban a digitális átállás élvonalába tartozik, ami főleg a közszolgáltatásokat, a digitális állampolgárság gyakorlását illetően érezteti a hatását. Az országot a világ legfejlettebb digitális társadalmaként is említik, Észtország volt az első a világon, amely 2005-ben lehetővé tette az online szavazást.

Az ország nem csak a digitális átállásban jár élen, de a hagyományőrzésről, a környezetbarát szemléletről, illetve a kézművességéről is híres. A hagyományokra épülő digitális társadalom jellemző vonása, hogy a mesterséges intelligencia szinonimájaként a „kratt” kifejezést alkalmazzák, ami egy hiedelemként az észt folklórban. Egy olyan szalmából készült figura, aki a gazdája helyett elvégzi a feladatokat, pont úgy, mint az MI.

A kutatás módszertana: kvantitatív módszer, az Észt Kulturális Örökségre vonatkozó cselekvési terv tartomelemzése, illetve az Észt Tengerészeti Múzeum, az Észt Nemzeti Múzeum, illetve a Tartui Egyetemi Múzeum munkatársaival készült interjúk elemzése, résztvevő megfigyelés.

Az észt múzeumok digitalizálási tevékenységére, illetve a digitális tartalmak oktatási célú felhasználására vonatkozóan „A kulturális örökségre vonatkozó digitális cselekvési terv (2024-2029)” határozza meg a fő irányvonalat.

Az akcióterv a 2018-2023-as időszakra vonatkozó cselekvési terv folytatása. Az első terv célkitűzése volt, hogy Észtország kulturális örökségének egyharmada digitálisan hozzáférhetővé váljon, és az információk tárolására szolgáló infrastruktúrát korszerűsítsék. 2023-ra a kulturális örökség 42%-a digitálisan elérhetővé vált.

Észtországban a MUIS központi múzeumi digitális műtárgy adatbázis, kb. 4 000 000 rekordot tartalmaz, ám a felhasználók számára nehezen kezelhető, az oktatás szereplői kevésbé tudják hasznosítani. (https://www.muis.ee/en_GB/) Az Észt Kulturális Minisztérium a Kulturális örökségre vonatkozó 2024-2029-es időszakra szóló akciótervében a platform korszerűsítését, illetve a különböző felhasználói csoportok

tudatosságának és készségeinek fejlesztését tűzte ki célul. Az állami és kulturális örökségvédelmi intézmények feladata, hogy lehetőségeket és eszközöket kínáljanak ezekhez a programokhoz.

A stratégiai célkitűzéseknek megfelelően a múzeumok számos jó gyakorlatot bevezettek, illetve folyamatban vannak olyan fejlesztések, amelyek elősegítik a digitális kulturális örökség minél szélesebb elérését. Az előadás során a kutatás során feltárt jó gyakorlatok ismertetésére is kitér az szerző.

Észt Nemzeti Múzeum, Tartu: az Észt Nemzeti Múzeum öt másik múzeummal együttműködve több olyan projekten dolgozik, ahol a cél a digitális kulturális örökség kreatív „újrahasznosítása”. Ez lehet digitális, vagy a digitálisból inspirált fizikailag alkotott produktum.

A közösség bevonásának egy jó példája az a kezdeményezés, melynek keretében az ország első észt nyelven kiadott könyvének 500 éves évfordulója alkalmából egy kreatív pályázatot hirdettek meg. Ebben felhívták a figyelmet a digitalizált kulturális örökségekben rejlő lehetőségekre. A digitális kreatív pályamunkák elkészítéséhez egy útmutatót is linkeltek, amelyben számos hasznos és izgalmas megoldást ajánlanak. <https://meedia.ut.ee/14-loomingulist-tegevust>

A múzeum Találkozások című állandó kiállítása Észtország területének történetét dolgozza fel a kőkorszaktól napjainkig. A térben elhelyezett képernyőkön található tartalmak a kutatómunka során feltárt adatok vizualizációjával járulnak hozzá az adott téma bővebb kifejtéséhez. A mesterséges intelligencia múzeumi alkalmazásának egy érdekes megoldása az az Quantum est in Libris intalláció, amely a múzeum néprajzi adattári dokumentációkból merítve a mesterséges intelligencia által generált képeket tár a látogató elé. A folyamatnak a felhasználó is a részese, amikor a kiválasztott néprajzi adattári dokumentumot egy mikrofonba beolvassa, majd a szavak a monitorokon képekké állnak össze. Agnes Aljas, a múzeum munkatársa felhívta a figyelmet, hogy az MI képek nem a valós észt falusi környezetet mutatják be, mivel az interneten elérhető információkból merítenek.

Az aktív közreműködés által a diákok, közösségek a digitális kulturális örökségek kreatív újra felhasználásán keresztül közelebb kerülnek saját kultúrájukhoz, ami erősíti a nemzeti identitást, vonzóbbá teszi a múzeumi kiállításokat, gyűjteményeket.

Irodalom

Kultuurministeerium

Kultuuripärandi digitegevuskava (2024-2029)

<https://www.kul.ee/kultuurivaartused-ja-digitaalne-kultuuriparand/digitaalne-kultuuriparand/kultuuriparandi>

Gómez-Zapata, J. D., Del Barrio-Tellado, M. J., Espinosa-Casero, F., & Herrero-Prieto, L. C. (2024). I like participatory museums but, how much? Embedding demand-side value in assessing strategies. *Socio-Economic Planning Sciences*, 96, 102111. <https://doi.org/10.1016/j.seps.2024.102111>

Kaalep, T. (2024) Our story. It All Began with a Big Dream. Estonian National Museum

Runnel, P. (2025) The Quantum archive: When AI reads our digitised cultural memory . (2025, július 18). <https://digitalheritage.ee/news/the-quantum-archive-when-ai-reads-our-digitised-cultural-memory>

Wollentz, G. (2023). Digital Pedagogy at Museums for Increased Participation and Co-creation: A Handbook for Museum Professionals. Jamtli förlag. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lnu:diva-125767>

Author(s) / Előadó(k):

Zilahi-Brányi Panna

Title / Cím:

MEDLÁCIÓ A ZENEISKOLÁBAN?

Section / Szekció: 7

Room / Terem: 1st floor 214 / I. emelet 214.

Date / Dátum: 2025.10.04

Time / Időpont: 10.10-10.20

Abstract / Absztrakt:

Az iskola nem pusztán a tudásátadás terepe, hanem alapvető szocializációs színtér is, amely meghatározó szerepet játszik minden gyermek életében. Magyarországon a tankötelezettség közel tíz évet ölel fel, ezalatt a gyermekek olyan közegben töltik mindennapjaikat, ahol nem csupán tanulási folyamatok zajlanak, hanem a társas kapcsolatok, a viselkedési minták és a konfliktuskezelési stratégiák is formálják őket. Az iskolai életet alapvetően két tényező alakítja: a pedagógusok és a kortársak hatása. Míg a tanárok példakép szerepben közvetítenek viselkedési normákat és problémamegoldási módszereket, addig a kortársak jelenléte egyszerre jelent támogatást és nyomást, amely gyakran konfliktusokhoz vezethet. A társas helyzetekben kapott visszajelzések nemcsak a társadalmi normákhoz való alkalmazkodást segítik, hanem alapvetően befolyásolják az önértékelést és az identitás alakulását is.

A konfliktusok az iskolai mindennapok szerves részei, hiszen eltérő korú, státuszú és elvárásokkal rendelkező szereplők találkoznak egymással. Amennyiben a vitás helyzetek feloldatlanok maradnak, tartós feszültséghez és a tanulói jóllét romlásához vezethetnek. A pedagógus ebben a közegben kulcsszereplő: nem csupán tanít, hanem aktívan részt vesz a konfliktusok kezelésében, közvetítőként és példaképként is megjelenve. Különösen élesen rajzolódik ki ez a zeneoktatásban, ahol a tanulók a közismereti tárgyakon túl új, intenzív kihívásokkal szembesülnek. A zenetanulás számos olyan helyzetet teremt – koncertek, vizsgák, versenyek –, amelyek egyszeri szereplési lehetőséget jelentenek, így fokozott stresszel és teljesítménynyomással járnak. E körülmények táptalajt biztosítanak a konfliktusok kialakulásának, amelyet tovább erősít a tanár–diák kapcsolat személyesebb jellege. A zeneórák jellemzően egyéni vagy kiscsoportos keretek között zajlanak, így a tanár hosszú időn keresztül, közvetlen kapcsolatban kíséri a tanuló fejlődését. Ez a közelség egyszerre teszi lehetővé a mélyebb szakmai és emberi támogatást, ugyanakkor növeli az érzelmi feszültségek kialakulásának kockázatát is.

A fentiek miatt különösen releváns kérdés, hogy milyen konfliktuskezelési eszközök állnak a zenepedagógusok rendelkezésére. A tapasztalatok szerint a zenetanárok gyakran eszköztelenek ezen a téren: a zenetanári képzésben kevés hangsúly helyeződik a pedagógiai és módszertani tárgyakra, és a zeneiskolákban – mivel nem részei a közoktatásnak – ritkán érhető el iskolapszichológus vagy más mentálhigiénés szakember. Mindez indokolja új konfliktuskezelési módszerek bevonását, amelyek közül a mediáció kiemelkedő lehetőségeket rejt. A mediáció a felek közötti párbeszédet támogatja, elősegíti a megoldási alternatívák közös kidolgozását, és olyan kommunikációs teret nyit, amely csökkentheti a

feszültséget. A módszer alkalmazása az iskolákban hozzájárulhat a problémák gyorsabb, eredményesebb rendezéséhez, valamint olyan készségeket alakíthat ki a tanulóknak és a tanároknak, amelyek az iskolán kívüli élethelyzetekben is hasznosíthatók.

Kutatásom célja a mediáció ismertségének és alkalmazási lehetőségeinek feltárása a magyar alapfokú zeneoktatásban. Felmérésem három hipotézisre épült: (1) a mediáció kevésbé ismert a zeneiskolai oktatásban; (2) a mediáció kevésbé alkalmazott ebben a közegben; (3) a zenetanárok nyitottak a mediáció bevezetésére mint vitarendezési módszerre. 2025 áprilisában kérdőíves vizsgálatot végeztem zenetanárok körében, szakmai csoportokon keresztül történő kapcsolatfelvétellel. A részvétel önkéntes és anonim volt, a kitöltők tájékoztatást kaptak a kutatás céljáról. A kérdőív demográfiai adatokra, a mediáció ismertségére, valamint az alkalmazás lehetőségeihez való hozzáállásra kérdezett rá. A kvantitatív módszertan lehetővé tette a válaszok számszerű feldolgozását, százalékos megoszlások, átlagok és mediánok kiszámítását, valamint az eredmények grafikus ábrázolását.

A kérdőíves vizsgálat eredményei alapján elmondható, hogy a válaszadó zenetanárok körében a mediáció alapfogalma viszonylag ismert, azonban alkalmazása még kevésbé elterjedt gyakorlat az iskolai konfliktuskezelés során. A mediációhoz való viszonyulás jellemzően kontextusfüggő, vagyis erősen befolyásolja, hogy kik a konfliktus résztvevői.

A kutatás rámutat arra is, hogy a mediáció integrálásához a zeneiskolai kultúrába nem elég megismertetni a tanárokat a mediáció fogalmával, hanem annak gyakorlati alkalmazását is meg kell mutatni, számukra alkalmazható szituációkban.

Author(s) / Előadó(k):

Žitný, Rastislav és Tibor Szabó

Title / Cím:

AZ ANIMÁCIÓK HASZNÁLATA AZ OKTATÁSI FOLYAMATBAN

Section / Szekció: Poster / Poszter

Date / Dátum: 2025.10.03-05.

Abstract / Absztrakt:

A helyes szemléltetés fontos eleme az oktatásnak, megfelelően alkalmazva nagy szerepe van a tananyag megértésében. A szemléltetés egyik formájának tekinthetjük az animációkat. Általuk különböző természeti jelenségek és folyamatok mutathatók be (pl. a víz körforgása, az állatok életciklusa, kémiai reakciók, áramkörök stb.), alkalmasak számos matematikai fogalom megértésére (függvények, geometriai transzformációk stb.), de szinte bármely tantárgy esetében említhetnénk további példákat. Beépíthetők a hagyományos tantermi oktatásba, de fontos szerepet tölthetnek be a távoktatásban (pl. e-learning) vagy a vegyes formájú oktatásban is (pl. flipped classroom). Az animációk vizuális hatása motivációként is megjelenhet az oktatási folyamatban. Továbbá támogathatja az egyéni tanulási tempót is. Mindezekből azt a következtetést vontuk le, hogy az animációk fontos szerepet töltenek vagy tölthetnének be az oktatási folyamatban.

A tanárok számára számos kész animáció lelhető fel a világhálón, ezek természetesen nem mind ingyenesek, némelyek nyelvspecifikusak, és az is előfordulhat, hogy az oktatók hiányosnak vagy túl részletesnek tekintik az animált folyamatot, rosszabb esetben egyáltalán nem találunk animációt a keresett témával kapcsolatban. Teljesen testreszabott animációt szinte csak akkor találunk, ha mi magunk készítjük azt el. Természetesen számos, animáció készítésére alkalmas szoftver áll rendelkezésre, a munka velük azonban általában meglehetősen időigényes folyamat. Forradalmi változást hozhatnak ezen a téren az AI-alapú eszközök is, amelyek képesek animációkat létrehozni szöveg alapján (pl. ChatGPT, Copilot, AskGPT, Claude stb.), illetve léteznek kifejezetten erre a célra fejlesztett eszközök is (RunwayML, Kaiber, NVIDIA Omniverse stb.).

Author(s) / Előadó(k):

Zongor Klára

Title / Cím:

A VIZUÁLIS KREATIVITÁS VIZSGÁLATI LEHETŐSÉGEI

Section / Szekció: 4

Date / Dátum: 2025.10.03

Time / Időpont: 17.50-18.00

Abstract / Absztrakt:

A vizuális tehetséggel rendelkező gyerekek között sok az introvertált, visszahúzódó, csöndes tanuló. Nehezen fejezik ki magukat szóban, a rajzolás azonban sokat segít nekik az önkifejezésükben. A vizuális nyelv használata során a tanulók kialakítják egyéni látásmódjukat, össze nem téveszthető stílusukat. A jelen előadásban vázolt kutatás célja egy komplex diagnosztikai eszköz kidolgozása, melynek segítségével a kreativitás, a problémaérzékenység és a flexibilitás mellett a nyitottság, az önmegismerés, az énkép fejlődését is mérni lehessen a vizuális kreativitás kontextusában. A kutatás során összeállított és a kontrollcsoportok által kipróbált feladattípusok vélhetőleg elősegítik a vizuális tehetség, a kreativitás és vizuális látásmód megismerését.

**„Tanulás és Társadalom (2025)” Nemzetközi Interdiszciplináris
Konferencia Egerben, 2025. október 3-5. között került
megrendezésre az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
főépületében a 200 éves Magyar Tudományos Akadémia
ünnepségét célzó rendezvények egyikeként.**

**Jelen kiadvány a rendezvény programját és a bemutatásra kerülő
prezentációk absztraktjait mutatja be.**

**A projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium Nemzeti
Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott
támogatásával és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs
Hivatal által kibocsátott
Támogatói Okirat alapján valósul meg.
Pályázati azonosító: MEC_SZ_24_149026**